

Рэнди Алкорн

Барои чӣ мо ҳаётиро интихоб менамоем?

Ғамхори барои кӯдаконе, ки ҳанӯз
таваллуд нашудаанд ва заноне,
ки барои модари онҳо шудан,
тайёри мевинанд.

Ҳаёти инсон оғоз меёбад... Қадам вақт!

Ҳоло мавзӯро пайдо кардан ба ғумон аст, ки ин қадар баҳсхоро ба миён меорад ва инчунин ақлҳои одамиро ба изтироб меандозад, чун мавзӯи исқоти Ҳамл. Аксарият чунин меҳисобанд, ки бояд интиҳоб намоем, то дар фикри кӣ бошем: дар фикри модарон ё дар фикри тифлон. Муаллифи ин китоб нишон медиҳад, ки Ҳамл дар ҳусуси инҳо ва Ҳамл дар ҳусуси онҳо фикр кардан зарур аст. Бо саҳмеузории чуқур, дар шакли муҳтассар ва нозук, ба ҳақиқат тақия намуда, Рэнди Алжорн оид ба масъалаҳои асосие, ки бо исқоти Ҳамл алоқаманд мебошанд, ҷавоб медиҳад.

Дар тасвир, ки дар таломи ҷаҳон паҳн шудааст, амалиёти ҷарроҳии Сара Мери Суитзер, ҷанини бистҷурҷафтаинае, ки Ҳанӯз ба дунё наомадааст ва нуқсони ташаккулёбии

сӯтунмӯҳраро дорад, тасвир ёфтааст. Сара, ки дар сураи бо дасташ ануштии ҷарроҳро медорад, аз нав ба баъни модар гузоштиа шуда буд ва баъд аз ду моҳ, нуҳ ҳафтаи пеи аз мӯҳлати ба дунё омад.

Ин сураи ултра садоии сеандозаи ҷанин, ки баъд аз 21 ҳафтаи баъди бордошавӣ, яъне тақрибан дар нисфи мӯҳлати давраи ҳомиладорӣ мебошад. Технологияҳои муосир ба мо имконияти медиҳанд, ки ба баъни модар назар андозем ва ин дар реша тасаввуроти исқоти Ҳамлро тағйир медиҳад.

Рэнди Алкорн

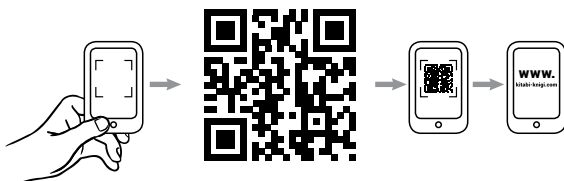
Барои чӣ мо ҳаётро интихоб менамоем?

Ғамхорӣ барои кӯдаконе, ки ҳанӯз
таваллуд нашудаанд ва заноне,
ки барои модари онҳо шудан,
тайёри мевинанд.

kitabi-knigi.com

Бор кунад ва хонед дар дастгоҳи дилхоҳ
дар забони модарии Шумо. Китобҳои
электронӣ бепул барои ҳама азоёни оила.

Originally published in English under the title
Why Pro Life? by Randy Alcorn.

© 2004 by Eternal Perspective Ministries

© 2013 for the Tajik edition.

Translated by permission. All rights reserved.

ISBN: 978-1598569001

Отпечатано в Турции.

Тираж: 1000 экз.

«Ин ақидаи мухтасар, вале пурра мукамал ифодаёфтаи Рэнди Алкорн бар ҳифзи ҳаёти кӯдакон – маводи бебаҳо барои ҳамаи муҳолифони самимӣ, вале аксаран хомӯши исқоти ҳамл мебошад».

Фредерика Метюз – Грин

Воқеъанигор, шореҳ ва муаллифи кор.

«Интихоби чиддӣ: чи тавр ба занҳо гӯш андозем ва ба исқоти ҳамл роҳи дигар ёбем».

«Ин захмати чиддӣ ҳама қолаби чопро вайрон мекунад ва ба кӯмак, барои шифо ёфтани захмҳои низоъи саҳти дохили Амрико қобилиятнок аст».

Раввин Дэниел Лапин

Раиси ташкилоти «Барои урфу одат» – иттифоқи миллии яҳудиён ва масеҳиён. Нависанда ва баррандаи барномаҳои радио.

«Ин китоби чиддӣ аст, ки бисёр масъалаҳои барои насли имрӯза муҳимро мебардорад. Онро дар як нафас мутолиа намудам».

Энди Стэнли

Калисои «Норт Пойнт»

«Ҳамааш чиддӣ ва бамантиқ ифода шудааст. Дар ин китобчаи хурдак чавобҳои мукамал ба далелҳои аз ҳама маъмули тарафдорони интихоби озод мебошанд. Рэнди Алкорн ба мо онро хотиррасон менамояд, ки тамоми одамизод сазовори эҳтиром, озодӣ ва ҳуқуқи баробар мебошанд. Ман мӯътақидам, ки ин китоб метавонад чашмони миллионҳо одамонро кушояд ва қалбҳои онҳоро тағйир диҳад. Китоби пуртаъсире, ки шумо албатта онро ба ҳамаи наздикон ва шиносони худ маслиҳат медиҳед».

Нэнси Стаффорд

Хунарпеша ва муаллифи китобҳои «Мӯъҷизаи муҳаббати Ҷ» ва «Зебоие, ки аз китоб тавлид шудааст».

«Барои тағйир додани назари худ, гуфтани он, ки мо ҳаётро интиҳоб менамоем, кофӣ нест; онро боз фаҳмондан лозим аст, ки барои чӣ мо ин корро мекунем. Китоби додашуда сарчашмаи хубест, ки ба ин кӯмак карда метавонад».

Фрэнк Павоне

Мудири ташкилоти «Рӯҳониён баҳри тарафдории ҳаёт»
Раиси шӯрои Миллии динӣ «Баҳри хифзи ҳаёт»

«Тахлили дақиқ ва пурандешонаи он, ки барои чӣ хифзи ҳаёти ҳар инсон – ин мавқеъи на танҳо дуруст, балки ягона низ мебошад, ки мо онро чун ҷамъият бояд дастгирӣ намоем. Ман ба он боварии комил дорам, ки ин китоб ҳеҷ як нафареро, ки онро меҳонад, бетараф намегузорад».

Кристен Дэй

Мудири иҷроқунандаи ташкилоти
«Демократҳо барои ҳаёти Амрико»

«Китоби «Барои чӣ мо ҳаётро интиҳоб менамоем?» барои ҳар фарде, ки ба шахси наздик ё хеши худ фаҳмидани тамоми имкониятҳои интиҳоб бар манфиати ҳаёти кӯдаки оянда кӯшиши кӯмак карданро менамояд, сарчашмаи бебаҳо мебошад. Бо забони сода ва мухтасар Рэнди Алкорн барои хифзи ҳаёт далелхоро баён менамояд ва дар айни ҳол, ҳам ақли солим ва ҳам эҳсосотро истифода мебарад».

Чарлз Колсон

Ташкилоти «Призон Феллоушип», Вашингтон

«Китоби оддӣ, ки дар ҳуҷҷатҳо асос ёфтааст ва аз рӯи шакл мухтасар мебошад; Дар он ҳар гуна маълумот ба таври дастрасифода шудааст, ки он бораи фаҳмидани он, ки тифлони худро мо ба чӣ гирифтаор мекунем, кӯмак мерасонад».

Ченнифер О'Нилл

Ҳунарпеша, нависанда ва ходими ҷамъиятӣ.

«Ин китоб мантиқан мефаҳмонад, ки дар асл интиҳоби дигаре вучуд надорад, танҳо ба манфиати ҳаёт. Муаллиф нишон медиҳад, ки ҳангоми интиҳоби мамот, мо дард, маъюси, харобӣ... лаънатро интиҳоб менамоем».

Олга Чиндяева

Ташкилоти «Чамъияти ҳифзи кӯдакон ва оила», Санкт Петербург, Россия.

Дигар китобҳое, ки Рэнди Алкорн навиштааст

Асарҳои бадеӣ

Муҳлати охир

Қудрат

Фиреб

Дар канори абадият

Мактубҳои лорд Фулгрин

Ишбейн

Хонаи беҳавф

Интизорӣ

Дар бораи осмон ба ман нақл кун

Асарҳои адабиёти иҷтимоӣ ва сиёсӣ

Ба таври ҷовидонӣ

Пул, моликият ва ҷовидонӣ

Қонуни подош

Ҷавобҳои тарафдорони таваллуд ба далелҳои тарафдорони исқоти ҳамл.

Барқароршавии ақли солим дар шахват

Васвасаи шахватпарастӣ

Ғайриоддӣ будани файз ва ҳақиқат

Асоси покизагӣ

Асоси ганҷҳо

Занҳо ва стресс

Осмон

50 рӯз дар осмон

Осмон ва кӯдакон

Ба Одри Стаут, ки барои кӯдакони ҳанӯз таваллуднаёфта ва модарони онҳо ғамхорӣ мекунад, бахшида мешавад. Ӯ ба модари худ, ки соли 1981 аз бемории саратон вафот кард, нигоҳубин мекард. Худованд корҳои неки шуморо фаромӯш намекунад, зеро ки Ӯ барои ҳар қатраи оби хунук, ки ба исми Ӯ дода мешавад, мукофот медиҳад.

Изҳори миннатдорӣ

...ба муҳаррир ва дӯсти наздики ман Роб Морис барои кори ациби ӯ; Кэти Рэйми, ки барои мухтасар намудани матни аввали ман дар ибтидо хеле хуб кор кард; Бонни Хистэнд, ки ба тариқи чопии китоби ман ислоҳоти кулلى ворид намуд. Ман аз Брайан Смит, Brent Руни, Кристина Каутлер, Кимберли Брок ва Брайан Томас барои кӯмаки онҳо баҳри амалӣ намудани ин лоиҳа миннатдорам ва аз Дуг Габберт бошад, барои дастгирии ӯ. Ман аз ҳамсари худ Нэнси, Рон ва Кэти Норквистҳо, Чанет Элберс, Линда Цеффриз, Шерон Мизенхаймер миннатдорам. Ман барои ҳамкориҳои бебаҳоятон аз ҳар яки шумо бениҳоят сипосгузорам. Инчунин, ташаккури калон ба Гэйл Аттеберри, Лари Гэдбах ва Элис Грэй, ки маводи бузурги воқеъиро ба ихтиёри ман гузоштанд ва ба кори китоб оғоз бахшиданд.

Қисми I

Асосҳо

Боби 1

Барои чӣ дар хусуси исқоти ҳамл гуфтан зарур аст?

Намояндаи ташкилоти NARAL («Лигаи миллӣ барои озодии исқоти ҳамл») дар назди талабагони синфҳои болоии мактаби миёна баромад мекард ва ба онҳо «манфиатҳои» исқоти ҳамлро бо муболиға тасвир менамуд. Сипас яке аз хонандагон аз муаллим пурсид, ки оё мумкин аст, ба назди онҳо нафаре биёяд, ки ӯ бар зидди исқоти ҳамл, бар ҳифзи ақидаи таваллуди кӯдакон ба ҳаёт баромад мекунад. Вақте ки баъд аз як ҳафта ман ба назди онҳо омадам, яке аз тарафдорони озодӣ барои исқоти ҳамл ба ман гуфт, ки ин озодиро хонандагон дар таносуби 23 бар хилофи 1 дастгирӣ намуданд.

Ман аз рӯи ақидаи инсониятпарварӣ ва ҳуқуқҳои кӯдаконе, ки ҳанӯз таваллуд нашудаанд, баромад намудам ва суратҳои чанинҳоро дар батни модар нишон додам. Дар суратҳо инкишофи чанинҳо дар давраҳои аввалин мебошад, ки аз ҳамин вақт сар карда исқоти ҳамл мекунанд.

Баъд аз ин вохурӣ муаллим ба ман гуфт: «Агар ба мо боз як имконияти овоздихӣ мебуд, ман фикр мекунам, ки натиҷа тамоман дигар мешуд. Шумо аниқ моро барои андеша кардан водор намудед». Баъд ӯ як чизи ҷолиби диққатро илова намуд: «Мефаҳмед, то имрӯз ман роҷеъ ба он, ки ақидаи

дастгирии таваллуди кӯдакон ба чӣ пайравӣ менамояд, ягон тасаввуроте надоштам».

Мо аз он фахр менамоем, ки дар ақидаҳои худ комилан самимӣ ҳастем, бо одамон аз рӯи вичдон, ба воқеият така намуда, сухан мегӯем. Ҳамон рӯз, дар ҳамон вақт дар пеши ман коркуни панҷоюпанҷосолаи ҷамъияти меистод, муаллим бо дараҷаи илмии магистрӣ, ки боре ҳам дар бораи ақидаи дастгирии таваллуди кӯдакон нашунида буд. Ё бе ягон танқид ақидаро бар манфиати озодӣ барои исқоти ҳамл қабул мекард ва шогирдони ӯ низ ҳамон корро мекарданд.

Тамоюли аҷиб

Начандон пештар ба назар менамуд, ки ақидаи ҳифзи таваллуди кӯдакон чун як чизи кӯҳнашуда аз байн меравад. Чунин менамуд, ки ҷавонон, то дараҷае ғояи нисбияти одобу ахлоқ ва пуртоқати ҷамъияти постмодерниро қабул карданд, ки ниҳоят дар ин масъала интиҳоби озодро яқдилона қабул мекунанд, аниқтараш озодӣ барои исқоти ҳамл. Лекин чӣ хеле ки аҷиб набошад, рӯйдодҳои замони охир нишон медиҳанд, ки ҷавонони имрӯза бар зидди исқоти ҳамл аз волидони худ дида боз ҳам ғаълтар баромад мекунанд.

Раъйпурсие, ки чанде пеш дар Донишқадаи Гэллапа, миёни наврасон гузаронида шуда буд, нишон дод, ки 72% пурсидашудагон дар бадахлоқ будани исқоти ҳамл боварӣ доранд. Танҳо 19% бар манфиати қонунӣ будани исқоти ҳамл дар ҳама ҳолатҳо фикри худро баён карданд. Миёни калонсолон ин гуна одамон 26%-ро ташкил дод. Қариб 32% наврасон дар муқоиса бо 17% калонсолон барои умуман манъ кардани исқоти ҳамл фикри худро баён карданд.¹

¹. "Gallup: Seventy-Two Percent of Teens Say Abortion Wrong," November 24, 2003, WorldNetDaily.com.

Ин маълумотҳо бо раёйпурсии миллии минбаъда низ тасдиқ гардиданд,² ки он афзоишёбии шумораи наврасонро, ки дар «Марши умумимиллӣ барои дастгирии ҳаёт» иштирок мекарданд, нишон дод.³ Интернет ҳам ба ақли занҳои ҷавон таъсир мерасонад. Дар шабакаҳои муосир хабарҳои пайдо мегарданд, ки онҳоро барои ба манфиати ҳаёти кӯдак интиҳоб кардан бовар мекунонанд.⁴ Шумораи зиёди одамони ҷавон аз баромад кардан бар хифзи озодӣ барои исқоти ҳамл даст мекашанд.

Аз рӯи маълумотҳои раёйпурсии ба ин монанд, ки дар Руссия гузаронида шуда буд, 70% ҷавонписарон ва 84% ҷавондухтарон исқоти ҳамлро ҷарроҳии хеле вазнин мешуморанд, ки оқибатҳои вазнин дошта метавонад.

Дар китоби «Барои чӣ мо ҳаётро интиҳоб менамоем?» ман сабабҳоеро меорам, ки асоснок будани онро, ки хангоми дар бораи озодии исқоти ҳамл фикр кардан, мо ба фикри озодӣ барои ҳаёти кӯдакон меоем, мафаҳмонад ва тасдиқ мекунад.

Мавзӯи хоси замони мо

Исқоти ҳамл дар Руссия амалиёти хеле паҳнгардидаи ҷарроҳӣ бо занон мебошад. Аз рӯи маълумотҳои Росстат аз соли 2008 дар Руссия ба ҳар 100 таваллуд 81 исқоти ҳамл карда мешуд. Бори аввал тӯли солҳои зиёд таваллудёбӣ аз шумораи исқоти ҳамл афзуд, то ин вақт ба ҳар 10 ҳомилидорӣ 7 исқоти ҳамл рост меомад. Лекин ин ҳам рақамҳои даҳшатовар мебошанд. Вазири нигоҳдории тандурустӣ ва инкишофи иҷтимоӣ Татьяна Голикова

². "New National Abortion Poll Shows Majority of Americans Are Pro-Life," (December 2003 Zogby International Poll, posted January 16, 2004, 209.157.64.200/focus/f-news/1062123/posts).

³. January 23, 1994, "Young People Swell Crowd at Washington March for Life," 209.157.64.200/focus/f-religion/1064531/posts.

⁴. Нигоҳ к.: www.standupgirl.com.

хабар дод, ки дар соли 2008 дар Руссия 1,234 миллион исқоти ҳамл карда шуд ва 1,714 миллион таваллуд шуданд. Исқоти ҳамли хурд 26% -ро ташкил медиҳад, ҷиноятӣ 15%-ро (аз рӯи маълумотҳои ПМПЦ «Ҷаёт»). Ин ҳам танҳо маълумотҳои муассисаҳои тиббии системаи Вазорати Тандурустии Инкишофи Иҷтимоии Руссия мебошад. Омори муассисаҳои тиббии шахсӣ ба ҳисоб гирифта нашудаанд. Агар рақамҳои беморхонаҳои шахсиро ҳамроҳ кунем, он гоҳ шумораи исқоти ҳамл дар 2 ё 3 маротиба меафзояд. Ҷаёти ҳар тифли чоруми бордоршуда баъд дар натиҷаи исқоти ҳамл бо роҳи ҷарроҳӣ қанда мешавад, дар айни ҳол шумораи исқоти ҳамли кимиёвӣ низ меафзояд.⁵ Азбаски 50% ҳомиладориҳо хосияти берун аз нақшагӣ доранд, ин маънои онро дорад, ки нисфи ҳомиладориҳои берун аз нақшагӣ бо роҳи исқоти ҳамл қанда мегарданд.

Ҳар сол дар Штатҳои Муттаҳида қариб 1,37 миллион исқоти ҳамл ба қайд гирифта мешаванд.⁶ 43% занони сину соли бачазой дар ШМА аз амали исқоти ҳамл гузаштаанд ё мегузаранд.⁷ Дар Руссия бошад, дар амал ҳар як оила дар ин ё он дараҷа бо исқоти ҳамл рӯ ба рӯ шудаанд. Аз рӯи маълумотҳои Интерфакс танҳо 2% занони рус дар синни то 40 солагӣ боре ҳам исқоти ҳамл накардаанд. Ба ҳисоби миёна барои ҳар як зан дар тӯли ҳаёти ӯ аз 4 то 6 исқоти ҳамл рост меояд. 60% исқоти ҳамлро духтарони аз синни 16 то 18 сола содир менамоянд. Танҳо дар як марказ (Маркази машваратӣ – ташхисии давлатӣ барои кӯдакон «Ювента») дар Санкт – Петербург дар соли 2006 ба чавондухтарони то синни 18 сола 815 исқоти ҳамл карда буданд.

Арзиши ин масъала беандоза баланд аст. Агар чунин ҳисобем, ки ақидаи дастгирии озодӣ барои исқоти ҳамл дуруст аст,

⁵. "Abortion: Facts at a Glance" (New York: Planned Parenthood of America), 1.

⁶. The Alan Guttmacher Institute website, www.agi-usa.org/pubs/fb_induced_abortion.html; *Facts in Brief*, rev. February 2000.

⁷. Alan Guttmacher Institute, "Induced Abortion," *Facts in Brief*, February 2002.

яъне ҳукуқи асосии шахрвандӣ дар мамлакат озодӣ барои интиҳоби исқоти ҳамл мебошад. Лекин, агар ақидаи дастгирии таваллуди кӯдак дуруст бошад, яъне 3 753 иқоти ҳамл дар як рӯз дар ШМА ва 4 746 исқоти ҳамл дар як рӯз дар Руссия ба қурбониҳои ҷонӣ оварда мерасонад, ки он бо талафот аз харобиҳои бурҷҳои Маркази Савдои Ҷаҳонӣ 11 сентябри соли 2001 дар ШМА баробар аст.

Исқоти ҳамл дар ҳақиқат ҳам масъалаи ҳассоси рӯзмарра мебошад. Худи ҳамин калима дар инсон эҳсосоти чуқурро ба вуҷуд меорад. Миёни мавзӯҳои, ки мардуми зиёд дар ҳақиқат ҳам бомайл муносибат мекунанд, исқоти ҳамл дар ҷои аввал меистад ва аз яҳудибадбинӣ (антисемитизм), майзадагӣ, беҳонагӣ, ҳукми қатл, беҳаёгӣ (порнография) ва оташ задани парчами миллӣ бартарӣ меёбад.⁸

Раёйпурсии чанде пеш дар Донишқадаи Гэллапа гузаронидашуда нишон дод, ки 26% амрикоӣҳо бо боварии том ба дастгирии озодӣ барои исқоти ҳамл баромад мекунанд, ҳол он ки 29% бар манфиати таваллуди кӯдакон баромад мекунанд. Дар маҷмӯъ ин маънои онро дорад, ки 55% амрикоӣҳо нисбат ба исқоти ҳамл ақидаи мустаҳкам доранд ва тақрибан ҳамин қадар амрикоӣҳо низ нуқтаи назари худро ба ин падида муайян накардаанд.⁹

Азбаски 45% боқимондагон оиди ин масъала фикри муайян надоранд ва аксарияти онҳое ки як вақтҳо дар як андеша буданд, ақидаҳои худро аз нав дида баромаданд, комилан мумкин аст, ки аз нисф зиёди амрикоӣҳо чун пештара фикри худро тағйир дода метавонанд.

⁸. James Patterson and Peter Kim, *The Day America Told the Truth* (New York: Prentice Hall Press, 1991), 32.

⁹. Lydia Saad, "Americans Divided Over Abortion Debate," 18 May 1999, Gallup News Service Poll Releases; www.gallup.com/content/login.aspx?ci=3847.

Мавқеи масеҳӣ

Баъзе хонандагони масеҳӣ эҳтимол фикр мекунанд: «Ин китоб барои мо нест. Ба исқоти ҳамл шахсони беимон даст мезананд, ки боре ҳам ба калисо нарафтаанд». Лекин дар ҳақиқат 43% занҳо, ки аз исқоти ҳамл гузаштаанд, худро протестантӣ меноманд, 27% бошад – католикӣ. Аз се ду ҳиссаи ҳамаи исқоти ҳамлро дар Амрико ба заноне мекунанд, ки онҳо худро масеҳӣ меноманд. 18% тамоми исқоти ҳамл дар Штатҳои Мутаҳида бо заноне содир мешаванд, ки худро аз боло таваллудшуда меҳисобанд ё ин ки масеҳиёни инҷилӣ мебошанд.¹⁰ Яъне қариб чоряки миллион исқоти ҳамлро ҳарсола одамоне содир мекунанд, ки ба калисо тааллуқ доранд ва дини худро ошкоро эътироф менамоянд.

Баъзе масеҳиён воситаҳои зидди ҳомиладоршавиро (контрацептивние средства) истифода мекунанд. На ҳама медонанд, пешгирикунандаҳое (контрацептивы) ҳастанд, ки амали исқоти ҳамл карданро доранд. Беҳабар аз он, онҳо исқоти ҳамл мекунанд.

Ин мисолҳо нишон медиҳанд, пеш аз он ки маълумотро дар бораи исқоти ҳамл ба доираи оламиён барем, калисо бояд оиди ин масъала дар миёни худ гап зананд. Танҳо баъд дар доираи олам.

Бо вучуди он, ки ман масеҳӣ ҳастам, дар ин китоб бо далелҳои худ ман танҳо дар Китоби Муқаддас асос намегирам. (Ман инро ба таври кофӣ дар дигар ҷойҳо кардаам.¹¹) Маводеро, ки ман дар ин ҷо ифода мекунам, дар тадқиқотҳои ҷиддии психологӣ ва тиббӣ асос ёфтаанд. Ин манбаъҳо ҷӣ барои масеҳӣ, инчунин барои ҳар ағностик (таълимоти фалсафай, ки

¹⁰. *Family Planning Perspectives*, July-August 1996, 12.

¹¹. Randy Alcorn, *ProLife Answers to ProChoice Arguments* (Sisters, OR: Multnomah Publishers, 2000), 313-22; “Biblical Perspectives on Unborn Children,” www.epm.org/articles/aborbibl.html.

фаҳмидашавандагии олами объективӣ ва қонунҳои онро инкор мекунад), ки ҳақиқатро эҳтиром медорад, боэътимоданд. Воқеан аксарият онҳое, ки масеҳӣ нестанд, ҳамчунин софдилона бар зидди исқоти ҳамл баромад мекунанд.

Ман худро тарафдори мӯътақиди ҳуқуқи занҳо меҳисобам. Ман нисбати ҳамсари худ ва духтаронам эҳтироми чуқурро эҳсос менамоем, ки мо онҳоро барои эҳтиром кардани худ ва миннатдор будан аз Худо, ки онҳоро ҳамчун зан офаридааст, таълим додаем. Лекин ман намехоҳам вазнин будани он ҷароҳатхоеро, ки занҳо ҳангоми бар манфиати исқоти ҳамл интиҳоб намудан, ба худ мерасонанд, ба эътибор нагирам. Касе дарду аламу чун Исои Масеҳ фаҳмида наметавонад, зеро ки Ё пур аз файз ва ростӣ мебошад. Ба ман низ, чун ба ҳар касе дигар марҳамати Худо ва омӯзиши Ё зарур аст, ки боби 18-уми ин китоб ба он бахшида шудааст.

Дар ин китоб ман воқеа ва мулоҳизаҳои худро баён мекунам, лекин он пур аз ҳиссиёти чуқури дилсӯзӣ ва даъват ба файзи Худованд мебошад, ки он ба мо барои яқҷоя пайванд намудани имони мо ва воқеияти мо кӯмак мерасонад.

Дархости ман аз хонандагон

Агар шумо худро тарафдори озодӣ барои исқоти ҳамл шуморед ва ҳамзамон китоберо, ки «Барои чӣ мо ҳаётро интиҳоб менамоем?» ном дорад, мехонед, ман аз ин танҳо хурсандам. Ман умедворам, ин аз он шаҳодат медиҳад, ки шумо барои шунидани ақидаҳои мухталиф ва нуқтаи назари гуногун омода ҳастед. Агар ақида ба манфиати таваллуди кӯдак баъд аз шиносӣ бо ин китоб ҳам ба шумо чунин бемаънӣ ва аз ақл берун намояд, ки он пештар ба назари шумо чунин менамуд, хайр чӣ... Ман ҳуқуқи рад намудани он чизеро, ки шумо бо он розӣ нестед, эҳтиром менамоем. Лекин агар шумо бубинед,

ки ин ақида хирадмандона ва мулоҳизакорона мебошад, он гоҳ ман шуморо барои аз нав дида баромадани нуқтаи назари худ даъват менамоем.

Агар шумо ба онҳое тааллуқ доред, ки эҳсосоти гуногун доранд, бигзор ин китоб як қисми ҷустуҷӯи шахсии шумо барои ҳақиқат гардад. Садохоро барои дастгирии озодии исқоти ҳамл шумо дар ҳама ҷо шунида метавонед – барои ин даргирондани телевизор ё хондани рӯзномаҳо кифоя мебошад. Вале ин китоб метавонад имконияти ягонаи шумо, барои дида баромадани дигар ақида ҳам бошад, ки ҳуқуқи кӯдакро барои таваллуд муҳофизат менамояд.

Агар шумо тарафдори ҳаёти кӯдакон бошед, ман аз шумо хоҳиш менамоем, ки ақидаи худро ҷуқуртар биандешед. Гуфтан кофӣ нест: «Медонам, ки ман ҳақ ҳастам, вале намедонам барои чӣ». Мо бояд ақидаҳои худро исбот карда тавонем, онҳоро бо далелҳои раднопазир асоснок гардонем. Агар дар ягон лаҳза мо ноҳақ бошем, ақидаи худро ҳатман аз нав дида баромадан лозим аст. Лекин агар мо ҳақ бошем, ба мо зарур аст, ки ақидаҳои худро ба дигар одамон оқилона ва бозхтиром расонданро биомӯзем.

Як чиз бетағйир менамояд: агар исқоти ҳамл ҳақиқатан ҳам кӯдаконро мекушад ва ба занҳо зарар меорад, бапарвой ва беамалӣ дар ин масъала метавонад гарон афтад.

Боби 2

Зан ё кӯдак?

Вақте ки мо бо ҳамсарам барои занхое, ки ҳаёти худро дар натиҷаи исқоти ҳамл барбод додаанд, чиддӣ фикр кардем, мо кори фаъолонро, ки бар зидди исқоти ҳамл равона шуда аст, оғоз намудем. Соли 1981 мо дари хонамонро барои як духтари ҳомилаи наврас боз намудем. Ман дар шӯрои яке аз аввалин марказҳои ҳомиладорӣ, ки дар соҳили Ғарбӣ мебошад, хизмат мебудам ва ба занҳои ҳомила кӯмаки мувофиқи қувват нишон медодам. Кӯмаки аз ҳама беҳтарин барои ин занҳо дар он буд, ки ба пеши онҳо роҳҳои ҳолати имконпазирро (альтернативные) барои исқоти ҳамл кушоем.

Бо гузашти вақт ман дар иқдомҳои сиёсӣ ва ҷорабиниҳои бемаҷбуруна, ки бар зидди исқоти ҳамл равона шудаанд, дар барномаҳои маърифатпарвар, ки бо таълиғоти ақида бар манфиати таваллуди кӯдакон алоқаманд буд, иштирок менамудам. Яке аз хизматҳо, ки ҳуқуқи кӯдакро барои ба дунё омадан муҳофизат менамояд, барои наҷоти кӯдаконе, ки ҳанӯз таваллуд наёфтаанд, мубориза мебарад, дигарон бештар барои ба занҳои ҳомила кӯмак кардан сухан мегӯянд. Ман ба хулосае омадам, ки ин ҳар ду ақидаҳо якхел арзанда ва муҳим мебошанд.

Ҳаракате, ки шумо эҳтимол дар бораи он намедонед

Бо ҳаракати тарафдорони таваллуди кӯдакон ривоятҳои бешуморе алоқаманданд. Яке аз чунин ривоятҳои фикри пайваста такроршаванда мебошад: «Ин одамон барои занҳои ҳомила ғамхорӣ намекунанд, инчунин барои он кӯдаконе, ки ба дунё меоянд». Боре ба наздам ким-кадом рӯзноманигори телевизион бо ҳамроҳии наворбардор омад ва хоҳиш намуд, ки чунин айбдоркуниро шарҳ диҳам. Ман гуфтам: «Мо бо ҳамсарам ба як духтараки ҳомила паноҳ додем ва то он вақте ки ӯ дар хонаи мо мезист, мо пурра ӯро таъмин менамудем. Вақте ки ӯ қарор кард, ки кӯдакро ба писархондкунӣ медиҳад, мо ӯро дастгирӣ намудем. Модоме, ки шумо мепурсед, ман ҳаминро гуфта метавонам, ки мо қисми зиёди даромади худро барои кӯмак ба занон ва кӯдакони камбизоат медиҳем».

Сипас ман ба ӯ дӯсти худ, шӯбонро, ки ҳамин ҷо, дар паҳлӯи ман меистод ва бо ҳамсари худ наздаҳ тифлро, ки баъзеи онҳо аломати Даун ва дигар мушкилиҳои ба худ хосро доштанд, ба писархондӣ ва духтархондӣ гирифтаанд, муаррифӣ намудам. Рӯзноманигор ба наворбардор ишора намуд, ки наворбардориро қатъ намояд. Ман аз ӯ пурсидам, ки оё бо дӯстам сӯҳбат кардан намехоҳад. Ӯ сар чунбонду баромада рафт.

Лекин ҳақиқат боз ҳақиқат менамояд: ҳазорҳо ташкилотҳои, ки намояндагонашон бар зидди искоти ҳамла баромад мекунанд, ҷи дар мамлақати мо, инчунин дар тамоми ҷаҳон барои ҳомилагии санҷишҳои ройгон, ХТҮ (ҳучраи ташхиси ултрасадоӣ), машваратҳои мегузаронанд, гурӯҳҳои дастгирӣ ташкил мекунанд, барои волидони оянда дар нигоҳубини кӯдак таълимоти мегузаронанд, барои тартиб додани бучети оила таълим медиҳанд, нигоҳубини кӯдакон, чамъкунӣ ва тақсмоти сарулибоси кӯдаконаро ташкил мекунанд, дар

оилаҳои серфарзанд ва камбизоат бурдани рӯзгорро таълим медиҳанд. Ба ин дахҳо ҳазор калисохоро илова кунед, ки онҳо ба ин вақти худро сарф менамоянд, чамъкунии маблағ ва озуқавориро ташкил медиҳанд, барои ҳалли масъалаҳои рӯзгор кӯмак мекунанд, ҳар намуд кӯмакҳои дигарро ба занҳои ҳомили аҳтиёҷманд, модарони якка ва оилаҳои камбизоат мерасонанд. Тарафдорони бешумори ҳаёти кӯдакон, кӯдаконро ба писархондӣ ва духтархондӣ мегиранд, барои онҳо дарҳои хонахоёшонро мекушоянд, ба кӯдакони нав таваллудшуда ихтиёри кӯмак мекунанд. Ҳамаи ин чораҳо дар маҷмӯъ ҳаракати бузурги ихтиёронро дар таърих ташкил медиҳад.

Агар тарафдорони озодӣ барои исқоти ҳамл занҳоро маҷбур созанд, ки худӣ онҳо ин чарроҳиро маблағгузорӣ намоянд, онҳое, ки барои ҳолати имконпазир барои исқоти ҳамл баромад мекунанд, кӯмаки худро ройгон ва бо муҳаббат мерасонанд ва чун қоида инро намоиш намедиҳанд. Ин гуна одамон на танҳо барои таваллуди кӯдакон баромад мекунанд – онҳо барои ҳаёти кӯдакон баромад мекунанд. Онҳо ҳам барои кӯдак ва ҳам барои модари ӯ ғамхорӣ менамоянд ва барои ҳар дуи онҳо на танҳо то вақти таваллуд, балки баъд аз таваллуд ҳам ғамхорӣ мекунанд.

Маҷзубияти (шизофрения) миллии мо

Бо вучуди ихтилоф миёни ҳам онҳое, ки худро тарафдорони озодӣ барои исқоти ҳамл менаманд ва онҳое, ки ҳуқуқи кӯдакро барои ҳаёт ҳифз менамоянд, аз се ду ҳиссаи амрикоӣҳо исқоти ҳамлро «бади ахлоқӣ» мешуморанд.¹ Аз рӯи ҳулосаи тарафдорони ҳаёти кӯдакон ин вазъият аз чунин раванд шаҳодат медиҳад: дигар исбот кардан лозим нест, ки тифли ҳанӯз таваллуднашуда инсонӣ комилҳуқуқ мебошад ё ин ки исқоти ҳамл бадӣ аст. Бинобар ин, тамоми қувваро акнун бояд

¹. “Gallup Finds Two-Thirds of Americans Believe Abortion Is Morally Wrong,” June 2003, www.lifesite.net/1dn/2003/jun/03060308.html.

ба он равона сохт, то ки ба занон барои фаҳмидани он, ки исқоти ҳамл ҳаёти онҳоро танҳо барбод медиҳад, кӯмак расонем.

Ман комилан бо он розӣ ҳастам, ки ба заноне, ки хомиладорӣ барояшон номатлуб аст, барои фаҳмидани он, ки исқоти ҳамл ба онҳо танҳо зарар мерасонад, на ин ки ёрӣ, кӯмак кардан зарур аст. Аксарияти занон бар он ақидаанд, ки исқоти ҳамл – ин бадӣ аст, лекин бо вучуди ин фикр мекунанд, ки ин хурдтарини бадихост, ки он ба ҳар ҳол аз таваллуди кӯдак, аз тарбияи ӯ ё ба писархондкунӣ додани ӯ бехтар мебошад.²

Мо бояд ба онҳо нишон диҳем, ки исқоти ҳамл ин ягона интихобе мебошад, ки ба қатли инсонии бегуноҳ мерасонад. Маҳз бо ҳамин сабаб он дар ҳаёти зан ба оқибатҳои аз ҳама манфӣ меорад.

Бо вучуди он, ки аксарият одамон боварӣ доранд, ки тифли ҳанӯз таваллуднашуда – он ҳам инсон аст ва исқоти ҳамл ин бадахлоқист, ба ҳар ҳол барои вучуд доштани исқоти ҳамл ва қонунӣ будани он баромад мекунанд. Лекин ин аз он шаҳодат медиҳад, ки дар асл ин одамон тифли таваллуднашударо чун кӯдаки сесола инсон намешуморанд. Онҳо чунин намешуморанд, ки исқоти ҳамл ба монанди қатли кӯдаки сесола низ бадахлоқона мебошад.

Райпурсиҳо инчунин нишон медиҳанд, ки аксарият онҳое, ки ба бадахлоқона будани исқоти ҳамл боварӣ доранд, ба ҳар ҳол чунин мешуморанд, ки онҳо бояд расмӣ монанд. Комилан гумон дарам, ки ин гуна одамон ба бадахлоқона будани таҷовуз, рабудани одамон, муносибати бераҳмона бо кӯдакон ва қатл боварӣ доранд, вале онҳо ҳеҷ гоҳ тасдиқ намекунанд, ки таҷовуз

². Paul Swope, "Abortion: A Failure to Communicate," *First Things*, April 1998, 31-35. Нигоҳ к: www.firstthings.com/ftissues/ft9804/articles/swope.html.

ва куштор бояд қонунӣ гардонида шавад. Ин аз фарқияти асосӣ, миёни он чизе, ки онҳо дар маънои бадахлоқона будани таҷовуз ва куштор ва бадахлоқона будани исқоти ҳамл мефаҳманд, шаҳодат медиҳад.

Агар мо тифли ҳанӯз таваллуднашударо узви комилҳуқуқи ҷамъият ҳисобем, лекин бо вучуди ин дар бораи қонунӣ будани исқоти ҳамл ҳарф занем, дар ин ҳол ба мо лозим меояд, ки барои ҳифзи қонунӣ будани қатли ҳар як одамизод баромад кунем. Ниҳоят, ҳар як далел бар манфиати исқоти ҳамл, ки ба мушкилиҳои модар, ба стресс ва ҳолати мушкили молиявӣ ӯ арз менамояд, нисбат ба фарзанди дувоздаҳсолаи ӯ, шавҳар ё волидайнаш низ бояд ҳамон қадар боварибахш садо диҳад. Дар бисёр ҳолатҳо фарзандони синну солашон қалон ба зан гарантар меафтанд, назар ба тифле, ки ҳанӯз таваллуд нашудааст, диққати зиёд ва қуввати бештареро талаб мекунанд. Лекин касе дар ин сурат ба қатл қардани кӯдакони синну солашон қалон даъват намекунад – қу.

Занҳо ҳар замон мегӯянд, вақте ки онҳо ба исқоти ҳамл розӣ мешаванд, онҳо дар бораи он, ки дар батнашон кӣ ҳаст, ҳеҷ тасаввуроте надоранд. Баъзеҳо бешуурона мефаҳманд, ки дар батни худ тифлро гирифта гаштаанд, вале бо вучуди ин ба суҳанпардозҳои дабдабаноки ноодамгарона, ки бар манфиати озодии исқоти ҳамл мебошад, дода мешаванд. Баъдтар бошад, онҳо аз ин хеле саҳт пушаймон мешаванд. Дар ҳақиқи он қоре ки қардаанд, онҳо чун девоғани муваққатӣ мулоҳиза мекунанд, ки ба ин онҳоро дӯстон ва наздикони хайрхоҳ, вале беҳирад, тала додаанд. Онҳо ончунон меҳоянд, ки ҳамааш ба таври диғар бошад ва касе қушиш намояд, то онҳоро аз қоре, ки акнун ба онҳо оромӣ намедиҳад, боздорад.

Ба занҳое, ки онҳоро барои исқоти ҳамл кардан моил мекунанд, бо муҳаббат ва ғамхорӣ муносибат кардан лозим аст. Нисбати онҳое, ки аллакай исқоти ҳамл кардаанд, мо инчунин бояд бо муҳаббат ва дилсӯзӣ муносибат намоем. Мо бояд ҳама кори аз дастамон меомадагиро қунем, то ки ба онҳо, барои барқарор шудан баъди чароҳате, ки аз исқоти ҳамл бардоштаанд, кӯмак расонем.

Китоби қадимаи Масалҳо мегӯяд, ки интиҳоби дуруст ҳамеша хирадмандона аст ва ба оқибатҳои нек оварда мерасонад, баръакс беҳирад ҳамеша нодон аст ва оқибатҳои он харобовар мебошад.

Дихотомияи (ба ду тақсим кардани чизи ягона) ғалат

Қатли кӯдак ҳеҷ гоҳ, ба ҳеҷ кас манфиат намеорад. Вақте ки ба кӯдак модари худи ӯ дард мерасонад, аз ин на танҳо кӯдак зарар мебинад, балки модари ӯ ҳам. Беҳбудии занро аз беҳбудии тифли ӯ ҷудо кардан имконнопазир аст. Модоме, ки тифли ханӯз таваллуднашуда инсон мебошад, оқибатҳои қатли ӯ нохуш мешаванд. Маҳз фаҳмиши он, ки қурбонии яқум кӣ аст – тифл, ба қурбонии дуҷум – модар, зарар мерасонад. Бинобар ин, суҳбатро оиди исқоти ҳамл мо бояд аз муқаррар намудани шахсияти тифли ханӯз таваллуднашуда оғоз намоем.

Қисми 2

Тифл

Боби 3

Оё тифли таваллуднашуда инсон аст?

Тарафдорони озодии исқоти ҳамл якдилона тасдиқ мекунанд: «Аниқ маълум нест, ки ҳаёти инсон аз кай оғоз меёбад. Ин мавзӯи ақидаҳои динӣ мебошад, ки илм ба он ҷавоб надорад». Аксарият одамон ин ақидаро рад мекунанд, зеро ки он ба дахҳо маълумотҳои илмӣ муҳолифат мекунад. Бо вучуди он, ин ақидаи кӯҳна дар дилҳои мо чунон саҳт ҷо шудааст, ки ба он то ҳол шумораи зиёди одамон бовар мекунанд.

Ягона чизе, ки тарафдорони озодии исқоти ҳамл метавонанд қариб, ки на ҳар якero бовар кунонанд, дар он аст, ки тифли таваллуднашуда – ба маънои пуррааш ҳанӯз инсон нест.

Оё дар асл чунин аст?

Илм чӣ мегуяд

Д-р Алфред Бончианни, профессори акушерии донишгоҳи Пенсилвания гуфт: «Аз солҳои аввалини маълумоти тиббии худ ман фаҳмидам, ки ҳаёти инсон аз давраи бордоршавӣ оғоз меёбад...инсон аз давраи бордорӣ то синни калонсолӣ зиндагӣ мекунад...ва ҳамагуна даҳолат дар ин давра, дар қадом марҳилае ки набошад, бояд ҳамчун аз ҳаёт маҳрум қардани инсон, дида баромада шавад».

Аз аёми давраи инкишофи кӯдак дар батни модар сухан ронда, профессор Бонцианни тасдиқ менамояд: «Агар ман чунин гӯям, ки дар ин давраи аз ҳама барвақтӣ мо бо инсони пастсифат саруқор дорем, пас бо ҳамин гуна пешравӣ тасдиқ қардан мумкин аст, ки кӯдаки ба балоғат нарасида ҳам инсон нест. Мо бо ҳаёти инсонӣ дар тамоми зарфи вучуди организм саруқор дорем».¹

Д-р Жером Лежен, профессори генетикаи донишгоҳи Декартаи Париж, чунин меҳисобад: «Баъд аз бордоршавӣ ба ҳаёт боз як инсон пайдо мешавад». Баъд илова менамояд, ки «ин тамоман мавзӯи таъму мулоҳиза нест. Ҳар як инсон аз давраи бордоршавӣ умр ба сар мебарад».²

Мишлен Мэтюз-Рот, профессори факултаи тиббии донишгоҳи Гарвард, инчунин исбот менамояд: «Аз нуқтаи назари илмӣ дуруст мешавад, агар гӯем, ки ҳар ҳаёти инсонӣ аз давраи бордоршавӣ оғоз меёбад».³

Мудири кафедраи эмбриологияи Донишгоҳи Давлатии шаҳри Маскав ба номи М. В. Ломоносов, профессор В. А. Голиченков ва профессори кафедраи эмбриология Д. В. Попов тасдиқ мекунанд: «Аз нуқтаи назари биологияи (генетика ва эмбриология) муосир ҳаёти инсон чун шахсияти биологӣ аз лаҳзаи якҷояшавии мағзҳои ҳучайраҳои чинсҳои мардона ва занона ва таъсисёбии мағзи ягона, ки маводи такрорнашавандаи генетикӣ дорад, оғоз меёбад».

Лаҳзаи офариниши ҳар як шахсият, ин лаҳзаи бордоршавии ӯ мебошад. То ин лаҳза инсон (бо ДНК-и нотакрори худ) вучуд надорад. Баъд аз ин лаҳза ӯ вучуд дорад.

¹. Subcommittee on Separation of Powers to Senate Judiciary Committee S-158, Report, 97th Cong., 1st Session, 1981.

². Ibid.

³. Ibid.

Ба ин чандон на танҳо тарафдорони таваллуди кӯдак ба ҳаёт боварӣ доранд. Дорандаи беморхонаи калонтарини исқоти ҳамл дар Орегона бо савганд шаҳодат меод: «Бешубҳа, ҳаёти инсон аз давраи бордорӣ оғоз меёбад».⁴ Китоби «Аз бордорӣ то таваллуд», ки яке аз бестселлерҳо гардида буд, дар асоси ҳуҷҷатҳо оғози ҳаёти тифлро дар лаҳзаи бордорӣ ва давомёбии ҳаёти ӯро дар марҳилаи инкишофи то таваллудёбиаш тасдиқ менамояд.⁵

То чӣ андоза ин ҳама яқинан исбот менамояд, ки ҳаёти инсон аз лаҳзаи бордорӣ оғоз меёбад? То он андоза боэътимод, ки Ассамблеяи Генералии штати Миссури лоиҳаи қонунро дар соли 2003 амалан яқдилона писандиданд, ки дар он гуфта мешуд: «Ассамблеяи Генералии штат тасдиқ менамояд, ки: 1) Ҳаёти ҳар як инсон аз лаҳзаи бордорӣ оғоз меёбад; 2) Тифлони ҳанӯз таваллуднашуда барои ҳаёт, саломатӣ ва беҳбудӣ ҳуқуқи қонунӣ доранд... Дар истилоҳи „тифлони таваллуднашуда“ ё «тифли таваллуднашуда» тамоми кӯдакони таваллуднашуда ё ин ки наслҳои инсонро аз лаҳзаи бордорӣ то вақти таваллуд дар тамоми зарфи инкишофи биологияшон фаҳмидан зарур аст».⁶

Маҷмӯъ (комплекс) ва инсон (Маҷмӯи хромосомаҳо ё инсон)

Тухмхуҷайраи навакак бордоршуда миқдори бузурги маълумотҳои генетикиро дар бар мегирад, ки қобилияти назорат кардани афзоиш ва инкишофи одамро дар зарфи тамоми ҳаёти ӯ дорад. Танҳо як риштаи ДНК-и хуҷайраи инсон маълумотҳоеро

⁴. *Lovejoy Surgicenter v. Advocates for Life Ministries*, et al., 1989, testimony of Aileen Klass.

⁵. Alexander Tsiaras, *From Conception to Birth: A Life Unfolds* (New York: Doubleday, 2002).

⁶. *Missouri Revised Statutes*, chapter 1, “Laws in Force and Construction of Statutes,” Section 1.205, August 28, 2003. Нигоҳ: www.moga.state.mo.us/statutes/C000-099/0010000205.htm.

дар бар мегирад, ки ба китобхонаи аз як ҳазор чилд иборат буда, ҳаммаъно мебошад.⁷

Ҳуҷайраҳои инсони нав хеле зуд таксим шуда афзоиш меёбанд, ки он ба нашъунамои беназир оварда мерасонад. Нашъунамо вучуд дорад, зеро ки ҳаёт вучуд дорад. Муддатҳо пеш аз он, ки зан аз ҳомиладории худ бохабар мегардад, андаруни ӯ инсони зинда ва нашъунамоёбанда мавҷуд аст.

Дар марҳилаи аз панҷ то нӯҳ рӯза аз лаҳзаи бордорӣ инсони нав дар паҳлӯи батни модар пинҳон аст, ки он барои ӯ ҳимоя мебошад ва ӯро бо ҳама чизи зарурӣ таъмин менамояд. Аллакай дар ин марҳила чинси одами навро муайян кардан мумкин аст. Дар рӯзи чордахум кӯдак гормонҳо мебарорад, ки он давраи ҳайзи модарро фуру менишонад. Боз ду ҳафта пас тифл тарҳи бадани инсонро пайдо мекунад, пас аз се ҳафтаи дигар бошад он ба пуррагӣ аён мегардад. Аз рӯзҳои аввалини ҳаёти худ ӯ аллакай намояндаи комилҳуқуқи башарият мебошад.

Азбаски мо ба одамон аз рӯи қиёфа баҳо додан одат кардаем, аз давраи бордорӣ то таваллудшавӣ, тифли таваллуднаёфта аз ҷониби аксарият чун инсон ба маънои пурраи ин калима, қабул карда намешавад. Ба ҳар ҳол, мувофиқи маълумотҳои илмии воқеӣ ӯ ба монанди ҳар як кӯдаки дигар ё калонсол ҳамин гуна инсон мебошад. Ӯ чун инсон намуд дорад, вале дар марҳилаи инкишофи худ қарор дорад.

Пас аз ҳаждаҳ рӯзи баъди бордорӣ дил ташаккул меёбад ва чашмҳо ба инкишофёбӣ оғоз мекунанд. Баъд аз бисту як рӯз дил алвонҷ додани хунро ба рағҳои хунгарди организми ӯ оғоз мекунад. Баъд аз бисту ҳашт рӯз дастҳо ва пойҳои тифли таваллуднаёфта ташаккул меёбанд. Баъд аз сӣ рӯз мағзи сари ӯ ташаккул меёбад ва он ба андозаи даҳ ҳазор маротиба меафзояд.

⁷. R. Houwink, *Data: Mirrors of Science* (New York: American Elsevier Publishing Co., Inc., 1970), 104-190.

Баъд аз сию панҷ рӯз аллакай даҳон, гӯш ва бинии ӯ ташаккул меёбад. Баъд аз чил рӯз бо стетоскопи ултрасадонок алаққай кори мағзи сар ва тапиши дилро ки, се ҳафта пеш аз он оғоз ёфта буд, қайд кардан мумкин аст. Баъд аз чилу ду рӯз устухонбандиҳо аллакай ташкил ёфтаанд, мағзи сари кӯдак бошад қобилияти назорат кардани ҳаракати мушакҳо ва кори узвҳоро дорад.

Новобаста аз он, ки тифл чӣ гуна намуд дорад, ӯ тифл аст. Искоти ҳамл дар ҳама ҳолат қатли кӯдак ҳисоб меёбад. Воситаҳои хеле барвақтӣ, ки ба искоти ҳамл оварда мерасонанд, аз он ҷумла Мифепристон (RU-486) ва ҳамаи дорухое, ки ба искоти ҳамл меоранд, ба ҳар ҳол инсонро аз ҳаёт маҳрум месозанд.

Фоҷиаи ҳаёт

Аксбардори маъруф, ки тифлони таваллуднаёфтаре андаруни батни модар сурат мегирад, Леннарт Нильссон, бо аксҳои худ, ки дар маҷаллаи «Лайф» чоп шудаанд ва инчунин бо китоби худ «Тифл таваллуд меёбад», хеле машҳур гаштааст. Дар асари худ «Фоҷиаи ҳаёт пеш аз таваллуд» ӯ дар бораи тифле чунин мегӯяд, ки аз лаҳзаи бордорӣ чилу панҷ рӯз дорад (вақте ки аксарияти занҳо ҳатто дар бораи ҳомиладорӣ худ ҳанӯз намедонанд): «Гарчанде чанин дар ин вақт ҳамагӣ 1\30 унций (0.85 гр.) вазн дорад, вай аллакай дорои узвҳои дарунӣ мебошад, ки одамони калонсол дар марҳилаҳои гуногуни инкишофи худ доранд. Ӯ аллакай даҳони хурдак ба лабҳо, забон ва таҳкурсии барои пайдо кардани 20 дандони шир дорад. Аллакай ҷинс ва узвҳои тазаккури ӯ ба ташаккулёбии оғоз менамоянд».⁸

Дар ҳафтаи ҳаштум дастҳо ва пойҳо аллакай амалан пурра ташаккул ёфтаанд. Дар ҳафтаи нӯҳум тифл ангуштонашро дар гирди чизе, ки дар кафи даст мебошад, қат мекунад. Нохунҳо ташаккул меёбанд ва тифл ба макидани сарангушти худ сар

⁸. Lennart Nilsson, "Drama of Life before Birth," *Life*, 30 April 1965.

мекунад. Тифли нӯҳхафтаина аллакай «муаллақ мезанад, инчунин метавонад тела диҳад ва бо пойҳояш лағад занад».⁹

Тифли ҳанӯз таваллуднашуда аллакай ба омилҳо ҷавоб медиҳад ва метавонад дардро эҳсос кунад.¹⁰ Ба ҳар ҳол исқоти ҳамл дар ин марҳила «исқоти ҳамли барвақтӣ» ҳисобида мешавад.

Дар ҳафтаи даҳум тифл чашмонашро нимпӯш мекунад, фуру мбаррад ва абру чин мекунад. Дар ҳафтаи ёздаҳум ӯ пешоб мекунад, ҳар намуд рӯяшро турш мекунад ва ҳатто табассум менамояд.¹¹ Дар ҳафтаи дувоздаҳум ӯ тела медиҳад, кафи пояшро тоб медиҳад, ангуштони пояшро меҷунбонад, муштчаҳояшро мефишурад, сарангуштони дастонашро меҷунбонад, банди дасташро қат мекунад ва даҳонашро мекушояд.¹²

Ҳамаи ин дар сеяки аввали ҳомиладорӣ ба амал меояд, дар се моҳи аввали ҳаёт. Дар шаш моҳи боқимонда ягон хел инкишофи нав ё ҳаракат ба амал намеояд. Тифли ташаккулёфта фақат калон мешавад ва месабзад – дар сурате, ки агар ҳаёти ӯ дар натиҷаи бачапартоӣ ё исқоти ҳамл канда нагардад.

Ҳақиқати бахснопазири илмӣ дар он аст, ки ҳар як исқоти ҳамл бо роҳи ҷарроҳӣ тапиши дил ва кори мағзи сари кулли ҳаёти инсониро қатъ мегардонад.

Лаҳзаеро, ки дили одам аз тапиш бозмемонад ва кори мағзи сар қатъ мегардад, мо чӣ гуна тавсиф медиҳем? Вафот.

⁹. “The Facts of Life,” (Norcross, GA: Human Development Resource Council), 2.

¹⁰. Vincent J. Collins, “Fetal Pain and Abortion: The Medical Evidence,” *Studies in Law and Medicine* (Chicago: Americans United for Life, 1984), 6-7.

¹¹. Нигоҳ к: *Newsweek*, June 9, 2003, “The War over Fetal Rights,” 40-47.

¹². Ин ҳақиқати илмӣ равшан ва исботшуда мебошанд. Масалан, нигоҳ к.: Landrum Shettles and David Rorvik, *Rites of Life* (Grand Rapids: Zondervan, 1983), 41-66.

Чараёноро, ки дар он тапиши дил ва кори мағзи сар ба амал меояд, мо чӣ гуна тавсиф медиҳем? Ҳаёт. Ҳар як исқоти ҳамл дар пеши роҳи ҳаёти инсон монета мегардад.

Асмд

Скотт Ключендорф тасдиқ менамояд: «Чавоб бар суоли „Ин чист?“ хусусияти тамоми суҳбатро муайян месозад».¹³ Ӯ қайд менамояд, ки миёни тифли ханӯз таваллуднашуда ва тифли навзод танҳо чор фарқият вучуд дорад. Онҳоро бо ёрии ихтисори АСМД дар ёд доштан осон аст.¹⁴ Мухтасар маънои онро пешниҳод менамоям:

Андоза: Оё андозаи ҷисми шумо дар бораи кӣ будани шумо гап мезанад?

Савияи инкишоф: Оё бистучорсолагонро одам, вале даҳсолагонро одам не номидан мумкин аст, танҳо ба хоҳири он, ки якуминҳо пуртаҷриба ва боқувваттаранд?

Муҳит: Оё шумо одам ё одам набуда метавонед, аз он ки дар хона ҳастед ё берун аз он? Оё кӯдак ба андозаи камтарин одам шуда метавонад, аз он ки дар батни модар қарор дорад?

Дараҷаи тобеият: Оё тобеияти шумо аз инсонии дигар аз он шаходат медиҳад, ки шумо кӣ ҳастед? Оё шахсе, ки аз бемории алзоймер (альцгеймер) ранҷ мекашад ё бо диализ зиндагӣ мекунад, дигар одам нест? Оё ман дигар одам намешавам, агар гирифтори касалии қанд гашта аз инсулин вобаста гардам?

¹³. Scott Klusendorf, *Pro-Life 101: A Step-by-Step Guide to Making Your Case Persuasively* (Signal Hill, CA: Stand to Reason Press, 2002).

¹⁴. Justin Taylor, "Sticker Shock," *World*, January 17, 2004, 43.

Чанини семоҳа аз кӯдаки дахсола дида хеле хурдтар мебошад, хеле кам инкишоф ёфтааст ва бе ғамхории беруна комилан очиз аст, зеро ӯ ҳоло ба дунё наомадааст.

Савол дар он нест, ки тифли таваллуднашуда чанд вақтина аст, чӣ гуна андоза дорад ё чӣ қадар ӯ нотавон мебошад, балки дар он, ки ӯ кӣст.

Ҷавоб оддӣ – ӯ инсон аст.

Боби 4

Фарқият миёни
тӯхлҳуҷайра, нутфа,
ҷанин ва ҷанини
батн дар чӣ аст?

Ду сол пеш аз он, ки дар Амрико исқоти ҳамл расман иҷозат дода шуда буд, яке аз тарафдорони озодии исқоти ҳамл ба коркунони тиббӣ дар яке аз маҷаллаҳои машхури тиббӣ муроҷиат намуда гуфт: «Тавассути кор бо аҳли чома, истифодабарии забон, нуктаи назар ва қонунҳо тасаввуротро оид ба исқоти ҳамл аз тасаввуроти қатл ҷудо кардан мумкин аст».¹ Дар ҳуди ҳамон сол симпозиум дар Лос-Анҷелес чунин ақидаро пешниҳод намуд: «Агар шумо гӯед, ки „кӯдакро кашида мебарорем“, бо ин шумо метавонед ба осонӣ зарба занед; ба ҷои ин чунин гӯед „бачадонро ҳолӣ кардан“ ё ин ки „баровардани он чизе, ки дар дохили бачадон аст“, лекин ба ҳеҷ ваҷҳ нагӯед „кӯдакро баровардан,».²

Забон на танҳо ифодаи шуур аст, балки воситаи ташаккули шуур низ мебошад. Он тавре, ки мо калимаҳоро истифода мебарем, ба он, ки ин ё он ақидаро мо чӣ гуна қабул мекунем, таъсир мерасонад, ҳатто чунин ақидаеро, ки агар ҳар як чизро бо номи худаш гӯем, он танҳо нафратангез мегардад.

¹. Leonide M. Tanner, ed., “Developing Professional Parameters: Nursing and Social Work Roles in the Care of the Induced Abortion Patient,” *Clinical Obstetrics and Gynecology* 14 (December 1971): 1271.

². Paul Marx, *The Death Peddlers: War on the Unborn* (Collegeville, MN: St. John’s University Press, 1971), 21.

Суханхое, ки диққати моро ба ҳомиладорӣ ва бачадон чалб менамояд, аз шахсияте, ки дар дохили бачадон аст, дур мебарад. Лекин чӣ хеле, ки мо ин чараёнро ном нагирем, «холи кардани бачадон» ё «қатъ кардани ҳомиладорӣ», он инсонро аз ҳаёт маҳрум кардан мебошад.

Як феминистзан ва тарафдори таваллуди кӯдакон гуфт: «тарафдорони ба дунё омадани кӯдакон на бар зидди қатъ кардани ҳомиладорӣ баромад мекунад. Ҳомиладорӣ муддати тамоман кӯтоҳ давом меёбад. Мо қатъ кардани ҳомиладориро ҳамон вақт афзал медонем, вақте ки он ба нӯҳ моҳ мерасад. Мо бар зидди қатли кӯдакон баромад мекунем».³

Чанини батн чист?

Ба монанди истилоҳоти кӯдак ва наврас, истилоҳоти чанин ва чанини батн на ба онхое, ки одам нестанд, тааллуқ доранд, балки ба одамоне, ки дар давраи муайяни инкишофёбӣ қарор доранд. Истилоҳи латинии foetus, ки чун «чанини батн» тарҷума мешавад, инчунин маънои «насл», «тифл» ё «кӯдак» – ро дорад.

Аз нуқтаи назари илмӣ тасдиқ кардан мумкин нест, ки чанини инсон ё чанини батн инсон шуда наметавонад, танҳо ба хотири он, ки нисбат ба тифли навзод ӯ дар марҳилаи хеле барвақтии инкишоф қарор дорад. Бо чунин комёбӣ тасдиқ кардан мумкин аст, ки кӯдак инсон шуда наметавонад, зеро ки ӯ ҳоло наврас нест. Яке аз духтаронам аз дигараш дар ду сол калон аст. Оё ин маънои онро дорад, ки ӯ дар ду сол аз вай бехтар мебошад? Оё касе ба дараҷаи баландтар инсон шуда метавонад, то андозае, ки ба камол мерасад? Агар ҳа, пас одамони калонсол аз кӯдакон дида инсонтаранд, футболбозон бошанд инсонтар аз чопандозон мебошанд. Чизе, ки одамӣ нест, ҳангоми калонтар ё бузургтар

³. *Feminists for Life Debate Handbook* (Kansas City, MO: Feminists for Life of America, n.d.), 3.

шудан одамай шуда наметавонад; он чизе ки табиати инсонӣ дорад, аз ибтидо инсон мебошад.

Оё тухмхучайра ё нутфа шахсият мебошад?

Карл Саган мухолифони искоти ҳамро масхара намуда суол мекард: «Барои чӣ нобуд кардани тухмхучайра ё нутфаро мо қатл наменомем?»⁴ Ҳар як ходими илмӣ медонад, ҷавоб ба ин суол дар он аст: миёни нутфа ва тухмхучайраҳои бордорнашуда фарқияти асосӣ вуҷуд дорад, аз як тараф ва тухмхучайраҳои бордоршуда ё зиготаҳо аз тарафи дигар.

Ба монанди ҳучайраҳои мӯй ё дили инсон на тухмхучайра, на нутфа худ аз худ қобилияти як чизи дигар шуданро надоранд, ки аз худашон фарқ кунанд. Лекин, вақте ки тухмхучайра ва нутфа якҷоя мешаванд, ҳаёти нави серҳаракат ва аз ҷиҳати генетикӣ беҳамтои инсон оғоз меёбад. Ин ҳаёт аллакай на нутфа ва на тухмхучайра мебошад, чуноне ки он мувофиқати муқаррарии ин ва он нест. Ҳучайраи бордоршуда ҳаёти бордоршудаи инсонӣ мебошад. Ин аллакай шахсият бо ҳаёти шахсии худ мебошад, ки роҳи тези инкишофро интихоб намудааст. Аз лаҳзаи бордорӣ ин нахустин ҳучайраи оддӣ дар тамоми маҷмӯи худ лонҳои пурраи генетикиро дар бар дорад. Он тамоми ҷузъҳои инкишофи одамро пешакӣ муайян месозад, аз он ҷумла чинси кӯдак, ранги мӯйҳо ва чашмони ӯ, вазн, ранги пӯст.⁵ Ин ҳучайраи оддии навакак бордоршудаи зиготаро гирифта, онро ба ҳучайраи шимпанзе ҷо кунед ва «мутахассиси соҳаи генетика ба таври оддӣ муайян мекунад, ки он ба инсон тааллуқ дорад. Тааллуқ доштани он ба инсон аллакай пешакӣ муайян шудааст ва тағйирнаёбанда мебошад».⁶

⁴. Carl Sagan and Ann Druyan, "Is It Possible to Be Pro-Life and Pro-Choice?" *Parade*, 22 April 1990, 4.

⁵. *The First Nine Months* (Colorado Springs: Focus on the Family), 3.

⁶. *Preview of a Birth* (Norcross, GA: Human Development Resource Center, 1991), 4.

Ибораи «Самари бордорӣ» нокас ва бекадру эътибор будани кӯдаки таваллуднашударо нишон медиҳад. Дар воқеъ тифл, кӯдаки даҳсола ва одами калонсол ба дараҷаи баробар «самари бордорӣ» мебошанд, аз чанини батн на кам ва на зиёд. Мисли он, ки самари бордории асп ҳамеша асп мешавад, ҳамин тавр самари бордории одам низ ҳамеша одам мешавад.

Мубоҳисаҳо дар гирди риштаҳои ҳуҷайраҳои чанин мисоли он шуда метавонанд, ки семантика (маъноӣ калима) чӣ гуна қувва дорад. Риштаҳои ҳуҷайра – ин ҳуҷайраҳои асосии серпахлӯ мебошанд, ки аз онҳо бофтаҳо ва узвҳои сершумор инкишоф меёбанд. Азбаски онҳо барои тадқиқотҳои биотиббӣ чун маводи асосӣ дида мешаванд, онҳоро аз бофтаҳои хушсифати организми инсон ба даст овардан мумкин аст, аз он ҷумла аз одамоне, ки ба ин розигӣ медиҳанд, аз ҳуҷайраҳои хун ва аз ҳамроҳак. Лекин аксарияти олимони кӯшиш мекунанд, ки риштаҳои ҳуҷайраҳои чанини инсонро истифода кунанд, ки дар ин ҷараён онҳо метавонанд қобилияти ҳаётии худро гум кунанд. Баҳсҳо роҷеъ ба ахлоқӣ будани озмоишҳои ба ин монанд оқибатҳои ҷиддӣ дошта метавонанд, зеро аз он, ки чӣ тавр баҳс ҳал мешавад, вобаста мегардад, ки то чӣ андоза мо ҳаёти инсонро қадр мекунем ва оё мо ҳаёти як одамро аз ҳисоби ҳаёти дигарон наҷот медиҳем.⁷

Қайд кардан аҷиб аст, ки аз рӯи маълумотҳои донишкадаи Миллии нигоҳдории тандурустӣ ҷомеа бар зидди «таҳқиқи риштаҳои ҳуҷайраҳои чанини инсон» баромад мекунад, ки дар натиҷаи он чанинҳои инсонӣ набуд мегарданд. Аз ин сабаб донишкадаи Миллии нигоҳдории тандурустӣ барои тавсифи худӣ ҳамон зухурот истилоҳи навро фикр карда баровард: «Таҳқиқи риштаҳои ҳуҷайраи плюрипотентии инсон». Истилоҳи нав он ҳақиқатро рӯпӯш мекунад, ки чанинҳои инсон мақсади

⁷. Нигоҳ к: Scott Klusendorf, "Harvesting the Unborn: The Ethics of Embryo Stem Cell Research," www.str.org/free/bioethics/harvest.pdf.

ин озмоишҳо мемонанд.⁸ Ба ҷои он, ки озмоишҳои бераҳмонаро қатъ кунанд, номҳои дигар фикр карда мебароянд.

Бе ягон шубҳа

Агар ба клон (клонирование) кардани инсон ягон вақт ноил гарданд, он гоҳ одам метавонад, дар ҳар лаҳзаи баъди бордорӣ ба доираи ҳаёт қадам монад. Дар ин сурат худи ҳолати инсон ба ягон тағйиротҳо дучор намеояд. Мавзӯи муҳим на аз он иборат мешавад, ки чӣ тавр одамон ба ҳаёт қадам мемонанд, балки дар он, ки онҳо дар ин ҳаёт иштирок мекунанд.

Д-р Томас Хилгерте тасдиқ мекунад: «Ягон организми зинда наметавонад шахсият „шавад“, агар он аллакай шахсият нест. Ягон махлуқи зинда наметавонад ягон чизи дигар шавад, фарқкунанда аз он чизе бошад, ки дар моҳияти худ ӯ ҳамон гуна аст.»⁹

Табибоне, ки исқоти ҳамл мегузаронанд, хеле ошкоро шудаанд. Он чизе, ки дар ҷараёни исқоти ҳамл ба амал меояд, онҳо хеле ошкоро тасвир менамоянд. Д-р Уоррен Херн, ки табибонро барои ҳуҷраҳои исқоти ҳамл (абортарий) омода мекунад, менависад:

Ман ба як зани ҷавон, ки дар 17-ум ҳафтаи ҳомиладорӣ қарор дошт, исқоти ҳамл мекардам... Ман амбӯри ҷаррохиро гирифта ба ҷанин даровардам ва аз каллаи ҷанин, ки холо зинда буд, зеро дар ин давраи ҳомиладорӣ тазриқӣ (инъекция) батнӣ гузаронида намешавад, доштам. Ман амбӯрро фишурдам, косаҳои ҷанинро маҷмаъан кардам ва

⁸. “Deadline Extended for Comment to NIH on Stem Cells Harvesting,” *Prolife Injonet*, 31 January 2000.

⁹. Thomas W. Hilgers, Dennis J. Horan and David Mall, eds., *New Perspectives on Human Abortion* (Frederick, MD: University Publications of America Inc./Aletheia Books, 1981), 351.

баъд аз он амбӯрро берун овардам. Чанине, ки акнун мурда буд, бе ягон мушкилии хоса ғечида баромад.¹⁰

Ин одам, ки ҳаёти худро барои гузаронидани искоти ҳамл ва таълими дигар одамон барои иҷро кардани ҳамин кор бахшидааст, куллан ба он шубҳа надорад, ки искоти ҳамл кӯдакро мекушад.

¹⁰. *Slate: Medical Examiner*, “Did I Violate the Partial-Birth Abortion Ban? A Doctor Ponders a New Era of Prosecution,” by Dr. Warren M. Hern, October 22, 2003; <http://slate.msn.com/id/2090215>.

Боби 5

Оё тифли таваллуднашуда узви бадани зан мебошад?

Чун бисёр дигар касон, файласуф Мортимер Адлер баён намуд, ки кӯдаки таваллуднашуда «узви бадани модар мебошад, айнан дар ҳамон маъно, ки чун даст ва пойи инсон узви организми зинда мебошад. Қарори инсон оиди бурида партофтани даст ё пой кори шахсии ӯ мебошад. Ӯ ҳуқуқи чӣ хеле, ки дуруст меҳисобад, рафтор карданро дорад, танҳо агар рафтори ӯ ба дигар одамон ё беҳбудии ҷамъият зарар нарасонад».¹

Ҳақиқат ё дурӯғ?

Мансубияти узви бадан ба ҳуди бадан бо рамзи генетикии бо ин бадан умумӣ муайян карда мешавад. Ҳар як ҳучайраи оҳани бодомшакл, аппендикс, дил ва шуши модар дар худ ҳамон як рамзи генетикиро дорад. Тифле, ки дар батни модар аст, ӯ низ рамзи генетикӣ дорад, лекин он аз рамзи модараш фарқ мекунад. Ҳар як ҳучайраи бадани ӯ танҳо ба ӯ хос аст ва он аз рӯи хусусиятҳои худ аз ҳучайраҳои бадани модараш фарқ мекунад. Аксар вақт навъи хуни кӯдак ҳам фарқ мекунад, чуноне ки дар нисфи ҳолатҳо чинси кӯдак низ фарқ мекунад.

¹. Mortimer J. Adler, *Have without Have-Nots: Essays for the 21st Century on Democracy and Socialism* (New York: MacMillan, 1991), 210.

Агар бадани зан дар давраи хомилағӣ ягонагии комилро нишон диҳад, пас дар ин матн тамоми узвҳои баданро низ, ки ӯ дорад, дида бароед: ду бинӣ, чор пой, ду маҷмӯъ нақши ангуштон, ду мағзи сар, ду системаи хунгард, ду устухонбандӣ. Дар нисфи ҳолатҳо ӯ ҳатто узвҳои таносули мардона дорад. Агар зан узвҳои таносули мардона дошта натавонад, он гоҳ он писар, ки ӯро дар батни худ дорад, наметавонад узви бадани ӯ бошад.

Агар зиготаи хитоиро ба зани шведӣ ҷойгир кунем, ин зигота ба ҳар ҳол хитой менамояд, на шведӣ, зеро комилан мутобиқ будани зигота бо рамзи генетикии он муайян карда мешавад, на бо он бадане, ки вай дар он қарор мегирад.

Кӯдак метавонад фавтад, вале модар бо вучуди ин метавонад зиндагиро давом диҳад ё модар метавонад фавтад, вале кӯдак зистанро давом медиҳад. Ин боз як бори дигар исбот менамояд, ки инҳо ду инсонҳои гуногун мебошанд.²

Профессор В.А. Голиченков (Донишгоҳи Давлатии Маскав ба номи М. В. Ломоносов, кафедраи эмбриология) ва профессор Д. В. Попов (кафедраи эмбриология) тасдиқ мекунанд: «дар тамоми муддати инкишофи дохилибатнӣ организми нави инсон наметавонад узви бадани модар ҳисобида шавад. Онро ба узв ё ҳиссаи узви организми модар монанд кардан мумкин нест».

Вақте ки ҷарроҳон ҷарроҳии пеш аз таваллудӣ мекунанд, кӯдакро, ки ба модари худ бо нофаш пайваस्त аст, мебароранд, ба ӯ доруи карахткунанда (анестезия) медиҳанд, ӯро ҷарроҳӣ мекунанд ва баъд боз ба организми модар ҷойгир мекунанд. Ин гуна кӯдакро бемор меноманд, ӯро ҷарроҳӣ мекунанд, барои ӯ ҳуҷҷатҳои алоҳидаи тиббӣ ташкил мекунанд, ки дар он нави хун ва ҳамаи дигар нишондиҳандаҳои ҳаётан муҳим сабт шудаанд.

². "Brain-Dead Woman Gives Birth," *The Oregonian*, 31 July 1987.

Дар соли 1999 ба як тифл бо номи Самуэл Армас, ки ҳанӯз ба дунё наомада буд, бо сабаби иллати инкишофи сутунмӯҳра ҷарроҳӣ карда буданд. Суратҳо бо акси ӯ, ки дар маҷаллаи «Лайф» ҷоп шуда буданд, диққати аҳли ҷомеаи ҷаҳонро ҷалб намуданд. Вақте ки ҷарроҳӣ аллакай ба охир мерасид, тифлак Самуэл дасташро аз батн берун оварда аз ангушти ҷарроҳ қаппид. Рӯзноманигори аксбардор Майкл Клэнси ин воқеаи аҷибро дар навор сабт намуд. (Дар пушти муқоваи ин китоб шумо метавонед сурати ба ин монандро бубинед, ки инчунин дар маҷаллаи «Лайф» ҷоп шудааст, вақте ки айнан ҳамин гуна ҷарроҳиро бо духтараки таваллуднашуда Сарра Мэри Суитзер гузаронида буданд). Клэнси шарҳ дод: «Ногаҳон аз суроҳӣ кафи даст пайдо шуд, дере нагузашта тамоми дасти тифлак ҳам. Ҷарроҳ ба сӯи ӯ дасти худро дароз кард ва дасти хурдакаро каме боло бардошт. Тифлак ҳамон замон аз ангушти ҷарроҳ қаппид. Гуё, ки онро дар устуворӣ месанҷида бошад, ҷарроҳ кафи хурдакаки ӯро фишурд. Самуэл ба дастфушури ҷавоб дод. Ҳамин вақт ман ин лаҳзаро аксбардорӣ намудам! Ин мӯъҷиза аст!»³

Самуэл Армас аз нав ба батни модар гузошта шуда буд ва баъд қариб пас аз чор моҳ ба дунё омад. Чӣ тавр ин фурсат, вақте ки Самуэл аз ангушти ҷарроҳ дошт, ба Клэнси таъсир расонд? «Ҳамон рӯз Клэнси, ки тарафдори озодии исқоти ҳамл буд, тарафдори маҳкамэътиқоди таваллуди кӯдакон ба ҳаёт гардид. Чӣ хеле, ки худаш баъд гуфт: „Баъд аз он ҷарроҳӣ ман қариб ду соат ба худ омада наметавонистам... Акнун ман медонам, ки исқоти ҳамл – ин бадӣ аст. Ин қиояти аз ҳама ҳақиқӣ мебошад»».⁴

³. Нигоҳ: www.michaelclancy.com/story.html.

⁴. Chuck Colson, “Life-and-Death Decisions: Praying for the Supremes,” BreakPoint Commentary #000425, 25 April 2000.

Наход, ки касе ба таври чиддӣ бовар кунад, ки ин бемори дардро эҳсоскунанда, муштчаҳояшро мефишурда дар бадани модари худ танҳо узви изофӣ мебошад? Наход, касе тасдиқ карда тавонад, модоме ки ўро аз нав ба батни модар ҷо кардаанд, танҳо бо ҳамин сабаб ўро ба таври қонунӣ дар ҳар лаҳзаи аз он чор моҳи боқимонда, ки пас аз он ў ба дунё омадааст, қатл кардан мумкин буд?

Ғунҷоишнопазирии мутлак

Агар дар донишгоҳи Тиббии Каролинаи Чанубӣ таҷзияи пешоби зани ҳомиладор нишон диҳад, ки ў чакидаи кокаро истеъмол менамояд, ўро метавонанд барои паҳн намудани анвои нашъа миёни ноболиғон ба ҳабс гиранд. Инчунин дар штати Иллинойс зани ҳомиладор, ки ғайриқонунӣ нашъа истеъмол менамояд, метавонад барои «ба ноболиғ ба миқдори маҳдудкардашуда расонидани моддаи нашъадор» ба мурофия афтад. Ин ошкоро аз он шаҳодат медиҳад, ки тифли таваллуднашуда шахсият мебошад, ки ҳатто аз модари худ ба ҳимоя ҳуқуқ дорад.

Бо вучуди ин ҳамон зане, ки ўро ба роҳи судӣ ба мурофия кашидан мумкин аст ва бо сабаби он, ки ў кӯдаки худро дар зери хатар мемонад, аз озодӣ маҳрум кардан мумкин аст, худи ҳамон зан ҳуқуқи исқоти ҳамл карданро дорад, ки худи ҳамин кӯдакро қатл мекунад. Дар Амрикои имрӯза зарар расондан ба тифли ҳанӯз таваллуднашуда ҷиноят ҳисобида мешавад, вале қатл кардани ў ҷиноят ҳисоб намешавад.

Дар Оригона, дар ҳар муассисае, ки бо масъалаҳои майзадагӣ машғуланд, бояд чунин плакат овезон бошад:

Агар машруботи спиртӣ ба тифлони ҳанӯз таваллуднашуда зарар расонад, он гоҳ исқоти ҳамл бо онҳо чӣ кор мекунад?

Анҷумани ШМА барои ақибандозӣ намудани ҳукми қатл нисбат ба зани ҳомиладор то вақти таваллуди ӯ яқдилона овоз доданд. Ҳар як аъзои анҷуман, гарчанде, ки ӯ тарафдори озодии исқоти ҳамл бошад ҳам, медонад, ки тифли таваллуднашуда шахсияти алоҳида мебошад, ки дар ҷинойти модараш гунаҳкор нест. Касе ақибандозӣ кардани ҳукми қатлро ба манфиати дил, гурда ё оҳани бодомшакли инсонӣ маҳкумшуда талаб намекунад.

Аксарияти штатҳо қонун қабул кардаанд, ки аз ҳаёт маҳрум сохтани кӯдаки ҳанӯз таваллуднашударо, ба воситаи ҳар касе, ки бошад, ба ғайр аз модар, ҳамчун қатл эътироф менамояд. Ин қонун яқмаънӣ тасдиқ менамояд, ки кӯдак одамизод мебошад. Дар соли 2004 Анҷуман «Амали зӯроварино нисбати қурбониёни таваллуднашуда» қабул кард, ки дар он гуфта шудааст, ҳар касе, ки «дидаву дониста қатл мекунад ё кӯшиш менамояд, ки кӯдаки таваллуднашударо қатл кунад... дар куштори барқасдона ё сӯйқасд барои куштани одам... гунаҳкор дониста мешавад». ⁵

⁵. HR 1997 was passed by a Senate roll call vote of 61-38, March 25, 2004.

Ба хусусиятҳои аҷибӣ ин нусхаи мунофиқ диққат диҳед. Агар зан нияти исқоти ҳамл кардан дорад, лекин дар роҳ ба сӯи бемористон касе аз ҷониби дигар ин кӯдакро мекушад, он гоҳ қотили ин кӯдакро барои қатл маҳкум месозанд. Лекин, агар ин куштор ба амал наояд, он гоҳ пас аз як соат ҷарроҳ барои маросими қонунии қатли ҳуди ҳамон кӯдак музд мегирад (қатле, ки эҳтимол, бо усули аз ин ҳам бераҳмонатар содиргашта).

Ба кӯдак чӣ фарқ дорад, ки уро кӣ мекушад?

Дарси Луиза Браун

Андаруни чизе будан ва узви ҳуди ҳамин чиз будан – ҳамон як маъноро надорад. (Агар мошин дар даруни мошинхона (гараж) нигоҳ дошта шавад, ин маъноӣ онро надорад, ки он ҷузъи мошинхона мебошад). Луиза Браун – нахустин кӯдаке мебошад, ки ҳаёти ӯ дар дохили найчашиша оғоз ёфтааст – ӯ, ҳангоме, ки нутфа ва тухмхӯҷайра дар косачаи Петри пайваст шуданд, бордор шуда буд. Оё ӯ узви бадани модараш гардид, вақте ки уро дар батни ӯ ҷо карданд? Айнан дар ҳамон дараҷае, ки ӯ ҷузъи косачаи Петри буд, то он лаҳзае ки дар он мезист.

Ҳукуки одамнро мувофиқи он, ки онҳо дар кучо воқеъ мебошанд, поймол кардан лозим нест. Дар муқоиса бо он, ки то таваллуд кӯдак чӣ гуна буд, баъд аз таваллуд ҳам ӯ қатъиян дигар намешавад. Вақте ки кӯдак аз батни модар ба дунё меояд, ягон муъҷиза ба амал намеояд, ки аз реша табиати тифлро тағйир диҳад.

Боби 6

Ин сурайтҳо ба мо чӣ мегӯянд?

Носозии аз ҳама калон барои кӯдаки ҳанӯз таваллуднашуда ҳамеша он ҳолат буд, ки дар батни модар тиреза нест. Тақдири ӯ ҳамеша дар дасти онҳое буд, ки ӯро дида наметавонистанд. Вале дар солҳои охир вазъият дар ин ҷо ба таври қатъӣ тағйир ёфт.

Маҷаллаҳои «Тайм» дар соли 2002 ва «Нюсуик» дар соли 2003 суратҳои ултрасадои мафтункунандаи кӯдакони ҳанӯз таваллуднашударо нашр намуданд.¹ Дар маҷаллаи «Нюсуик» аксҳо бо шарҳ баён мешуданд: «Оё чанини дохилибатн метавонад аз ҳуқуқҳои инсон истифода барад? Чӣ тавр илм тасаввуроти анъанавиро тағйир медихад».

Вақте ки ба ин суратҳо нигоҳ мекунӣ, ҳама баҳсҳо ва далелҳо худ аз худ фуру менишинанд.

Имкониятҳои ултрасадо

Ребекка Нэнсэрроу бо 80 доллар санчиши ултрасадоиро дар маркази банақшагирии оила гузашт, вале ба ӯ натиҷаҳои онро дидан надоданд ва гуфтанд: «Ба шумо аз ин танҳо вазнинтар мешавад». Бо чунин ҷавоб қаноатманд нагардида, ӯ ба маркази

¹. Madeline Nash, "Inside the Womb," *Time*, November 11, 2002, 68-77; Debra Rosenberg, "The War Over Fetal Rights," *Newsweek*, June 9, 2003, 40-51.

дастгирии ҳомиладорӣ омад, ки дар он ҷо санчиши такрориро ройгон гузашт ва ба ӯ имконияти ба натиҷаҳо нигоҳ карданро доданд. Ӯ гуфт: «Агар ман ин сонограммаро намекардам, ман ба исқоти ҳамл чуръат менамудам. Вале сонограмма маро ба 100% бовар кунонид, ки андаруни ман ҳаёти дигар ҳаст, на танҳо ҷисми биологӣ». ²

Аз рӯи Томас Глесснер, «то пайдоиши технологияи ултрасадоӣ, аз рӯи маълумотҳои марказҳои ҳомиладорӣ, баъд аз гузаштани санчишу машваратҳо, занҳое, ки нияти исқоти ҳамл карданро доштанд, аз 20 то 30% муроҷиаткунандагон қарор мекарданд, ки дар вақту соаташ таваллуд кунанд. Баъд аз он, ки ин гуна марказҳо дорои таҷҳизотҳои ултрасадоӣ гаштанд, шумораи ин гуна занҳо ба 80-90% афзуд». ³

Одри Стаут, коркунӣ тиббӣ, ба ман нақл намуд, ки чӣ тавр ба назди ӯ барои ХТУ (хучраи ташхиси ултрасадоӣ) як зани ҳомиладор омад. Ӯ мушоҳида менамуд, ки чӣ тавр кӯдак «даҳонашро кушод ва пӯшид, иккос зад, худро ба қафо партофт, гӯё ки дар курсӣ нишаста бошад, пойҳои хурдакаки худро дароз кард. Ӯ ҳатто дасташро боло кард ва модар тавонист ҳамаи панҷахоро дар дасти ӯ бишуморад». Ҳамаи ин дар модар таассуроти фаромӯшнашавандаро ба вучуд овард».

Вақте ки Одри муоинаро ба охир расонд, ӯ аз зан пурсид, ки баъд ӯ чӣ кор карданӣ ҳаст. Ӯ ҷавоб дод: „Ман ҳатман тифли худро таваллуд мекунам“. Ман пурсидам, ки оё ин муоина нақшаҳои ӯро тағйир дод. Ӯ ҷавоб дод: „Бале ва ба таври қатъӣ. Охир ман ин ҷо барои он омадам, то ки ҳал намоям, ки

². Mark O'Keefe, "Activists Tout Ultrasound Images to Discourage Abortion," Newhouse News Service, www.newhouse.com/archive/okeefe021903.html, © 2003.

³. Jennifer Kabbany, "Abortion vs. Ultrasound," *Washington Times*, October 29, 2003.

бо ҳомиладории худ чӣ кор кунам. Ман метавонистам исқоти ҳамро интиҳоб намоям»⁴.

Дар ҳар як маркази ҳомиладорӣ, ки усули ултрасадоиро истифода мебаранд, ба шумо метавонанд ҳазорҳо чунин воқеахоро нақл кунанд. Шабакаҳои интернет инчунин тасвирҳои аҷоибии ултрасадоиро нишон медиҳанд; дар баъзеаш равшан дида мешавад, ки чӣ тавр тифл табассум мекунад, ҳамёза мекашад, дароз мекашад, хоб меравад.⁵

Лекин, ҳатто дар ин мавридҳо ҳам фоизи рад намуданҳо аз ҳомилагӣ ба таври аҷиб зиёд менамояд. Вақте ки ман аксҳои ултрасадоии кӯдаки ҳаштҳафтаинаи таваллуднашударо ба тарафдори озодии исқоти ҳамл – хатмкунандаи бомаърифати коллеч нишон додам, ӯ аз ман пурсид: «Оё шумо дар ҳақиқат фикр мекунад, ки бо ин ҳиллаву найрангҳо метавонед ҳар касро аз фикраш гардонед?».

Ман ҷавоб додам, ки ӯ метавонад ба ҳуҷҷатҳои маркази Тиббии Донишгоҳи Гарвард, ба маҷаллаи «Лайф»⁶ ё ин ки ба китоби Нилссон «Кӯдак таваллуд мешавад»⁷ муроҷиат намояд ва дар он ҷо айнан ҳамин хел суратҳоро бубинад. Ӯ маро гӯш кардан нахост. Бо ин ҳама ӯ гуё гуфта бошад: «Маълум аст, ки дар ин суратҳо кӯдак аст ва агар ман ба он бовар кардан нахоҳам, ки исқоти ҳамл мекушад, пас ман ба ҳақиқӣ будани ин суратҳо ҳам бовар кардан намехоҳам».

⁴. Audrey Stout, Marietta, GA, e-mail to Randy Alcorn, February 12, 2000.

⁵. Нигроҳ: www.logiqhbrary.com/browseAction.cfm?productID=20; www.geddeskeepsake.com/showcase.html; www.clearviewultrasound.com/gallery.asp; firstsightultrasound.com/4d_liveSA.htm; www.gemedicalsystems.com/rad/us/4d/virtual.html; барои ёфтани саҳифаҳои дигар, калимаҳои ultrasound, images, ва unborn-ро дар системаи ҷустуҷӯи дохил намоед.

⁶. *Life*, August 1990.

⁷. Lennart Nilsson, *A Child Is Born* (New York: Delacorte Press, 1977).

Часади мурда чиро нишон медиҳад

Дар як филм, ки «Бахшоиши интиҳоб» ном дорад, гуфта мешавад, ки кӯдаки ҳанӯз таваллуднашуда «шабоҳати шахсияти оянда» мебошад. Вале ҳамон чизе, ки баъд аз исқоти ҳамл мемонад, ин қисмҳои бадани хурдак вале хеле хуб ташаккулёфта – дастҳо, пойҳо, бадан, сар мебошад. Часади ҷисмонӣ дар бораи охирати ҳаёти на имконпазир – балки аслан ҳаёт шаходат медиҳад. Агар шумо ба ин бовар накунед, ба ин часадҳо баъд аз исқоти ҳамл худатон нигоҳ кунед.⁸ Агар ин манзара барои шумо тоқатфарсо набошад, пас аз худатон пурсед, барои чӣ. Агар он аз ҷисми биологӣ дида бештар набошад, на ин ки кӯдаки ба қисмҳо ҷудокардашуда, ба гумон аст, ки он ба шумо таассуроти саҳт расонад, ҳамин тавр не?

Дар китоби дарсии худ «Таҷрибаи исқоти ҳамл» д-р Уоррен Херн менависад: «Барои сарро аз тан ҷудо кардан ва ба қисмҳо ҷудо кардани ҷанини дохилибатн қайҷиҳои дарози де Майо бо теғҳои қач лозим мешаванд».⁹ Барои сарро аз тан ҷудо кардан сар лозим аст, вале барои ба қисмҳо ҷудо кардан узвҳои бадан лозиманд. Лӯндаҳои ҷисм ва моддаи органикиро ба қисмҳо ҷудо кардан ва аз тан ҷудо кардан номумкин аст.

Барои чӣ худи ҳамон одамон, ки кушторҳои хунин ва чоки нафратовари часадҳоро дар ким-кадом филмҳои ҷангӣ тамошо мекунанд, наметавонанд ба суратҳои исқоти ҳамл бепарвоёна нигоҳ кунанд? Як зани феминист, тарафдори озодии исқоти ҳамл, Наоми Уолф, дар бораи суратҳо бо акси кӯдаконе, ки дар натиҷаи исқоти ҳамл кушта шудаанд, суҳан гуфта, иқрор шуд:

Аксарият тарафдорони озодии исқоти ҳамл ин гуна тасвирҳоро чун тарғиботи нафратангез қабул мекунанд. Бисёриҳо

⁸ See www.abortiontv.com/AbortionPictures1.htm.

⁹ Warren Hern, "Operative Procedures and Technique," *Abortion Practice* (Boulder, CO: Alpenglow Graphics, Inc., 1990), 154.

мефаҳманд, ошкоро мегӯем, ки сифати нафратангези ин суратҳо махсус бо тарафдорони таваллуди кӯдакон бофта шудаанд... яъне онҳо ба тасаввурот чунон таъсир мерасонанд, ки агар ба он ихтиёр диҳанд, он гоҳ чунин мебарояд, ки гуё тамоми олам — ин ҷои даҳшатангез аст, ки дар он зиндагӣ кардан ҳам мумкин нест. «Ин гуна одамон ба монанди мо» ин далелҳоро ҳамчун тасвирҳои қабеҳи (порнография) тарафдорони таваллуди кӯдакон қабул мекунанд. Лекин феминизм дар шакли бехтарини худ дар он асос ёфтааст, ки он ҳақиқати муқаррарӣ мебошад... Агар тасвирҳои марги даҳшатноки чанини батн бар манфиати тарафдорони таваллуди кӯдакон дар мубоҳисаи сиёсӣ бошад, пас худ аз худ ин тасвирҳо мубоҳисанок нестанд: дар онҳо фақат ҳақиқати биологӣ ифода ёфтааст. Мо инро хеле хуб мефаҳмем.¹⁰

Ҳукуқи дар ғафлат мондан

Вақте ки як номзад, тарафдори таваллуди кӯдакон, дар мубоҳисаи пеш аз интихоботӣ дар телевизион баромад мекард ва суратҳои кӯдакони бо исқоти ҳамл кушташударо нишон медод, одамон бо ғазаб эътино карданд. Баррандаи ахбороти бегоҳирӯзии ширкати телевизиони Си-Би-Эс гуфт, ки мунозираҳо дар атрофи исқоти ҳамл «аз рӯи самимияти худ бемисл» гаштаанд. Диққат диҳед, ки касе аз сабаби қатли кӯдакон ҳатто заррае ҳам ба ғазаб наомад. Ғазаб танҳо бо он алоқаманд буд, ки касе чуръат намуд, то нишон диҳад, ки онҳо қатл карда шудаанд.

Саволе, ки мо бояд диҳем, аз он иборат нест, ки барои чӣ тарафдорони таваллуди кӯдакон ин тасвирҳоро намоиш медиҳанд, балки дар он аст, ки барои чӣ умуман одамоне ҳастанд, ки барои тарафдории он чизе, ки дар ин суратҳо тасвир ёфтаанд, баромад мекунанд. Масъалаи ҳақиқие, ки бо

¹⁰ Naomi Wolf, "Our Bodies, Our Souls," *The New Republic*, October 16, 1995; www.epm.org/articles/naomiwolf.html.

ин тасвирҳо алоқаманд мебошад, аз он иборат нест, ки онҳо ин қадар бераҳмонаанд, балки дар он аст, ки онҳо ҳақ будани тарафдорони таваллуди кӯдакони исбот менамоянд.

Дар суратҳо ва тасвирҳои ултрасадоии чанинҳои дохилибатн ягон чизи нафратангез нест. Инҳо суратҳои аҷиб ва таъсирбахш мебошанд. Оё ин тасвирҳо ба тарафдорони озодии исқоти ҳамл писанданд? Не. Намояндагони ташкилотҳои, ки барои озодии исқоти ҳамл баромад мекунанд, тасвирҳои ултрасадоиро «восита» дар дасти тарафдорони ҳаракат барои таваллуди кӯдакони меноманд.¹¹ Баъзан бемористонҳо ва ташкилотҳои тичоратии дахлдор дар замони воқеи тасвирҳои ултрасадоии сеандозагии (баъзан онҳоро чорандозагӣ меноманд) кӯдакони ханӯз таваллуднашудаи табассум кардаистода, атсазананда ва хамёзакашидаистодаро нишон медиҳанд. (Тасвири ултрасадоии чанини дохилибатнро дар пушти муқоваи ин китоб бинед). Ҳангоми яке аз мубоҳисаҳо, ки дар телевизион ё радио шунавонида мешуд, касе аз иштирокчиён гуфт, ки ин намоишҳо «ғавғои носолиро дар атрофи чунин кӯдак» зоҳир менамоянд.¹² Ба калимаи «кӯдак» диққат диҳед. Технологияи ултрасадоӣ далелҳои кӯхнашудаи тарафдорони озодии исқоти ҳамлро рад менамояд, ки онҳо тасдиқ мекунанд: «Ин кӯдак нест». Одамон мегӯянд: «Шумо чӣҳо мегӯед? Албатта, ин кӯдак аст. Шумо фақат бубинед!»

Баргараф намудани фориғболӣ

Холокост бади он қадар даҳшатангез буд, ки танҳо бо ҳуди ҳамин калима тамоми ченаки ин бади ро ифода кардан номумкин аст. Тавсифи лагерҳои мамоти нацистӣ дар маҷаллаҳои америкӣ чоп мешуданд, лекин вақте ки ин маҷаллаҳо аксҳои

¹¹. *Care Net Report*, vol. 4, no. 5, November 2003, Sterling, VA.

¹². Oregon Public Broadcasting, "To the Contrary," former Clinton administration staffer Maria Echaveste, et al., January 4, 2004.

одамони дар лагерҳо азиятдошударо чоп мекарданд, аҳли ҷомеаи америкой бедор шуд. Агар ҳамин суратҳо намешуданд, пас то ба имрӯз аксарияти мо намефаҳмидем, ки холокост чист ва ба он бовар намекардем.

Ман дар як шаҳраки донишҷӯӣ (кампус) будам, вақте ки тарафдорони таваллуди кӯдакон тасвирҳои кӯдакони дар натиҷаи исқоти ҳамл кушташуда ва инчунин қурбониҳои лагерҳои мамоти нацистӣ, ғуломдории америкой ва дигар саҳифаҳои бераҳмонро дар таърихи башарият намоиш медоданд. Плакатҳо бо ин тасвирҳои огоҳкунанда тавре ҷо карда шуда буданд, ки ҳама онҳоро дида метавонистанд. Ман аз он мушоҳида менамудам, ки чӣ тавр ин тасвирҳо ба донишҷӯён ва коркунони коллеҷ таъсир мерасонданд, аз он ҷумла ба онҳое, ки ба дида бовар кардан намехост.

Мудофиакунандагони ҳуқуқи ҳайвонот тасдиқ мекунанд, ки барои ҳимоя кардани ҳуқуқи худ онҳо бояд суратҳои даҳшатнокро намоиш диҳанд, чунончӣ суратҳои тюленбачаҳои мурданивор задашуда. Агар ҳамеша ҷоё бошад, ки дар он ҷо ин гуна тасвирҳоро намоиш додан мумкин аст, пас наҳод ҷоё пайдо нашавад, ки дар он ҷо кӯдакони дар натиҷаи исқоти ҳамл кушташударо намоиш додан мумкин бошад? Агар исқоти ҳамл – ин қатли кӯдакон нест... пас барои чӣ ин суратҳо кам қасонро бепарво мегузоранд?

Оё ба одамон намоиш додани тасвирҳои даҳшатангеzi холокостро, ҳалли масъалаи холокост номидан мумкин аст? Оё ин амалҳо масъалаи қатлро ҳал карда метавонанд?

Оё, масъалаи исқоти ҳамлро ҳал кардан мумкин аст, агар аз тасвирҳои кӯдакони бечон канораҷӯӣ намоем? Ё умуман, аз ҳама он чизе, ки тифлонро қатл мекунад, канораҷӯӣ кунем?

Боби 7

Чӣ ҳаёти инсонро «иураҳамият» мекунад?

Д-р Уилям Харрисон, тарафдори озодии исқоти ҳамл исбот менамояд: «Масъалаи асосӣ дар мувоҳиса атрофи исқоти ҳамл аз он иборат нест, ки ҳаёти инсонӣ кай оғоз меёбад, балки дар он аст, ки оё ҳаёти инсон маънавӣ муҳим аст».¹

Лекин, кӣ муайян мекунад, кадом ҳаёт муҳим аст, кадомаш не? Ҷавоб ҳамеша дар он ниҳон аст, ҳокимияти олий ҳал мекунад, ки ҳаёти он одамоне, ки дар ихтиёри онҳо мебошанд, муҳим аст ё не.

Стандартҳои мунофиқ

Питер Сингер, профессори илми ахлоқи донишгоҳи Принстон навишта буд: «Ҳаёти чанини дохилибатн аз ҳаёти ҳайвоне, ки дар ҳамон дараҷаи ақл, ҳудогоҳӣ, шуур, қобилияти эҳсос қардан ва ғайра мебошад, муҳимтар нест».² (Волидоне, ки барои он, ки фарзандонашон дар дасти Сингер таълим гиранд, маблағ сарф менамоянд, шояд чунин мешуморанд, ки мувофиқи ақидаҳои ӯ барои қатл қардани одамони синни пирӣ далели маънавӣ вучуд дорад.)

¹. Mary Fischer, "A New Look at Life," *Reader's Digest*, October 2003, 95-103.

². Peter Singer, *Practical Ethics* (1979), иқтиб. аз рӯи "Peter Singer in His Own Words," Accuracy in Academia, www.academia.org/singerquotes.html.

Тарафдори ашаддии исқоти ҳамл Чим Нюхолл аз Портленд гуфт: «На ба ҳар як чанини бордоршуда таваллуд шудан муқаррар гаштааст. Ман боварии қатъӣ дорам, ки ҳаёти кӯдак ҳамон вақт оғоз меёбад, вақте ки модари ӯ меҳоҳад, ки ӯ таваллуд шавад».³ Аз ин мебарояд, ки ҳаёти инсон фақат ҳамон лаҳза воқеи мегардад, вақте ки онро касе дигар қадрдонӣ менамояд?

Дар соли 1973 Суди олии мамлакат масъаларо оиди он, ки оё ҳаёти кӯдаки ҳанӯз таваллуднашуда «муҳим» аст, зери шубҳа гузошт. Лекин муҳим барои кӣ? Оё на ҳар одамизод аллакай дар батни модар муҳим ҳисоб мешавад, зеро агар ин ҳаётро қанда кунем, ӯ аз ҳаёт мемонад?

Одамони сафедпӯст қарор карданд, ки одамони сиёҳпӯст – ин одамони навъи дуюм мебошанд. Мардҳо қарор карданд, ки занҳо набояд ҳамон ҳуқуқхоро дошта бошанд, ки худи онҳо доранд. Натсистон қарор карданд, ки яҳудиён ҳуқуқи зиндагӣ қарданро надоранд. Ана акнун одамони калонсол қарор карданд, ки ҳаёти инсонҳои хурд он қадар муҳим нест, то ин ки ба онҳо ягон хел ҳуқуқ дода шавад.

Фардияти шахс – чизе нест, ки ба одамон бо профессорони Лигаи озодкунии чома аз «шахсони номатлуб» тақдим карда мешавад. Фардияти шахс – ин арзиши модарзодӣ аст, ки онро ҳар як намояндаи башарият доро мебошад. Аз рӯи Китоби Муқаддас ин хусусият ба одам ҳамчун намояндаи қиёфаи Худо хос мебошад.

Илм оиди «аҳамиятноки» чӣ мегӯяд

Чӣ ҳаётро «аҳамиятнок» мекунад? Илм аллакай исбот намудааст, ки дар тифли ҳанӯз таваллуднашуда чараёни фикрронӣ кайҳо оғоз ёфтааст. Очонсии «Ассошиэйтед Пресс» маълумотҳои илмиро чоп намуд, ки дар бораи он шаҳодат медиҳанд, ки «тифлон ҳанӯз то таваллудашон он забонеро, ки бо он баъдтар ҳарф мезананд,

³ Jim Newhall, иқтиб. аз рӯи Maureen O'Hagan, "Cross Hairs to Bear," Willamette Week, 3 May 1995.

меомӯзанд». Ин тадқиқотҳо, аз ҷумла нишон медиҳанд, ки аллакай дар батни модар «чанин мешунавад, қабул мекунад, гӯш медиҳад ва ягон чизро дар доираи сохти акустикаи забони англисии америкой аз худ мекунад».⁴

Маҷаллаи «Нюсуик» тасдиқ менамояд: «Ҳаёт дар батни модар худуди навбатиро дар омӯхтани инкишофи одам ифода мекунад ва аллакай аввалин натиҷаҳои ин тадқиқотҳо бо кушоишҳои ачиби худ ба ҳайрат овардаанд».⁵ Баъдтар дар ин мақола гуфта шудааст: «Бе ягон муболиға гуфтан мумкин аст, ки чанини дохилибатн қобилиятҳои ачиби дарк кардан, қабул кардан ва эҳсос карданро дорад». Дар ҳуди ҳамон ҷо гуфта шудааст, ки олимони дар семоҳаи дуюм аллакай қобилияти чанинро дар ҳудодоҳӣ аниқ муайян намудаанд.⁶ Қобилиятҳои фавқуллодаи кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда дар ҳуҷҷатҳои илмии тадқиқотҳои бисёрсола ба таври қатъӣ акс ёфтаанд.⁷

Дар аввали семоҳаи дуюм кӯдак бо дастонаш меҷунбонад, то ин ки бо он чашмонашро аз шуоҳои дурахшон, ки аз ҷисми модар мегузарад, пушонад. «Чанин инчунин ба садоҳои суръаташ он қадар баланд ё паст мутаасир мешавад, ки гӯши калонсол қобилияти шунидани онро надорад».⁸ Ӯ мусиқии баландро мешунавад ва гӯшҳояшро аз ғавғои баланд, ки аз берун меояд,

⁴. Associated Press, иқтиб. аз рӯи Christian Action Council's *Action Line*, March-April 1991.

⁵. Sharon Begley, "Do You Hear What I Hear?" *Newsweek*, Special Summer Edition 1991, 12.

⁶. Ibid.

⁷. T. Verney and J. Kelley, *The Secret Life of the Unborn Child* (New York: Delta Books, 1981).

⁸. H. B. Valman and J. F. Pearson, "What the Fetus Feels." (Ин мақолаи чопшуда бе ягон ишора дар нашр мебошад, ки дар он пайдо шудааст. Д-р Вэлман мушовир ва духтури кӯдакони дар беморхонаи Нортвик Парк ва дар маркази Клиникии тадқиқотӣ дар Харроу мебошад; Пирсон устод ва мушовири калон оид ба масъалаҳои дояғӣ ва гинекологӣ дар Мақтаби Тиббии Миллии Уэлс дар Кардифф мебошад).

меӯшонад. Дар синни ҳабдахум ҳафта кӯдак марҳилаи хоби пуравчро эҳсос менамояд, ки ин аз он шаҳодат медиҳад, ки ӯ на танҳо хоб меравад, балки хоб ҳам мебинад.⁹ Оё мо исбот карда метавонем, ки он касе, ки қобилияти хоббинӣ дорад, қобилияти фикр карданро надорад?

Бе ягон шубҳа, исқоти ҳамли бевақтӣ инсонеро, ки қобилияти эҳсос кардан ва фикр карданро дорад, мекушад. Дар охири семоҳаи дуум «системаи асаби мағзи сари ӯ аллакай чун дар кӯдаки навзод инкишоф ёфтааст».¹⁰ Ба назар номумкин менамояд, то ин ки дар семоҳаи дуум ё сеюм ягон кас бар ҳифзи исқоти ҳамл баромад карда тавонад. Ба ҳар ҳол тарафдорони озодии исқоти ҳамл доимо барои чунин исқоти ҳамл баромад мекунанд.

Лекин исқоти ҳамли барвақтӣ назар ба бевақтӣ аз кадом ҷиҳат беҳтар аст? Ҳатто дар ҳолати исқоти ҳамли кимиёвӣ барвақтӣ, ки ҷанинҳоро, ки ханӯз қобилияти фикр карданро пайдо накардаанд, аз ҳаёт маҳрум месозад, мамот ҳамин хел воқеӣ ва қобили қайд аст. Кӯдаки зинда, ки ном, оила ва ҳаёт дошта метавонист, акнун ҳеҷ гоҳ чизе аз инҳоро дошта наметавонад.

Одоби беасос

Сингер мегӯяд: «Агар тифлро бо вайроншавиҳои саҳт дар инкишоф бо ягон ҳайвон муқоиса кунем, бигзор он масалан сағ ё хук бошад, аксар вақт ҳайвон чӣ дар воқеият инчунин дар иқтидор дорои қобилиятҳои калон мебошад, ки ба ақл, худоғохӣ, робита ва ҳамаи он чизе, ки хислатҳои маънавӣ муҳим ҳисобидан мумкин аст, тааллуқ дорад».¹¹

⁹. John Willke, *Abortion Questions and Answers* (Cincinnati, OH: Hayes Publishing Co., 1988), 53.

¹⁰. Begley, "Do You Hear?" 14.

¹¹. Peter Singer, "Sanctity of Life or Quality of Life," *Pediatrics*, July 1983, 129.

Сингер аз он асос мегирад, ки арзиши инсон аз он, ки дар қадом дараҷа ӯ қобилияти ба одамони дигар манфиат расонданро дорад, вобаста мебошад: «Агар марги кӯдаке, ки қобили ҳаёт нест ба таваллуди кӯдаки дигар, ки имкониятҳои беҳтар ба ҳаёти хушбахтона дорад, биёрад, пас барои ҳама нобуд кардани кӯдаке, ки қобили ҳаёт нест, беҳтар мешавад. Аз даст додани ҳаёти кӯдаке, ки қобили ҳаёт нест, аз он, ки кӯдаки дуҷум ҳаёти хушбахтонаро ба даст орад, афзалтар мегардад. Аз ин сабаб, агар қатли тифле, ки дар ӯ гемофилия ошкор гардидааст, барои ҳар касе ки бошад, бе ягон оқибатҳои фалокатовар анҷом ёбад, умуман нобуд кардани ӯ ҳатто дуруст мешавад».¹²

Вақте ки Сингер дар Принстон таълим меод, бар зидди ӯ ташкилоти «Ҳанӯз намурда», ки барои ҳуқуқҳои кӯдаконе, ки бо вайроншавии инкишоф мубориза мебаранд, баромад намуд. Онҳо ғазаби худро ба китоби Сингер иброз доштанд, ки дар он ӯ барои қонунӣ кардани қатли тифлони ба ҳаёт ноқобил, инчунин кӯдаконе ва калонсолоне, ки ба вайроншавии саҳти когнитивӣ гирифтанд, сухан мегуянд.

Тарафдорони озодӣ барои исқоти ҳама дар ин бознамеистанд. Мантиқи онҳо аз исқоти ҳама дуртар мебарад. Агар қатл кардани кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда ҷоиз бошад, ягон инсонии заиф ва нозук худро дар ҳолати беҳатар эҳсос карда наметавонад. Оё ҳаёти инсонии нуқсонҳои ҷисмонӣ дошта, ягон маънӣ дорад? Лекин бо одамони кӯҳансол чӣ бояд кард? Агар инсоне, ки қобилияти фикр кардан надорад, ба зиндагӣ лоик нест, пас дар бораи онҳое, ки нодуруст фикр мекунанд, чи гуфтан мумкин аст?

Д-р Чарлз Хартшорн аз донишгоҳи Техас бо Сингер ҳамроҳанг мегардад: «Албатта тифл-дар маъноии пурраи ин калима ҳанӯз

¹². Singer, "Taking Life: Humans," <http://www.petersingerlinks.com/taking.htm>; порча аз Singer, *Practical Ethics* (New York: Cambridge University Press, 1993).

инсон нест.... Ман комилан бо он ақида ҳамфиكر нестам, ки қатли навзод боз як шакли қатл мебошад. Он одамоне, ки шахсиятҳои комилан ташаккулёфта ва дорои хусусиятҳои асосӣ мебошанд, ҳатто назар аз кӯдакони солим дида бештар ҳуқуқ доранд».¹³

Оё касе худро дар бехатарӣ эҳсос мекарда бошад?

Дэвид Бунин тасдиқ мекунад, ки исқоти ҳамл – зухуроти «бенуқсон аз нуқтаи назари маънавӣ» мебошад, вале дар айни ҳол «ахлоқан ҷоиз». Аз рӯи суханони ӯ исқоти ҳамл ҷоиз аст, зеро метавонад ба таври имконпазир ба «хушбахтии умумӣ» оварда расонад.¹⁴ Ба монанди Сингер, Бунин ҳам он ҳақиқатро бе аҳамият мегузорад, ки ба ҳамон эҳсосоти хушбахтии шахсӣ (бо манфиат, озодӣ аз стресс ва ё мушкилиҳои пулӣ чен карда мешаванд) одамон – одамони дигарро умуман, на танҳо онҳоеро, ки ҳанӯз таваллуд нашудаанд, аз ҳаёт маҳрум сохта, комёб мегарданд. Агар ягон чиз чун ахлоқан ҷоиз дида баромада шавад, танҳо барои он, ки аз рӯи ақидаи бисёриҳо, метавонад хушбахтӣ биёрад, пас чизе нест, ки ба он баҳо дода нашавад.

Аз паси пардаи баҳсҳо оиди он, ки кадом ҳаёт муҳим мебошад, кадом не, манфиатпарастӣ ниҳон аст. Оё, одамони ақлан ё ҷисман иллатнок, инчунин шахсон бо дигар вайроншавиҳо дар инкишоф, барои одамони солим ва пуркувват Ҷоидаовар мебошанд ё ин ки онҳо барои мо бори гаронанд? Ҷуноне ки намояндагони як гурӯҳи феминистон қайд намуданд, ки агар кӯдаки ҳанӯз таваллуднашуда худро дар амният эҳсос карда натавонад, пас касе худро дар бехатарӣ эҳсос карда наметавонад:

¹³. Charles Hartshorne, "Concerning Abortion: An Attempt at a Rational View," *The Christian Century*, 21 January 1981, 42-45.

¹⁴. David Boonin, *A Defense of Abortion* (New York: Cambridge University Press, 2003), 5-9.

Агар мо ягон намояндаи оилаи Homo sapiens-ро гирем ва ўро аз ҳифзи қонун маҳрум созем, мо бо ин худро аз химоя аз поймолкунии ҳуқуқ аз ҷониби умуман ҳар касе, ки набошад, маҳрум месозем. Асоси шарти баробарҳуқуқии ҳама дар пеши қонун дар он мебошад, ки ҳар намояндаи башарият, новобаста аз нажод, чинс, дараҷаи инкишоф, синну сол, дараҷаи мустақилӣ, зиндагонӣ ва даромади моддии ӯ ҳақ дорад, то аъзои комилҳуқуқи ин оила гардад.¹⁵

Имконпазирии исқоти ҳамро қабул намуда мо дар пайраҳаи хатарнок мемонем. Меарзад, ки худро маҷбур сохта ба ақли солим рӯ оварем ва аз пайраҳаи лағжонак фароём. Дар акси ҳол ба оқибати ногузири ин роҳи хатарнок омадан мумкин аст, – ба сӯи ҷамъият, ки дар он ҷаҳондорон, аз паи манфиати ғаразнокӣ худ шуда, худашон ҳал мекунанд, кӣ ҳуқуқи зиндагӣ қарданро дорад, ки танҳо ба марг ҳуқуқ дорад.

Мутахассиси биология аз донишгоҳи Чикаго д-р Леон Касс оид ба ҷараёне, ки дар он илм ва тибби муосир тараққӣ мекунанд, чунин мегӯяд: «Мо аллакай шоҳидони зангзании (эрозия) мафкураи худ дар хусуси инсон чун як чизи бузург ё илоҳӣ, чун офаридае, ки дорои озодӣ ва шаъну эътибор мебошад, гардидаем. Аён аст, ки агар мо худро танҳо мушак ҳисобем, пас мо ҳамин хел мушак мемонем».¹⁶

Маҳз дар ҳамин ҷараён оламе, ки ғарки нутқи дабдабаноки тарафдорони исқоти ҳамл мебошад, ташаккул меёбад.

Оё шумо мехоҳед, ки фарзандон ва наберагони шумо дар чунин олам зиндагӣ кунанд?

¹⁵. *Feminists for Life Debate Handbook* (Kansas City, MO: Feminists for Life of America, n.d.), 9.

¹⁶. Иқтиб. аз рӯи: George Will, *The Pursuit of Happiness and Other Sobering Thoughts* (New York: Harper Colophon, 1978), 62-63.

Қисми 3
Зан

Боби 8

Оё исқоти ҳамл масъалаи ҳуқуқи занҳо мебошад?

Кейт Мишелмэн, собиқ раиси ассотсиатсияи миллӣ оиди бекор кардани қонун дар бораи исқоти ҳамл (NARAL), тасдиқ менамояд: «Мо бояд ба одамон хотиррасон намоем, ки исқоти ҳамл кафолати ҳуқуқи зан барои иштироки фаъолона доштан дар ҳаёти иҷтимоӣ ва сиёсии ҷомеа мебошад».¹ Вале зани ҳомиладор пурра метавонад дар ҳаёти ҷамъиятӣ иштирок намояд. Мабодо, агар ӯ инро карда натавонад, пас барои ӯ магар оқилона намешавад, ки ҷамъиятро иваз намояд, на кӯдакро қатл кунад?

«Чӣ тавр занҳо метавонанд ба баробарӣ ноил гарданд ва дар айни ҳол қобилияти тазаккурии худро назорат нақунанд?» Намояндагони ташкилоти «феминистон барои ҳаёт» ба ин савол ҷунин посух медиҳанд:

Ин масъаларо бо масъалаи ҳукмфармоии чандинасраи мардон алоқаманд мекунанд, зеро табиат ба мардон мавқеъи ҳукмрониро додасту ба занон – тобеиятро. Технологияи тиббӣ ҳамчун усули ба баробарӣ ноил шудан пешниҳод мегардад. Лекин ин замина нодуруст аст... Изҳорот оиди он, ки барои аъзои комилҳуқуқи ҷамъият гаштан, занҳо

¹. Kate Michelman, иқтиб. аз рӯи: *The New York Times*, May 10, 1988.

бояд ҳисми худро тағйир диҳанд, барои занҳо ҳақиқатан ҳам таҳқиромез мебошад.²

Дар мақолаи худ «феминизм: бо исқоти ҳамл чоду шудагон» Розмари Ботчер, ходими фаъоли ҳаракат барои ҳифзи муҳит, тасдиқ менамояд, ки ҳаракати феминистон занонро ба таназзул медарорад, онҳоро аз дигар усулҳои бартараф намудани душвориҳои давраи мушкили ҳомиладорӣ, ба ғайр аз қатл кардани кӯдакони худ, маҳрум месозад.³

Тарафдорони озодии исқоти ҳамл суботкорона бар зидди он, ки исқоти ҳамлро чун дигар як амалиёти чарроҳӣ дида бароянд, баромад мекунанд, агар суҳан дар бораи боҳабар кардани бемор нисбати ҳосияти ин муолиҷа ва хавфе, ки бо он алоқаманд мебошанд, равад. Аз афти кор онҳо ҳақиқатан ҳам бовар намекунанд, ки занҳо баъд аз он ки ба онҳо ҳамаи ин далелҳоро пешниҳод менамоянд, қобилияти интиҳоби фикркардашуда ва мулоҳизакоронаро мекунанд.

Серрин Фостер, раиси ташкилоти «феминистон барои ҳаёт», қатъиян аз номи феминистон бар зидди исқоти ҳамл баромад менамояд. Ӯ мегӯяд, ки дар таърихи башарият фаъолони ашаддӣ муҳолифони исқоти ҳамл ҳамеша занҳо буданд. Лекин истехзо дар он аст, ки «он қонунҳое, ки ба зидди исқоти ҳамл равона шуда буданд ва барои қабул кардани он феминистони аввал он қадар фаъолона мубориза мебуданд, то ин ки қонун ва кӯдаконро ҳимоя намоянд, баъд аз 100 сол бо қарори оддии муроғиҳои судӣ дар қори „Рӯ бар зидди Уэйд“ бекор карда шуданд».⁴

². *Feminists for Life Debate Handbook* (Kansas City, MO: Feminists for Life of America, n.d.), 17.

³. Rosemary Bottcher, “Feminism: Bewitched by Abortion,” in *To Rescue the Future*, ed. Dave Andrusko (New York: Life Cycle Books, 1983).

⁴. Нигроҳ: www.feministsforlife.org/news/commonw.htm.

Таърихи ҳаракати феминистон

Сюзан Энтони барои ҳуқуқи занон дар он замонҳо мубориза мебуд, ки он вақт занҳо ҳатто ҳуқуқи интиҳоб карданро надоштанд. Ӯ исқоти ҳамлро «қатли кӯдакон» меномид ва онро ҳамчун воситаи истисмори чӣ занон, инчунин кӯдакон дида мебаромад. Энтони менавишт: «Ман ин чинояти даҳшатангеzi қатли кӯдаконро маҳкум месозам... Сабаби содир намудани он чӣ гунае, ки набошад – бигзор он майли оромӣ бошад ё ин ки хоҳиши кӯдаки бегуноҳи ҳанӯз таваллуднашударо аз азоб раҳо намудан бошад – ҳамаи гуноҳ барои ин кори даҳшатангез ба зан вогузор мегардад».⁵

Дар рӯзномаи «Революция», ки Энтони нашр менамояд, чунин изҳорот чоп шуда буд: «Вақте ки зан кӯдаки ҳанӯз таваллуднашудаи худро аз ҳаёт маҳрум месозад, пас ин танҳо аз он мегӯяд, ки ӯ дарк намуда ё бо сабаби кадом як ҳолат – беадолатии бузургро содир менамояд».⁶

Аз паси Энтони ва дигар феминистон, ки бар зидди исқоти ҳамл баромад мекарданд, баъд аз даҳсолаҳо насли нави феминистон омаданд. Намояндаи аз ҳама машҳури насли нав Маргарет Сэнчер буд, ки барои исқоти ҳамл ҳамчун усули озодии евгеникӣ (назария дар бораи беҳдошт ва такмили ирсияти инсон), иқтисодӣ ва шахватпараст баромад мекард. Вақте ки баъд аз холокост евгеника ба қаҳру ғазаб гирифтור шуд, ташкилоти ӯ ба пинҳонкорӣ гузашт ва баъд аз он чун федератсияи банақшагирии оила аз нав ташкил ёфт.⁷ Сэнчер ва дигар ходимон, ки аз паси Энтони омада буданд, кӯшиш намуданд, ки масъалаи исқоти ҳамлро бо масъалаи ҳуқуқи занон пайваст намоянд.

⁵. Susan B. Anthony, *The Revolution*, July 8, 1869, 4.

⁶. Mattie Brinkerhoff, *The Revolution*, April 9, 1868, 215-216.

⁷. Elasah Drogin, *Margaret Sanger; Father of Modern Society*, (CUL Publications, 1989), 11-13.

Д-р Бернард Натансон мегӯяд, ки дар солҳои 1960 ӯ ва ҳамсафонаш, роҳбарон оиди ҳифзи озодии исқоти ҳамл дидаву доништа исқоти ҳамлро бо масъалаи ҳуқуқи занҳо алоқаманд мекарданд, то ин ки ин ҳуқуқро худ аз худ не, балки дар матни ҳуқуқи занон мудофия намоянд.⁸ Исқоти ҳамл бо ҳуқуқи занон рӯпӯш карда мешуд.

Элис Пол муаллифи аввалини лоиҳаи ислоҳ дар бораи ҳуқуқҳои баробар (ERA) – ҳуҷҷати таърихӣ дар таърихи чунбиши феминистон буд. Вале Элис Пол исқоти ҳамлро «усули ниҳоят дараҷаи истисмори занон» меномид.⁹

Як феминистзан кӯшиши алоқаманд кардани феминизмро бо исқоти ҳамл «феминизми террористӣ» номид. Аз суҳанони ӯ ин феминистзанонро маҷбур месозад, ки «ба куштор дидаву доништа, ба хотири он чизе, ки онҳо ба он боварӣ доранд, даст зананд».¹⁰ Дар идораи нашрии худ «Феминистзани америкой» ташкилоти «феминистон барои ҳаёт» суратеро бо чеҳраи зебои кӯдак чоп намуд. Дар навиштаҷот гуфта мешуд: «Наход ин симои душман бошад?» Онҳо тасдиқ мекунанд, ки асоси ҳаракати онҳо таърихи дусадсолаи ҳаракати феминистӣ барои ҳифзи таваллуди кӯдакон мебошад ва лутфу марҳамат ба унвони исқоти ҳамл дар қатори муборизон барои ҳуқуқи занон аз солҳои 1970 сар карда ба гӯш мерасиданд.¹¹

Райпурсихо нишон медиҳанд, ки барои ҳуқуқи кӯдакони ҳанӯз ба ҳаёт таваллуднашуда занон назар ба мардон дида

⁸. R. C. Sproul, *Abortion: A Rational Look at an Emotional Issue* (Colorado Springs, CO: NavPress, 1990), 117-18.

⁹. Guy M. Condon, "You Say Choice, I Say Murder," *Christianity Today*, June 24, 1991, 22.

¹⁰. Mary Ann Schaefer, иқтиб. аз рӯи: Catherine and William Odell, *The First Human Right* (Toronto: Life Cycle Books, 1983), 39-40.

¹¹. *The American Feminist*, Spring 2003, 14, 17.

бештар баромад мекунанд.¹² Ба замми ин, «тарафдорони маҳкамэътиқоди исқоти ҳамл дар Штатҳои Муттаҳида (аз ҷумла дар мамлакатҳои дигар) мардони сафедпӯст аз синни бистсола то чилу панҷ сола мебошанд».¹³ Агар боз ҳам аниқтар гӯем, «тарафдорони собитқадами исқоти ҳамл мардони муҷаррад мебошанд».¹⁴ Истеҳзо дар он аст, ки исқоти ҳамл қисми таркибии ҳаракат барои ҳуқуқи занон гардидааст, ҳол он ки ин ҷунбиш ба бемасъулияти мардон ва берағбати онҳо дар ғамхорӣ намудан нисбати занон ва кӯдакон мусоидат намуд. Лекин, магар даъвати мард танҳо аз он иборат аст, ки барои қатли кӯдак пул кор кунад? Магар онҳо набояд ба ҷои ин, ба он зане, ки ўро ҳомила кард, гӯяд: «Ман ба хоҳири кӯдаки ту ҳамеша бо ту мемонам. Ба хоҳири ў ман ҳамаи кори аз дастам меомадагиро мекунам. Агар ту хоҳи, ки ман бо ту бошам, ман ҳамеша бо ту мемонам».

Танзими ҷинс

Боз як иллати феминизм аз он иборат аст, ки он барои исқоти ҳамл баромад мекунад, ки занонро аз ҳуқуқи асосӣ маҳрум месозад – ҳуқуқ барои ҳаёт.

Исқоти ҳамл воситаи асосӣ барои бартараф намудани намояндагони номатлуби ҷинси зан дар тамоми рӯи замин гардид. Райпурсӣ дар дахҳо деҳаҳои аҳолии Ҳиндустон омори дахшатнокро нишон дод: аз тамоми аҳолии райпурсишуда, ки дах ҳазор нафарро ташкил мебуд, ҳамагӣ панҷоҳ нафараш духтарон буданд.¹⁵ Духтарони боқимонда, ки ҳазорҳо шуморидан мумкин

¹². "Abortion and Moral Beliefs: A Survey of American Opinion," conducted by the Gallup Organization, 1991, 4-7.

¹³. Willke, "Woman's Movement," 3.

¹⁴. Condon, "You Say Choice," 23.

¹⁵. Robert Stone, "Women Endangered Species in India," *The Oregonian*, March 14, 1989, B7.

буд, тавассути исқоти ҳамл ба қатл расонда шуда буданд. Дар Бомбай баъд аз ҳашт ҳазор имтиҳонҳои амниосентез, ки духтар будани кӯдакро нишон медиҳад, ҳамаи ин ҷанинҳо, ба ғайр аз як нафар, ба воситаи исқоти ҳамл кушта шуда буданд.¹⁶

Инчунин дар натиҷаи исқоти ҳамл, ки барои танзими ҷинс равона шудааст, аз се ду ҳиссаи кӯдакон дар Хитой ҳоло – писарбачаҳо мебошанд. Лекин дар қишлоқҷойҳо бошад, писарбачаҳо аз духтарон дида чор маротиба зиёдтаранд.¹⁷

Дар Амрико инчунин амниосентез барои муайян кардани ҷинси кӯдаки оянда истифода бурда мешавад. «Медикал Уорлд Нюс» натиҷаҳои тадқиқотхоро пешниҳод намуд, ки дар рафти он ба наваду нӯҳ занҳои ҳомила ҷинси кӯдакони ояндаи онҳоро маълум намуданд. Панҷоҳу се зан бояд, ки писар ва чилу шаш нафар – духтар таваллуд мекарданд. Танҳо як зани ҳомила қарор дод, ки писарашро исқоти ҳамл кунад. Бисту нӯҳ зан бо вучуди ин барои исқоти ҳамли духтарон ҷуръат намуданд.¹⁸

Тавассути исқоти ҳамл духтаронро нисбат ба писарон дида хеле зиёдтар мекушанд. Куштани духтараки ханӯз таваллуднашуда – ин маънои куштани зани ҷавонро дорад. Барои тамоми занҳо имкониятҳои ҳуқуқҳои баробар вучуд дошта наметавонад, то он вақте ки барои тамоми занҳои таваллуднашуда ҳуқуқҳои баробар набошад.

¹⁶. Jo McGowan, "In India They Abort Females," *Newsweek*, February 13, 1989.

¹⁷. *Straits Times* report, Beijing, February 7, 2000; воқеаҳои ба ин монандро дар саҳифаи: www.lifesite.net. нигоҳ к.

¹⁸. *Medical World News*, December 1, 1975, 45. Инчунин нигоҳ к.: *Newsweek*, "Brave New Babies," February 1, 2004.

Боби 9

Оё мо ҳуқуқи қарори бо ӯтани худ чӣ кор карданро дорем?

Тарафдорони озодии барои искоти ҳамл тасдиқ мекунад: «Ҳар як зан ҳуқуқ дорад, худаш қарор кунад, ки бо бадани худ ӯ чӣ кор мекунад». Бемаънигии ин исбот дар он аст, ки дар ҳақиқат камаш 650 ҳазор намояндагони чинси зан дар ШМА ҳарсола аз ҳуқуқи қарори бо бадани худ чӣ кор кардан маҳруманд. (Ин рақам тақрибан нимаи адади умумии кӯдаконро, ки дар натиҷаи искоти ҳамл кушта шуда буданд, ташкил медиҳад, — нимаи дигар ба кӯдакони таваллуднашудаи чинси мард тааллуқ дорад). Чанини чинси зан, ки дар натиҷаи искоти ҳамл кушта шудааст, дигар ҳаёт, интиҳоб, ё бадан надорад, ки онро назорат кардан мумкин бошад.

Инсон ҳуқуқ надорад, ки худро намоиш диҳад. Қонунҳо вучуд доранд, ки ошкоро ба анҷом расондани заруратҳои табиӣ, фоҳишагӣ, истеъмоли нашъаро манъ месозад. Аксарияти одамон бо ин қонунҳо розӣ ҳастанд, гарчанде онҳо озодии моро аз, бо бадани худ амалӣ намудани чизҳои муқаррарӣ маҳдуд месозанд. Дастӣ ман узви бадани ман аст, вале ман наметавонам онро барои занозанӣ кардан бо шумо ё ин ки чизеро аз шумо дуздидан ё ба кӯдак дард расондан истифода барам.

Ҳуқуқи интиҳоб

Дар муассисаҳои таълимӣ баромад намуда ва мавқеи тарафдорони таваллуди кӯдаконро дар он ҷо тасаввур намуда, ман баъзан бо чунин суханҳо оғоз менамоем: «Ман тарафдори интиҳоби озод мебошам. Ана барои чӣ ман мӯътақидам, ки ҳар як мард ҳуқуқ дорад, ки занро таҷовуз кунад, агар интиҳоби ӯ аз ин иборат бошад. Ниҳоят ӯ бадани худро дорад ва мо ҳақ надорем, ки ба ӯ бигӯем, ки бо он чӣ кор кунад, чӣ не».

Баъд аз он ки хонандагон аз садамаи аввал ба худ меоянд, ман аз онҳо хоҳиш мекунам, то ба ман бигӯянд, ки беасоснокии далели ман дар чӣ аст. Онҳо ба он ишора менамоянд, ки ҳангоми аз ҳуқуқи мард барои озодии интиҳоби ӯ сухан гуфтан, ман ба зараре, ки ба зани бегуноҳ расонида шуд ва ҳуқуқҳои ӯ, ки дар чунин вазъият вайрон мегарданд, эътибор надодам. «Яъне шумо бар хилофи интиҳоби озод баромад мекунед?» – мепурсам ман. Баъд аз он ки онҳо далелҳои иловагиро пешниҳод менамоянд, ман ба онҳо мегӯям: «Бо ин шумо инро тасдиқ менамоед: агар ман ба шумо нишон диҳам, ки ҳуқуқи зан барои исқоти ҳамл ба инсонии дигар зарар мерасонад ё ин ки ӯро нобуд месозад, он гоҳ шумо барои ҳимояи ҳуқуқи зан барои исқоти ҳамл дигар баромад намекунед?»

Бо вучуди ин, ман умед дорам, ки дар дилҳои онҳо нур медурахшад ва онҳо ба ақли солим рӯ меоранд, ки он ҳамеша ҳақ аст, вале онҳо пештар, вақте ки сухан дар бораи исқоти ҳамл мерафт, ба он рӯ намеоварданд.

Баромад кардан бар ҳимояи ким-чӣ хел интиҳоби аниқ танҳо дар он асос, ки он интиҳоб аст, беҳуда мебошад. Дар ақидаи дабдабаноки «ҳуқуқ барои интиҳоб» ҳақиқати аён аз назар дур мемонад: на ҳар як интиҳоб қонунӣ аст. Зиёда аз ин – дар ин ҷо бо ман ҳам масеҳиён ва ҳам онҳое, ки масеҳӣ нестанд,

розӣ мешаванд – интиҳоб зуд-зуд ба бадии ошкоро меорад. Интиҳоб метавонад дуруст ва хуб бошад, инчунин метавонад беҳирадона ва бад бошад. Аз ин сабаб мо наметавонем тарафдорон ё муҳолифони якдилонаи интиҳоби озод бошем. Мо бояд тарафдорони некӣ ва муҳолифони бадӣ бошем.

Оё ҳамеша интиҳоби озод лозим аст?

Мо ҳама барои интиҳоби озод баромад мекунем, вақте ки он ба дар кучо зистани одамон, рондани кадом мошин, чӣ гуна хӯрок хӯрдан ва бисёр имтиёзҳои шахсии дигар дахл дорад. Мо инчунин барои интиҳоби озод дар масъалаҳои дин, сиёсат, тарзи ҳаёт баромад мекунем, гарчанде одамон чунин кирдор ва чунин ақидаҳоеро, ки ба мо писанд нестанд, интиҳоб менамоем.

Лекин бисёр чизҳои ҳастанд, ки мо дар онҳо тарафдорони интиҳоб нестем. Масалан, агар касе шуморо таҳқир кардан хоҳад, ғорат кардан хоҳад, ба хонаатон зада дарояд, мошинатонро бидуздад, шуморо дар муносибатҳои расмӣ фиреб диҳад. Дар чунин ҳолатҳо фаҳмо, одамон озоданд, ки чунин интиҳоб кунанд, лекин ин маънои онро надорад, ки онҳо ҳуқуқи чунин рафтор карданро доранд.

Вақте ки мо бар зидди «интиҳоби озод» ба манфиати таҷовузи кӯдак ё таҳқири кӯдак баромад мекунем, мо на бар зидди озодӣ, балки бар зидди бадӣ баромад мекунем. Бо вучуди ин мо ягон хел маҳдудият ё таассубро нисбат ба чунин амалҳо нишон намедиҳем.

Ҳаракат бар ҳифзи «интиҳоби озод», ки он аз ҷумла бар ҳифзи озодӣ барои исқоти ҳамл баромад мекунад, бомуваффақият аз калимаи интиҳоб сӯиистифода намуд. *Интиҳоб* ба ҷои калимаи исқоти ҳамл шуд, бо ин сабаб далелҳо бар муқобили исқоти ҳамл акнун чун далелҳо бар зидди интиҳоби озод

пешниҳод мешаванд. Тарафдорони ҳаёти кӯдакон на бар зидди интиҳоби озод баромад мекунанд – ин муборизаест, ки дар он ғолиб омадан мумкин нест ва онро умуман бурдан лозим нест. Мо набояд ба он роҳ диҳем, ки озодии исқоти ҳамлро чун интиҳоби озод ном гирифтаем, идома диҳанд. Ҳар боре, ки мо суханҳои «интиҳоби озод»-ро мешунавем, мо бояд савол диҳем ва дигаронро бовар кунем, ки савол диҳанд: Дар хусуси қадом интиҳоб ҳоло мо ҳарф мезанем? Агар сухан дар бораи исқоти ҳамл равад, он гоҳ саволро ба миён гузоштан лозим аст: Шумо чунин меҳисобед, ки одамон бар манфиати қатли кӯдакон бояд интиҳоби озод дошта бошанд? Бар зидди исқоти ҳамл баромад намуда, мо аслан на бар зидди интиҳоби озод баромад мекунем – мо бар зидди як интиҳоб, аз ҷумла интиҳоби қатли кӯдакон баромад мекунем.

Оид ба саволи маъмули тарафдорони озодии исқоти ҳамл мулоҳиза намоед: «Агар шумо ба ман дар бораи он чизе, ки ба интиҳоби озод тааллуқ дорад, боварӣ намекунед, пас чӣ гуна шумо ба ман дар бораи он чизе, ки ба кӯдак дахл дорад, боварӣ мекунед?» Ин савол махсус дода мешавад, то ки ба бахс хотима гузоранд. Лекин аҳамият диҳед, ки чӣ тавр интиҳоб маҳфуми исқоти ҳамлро иваз менамояд. Агар мо калимаҳоеро гузорем, ки ҳақиқатро нишон медиҳанд, савол чунин мешавад: «Агар шумо ба ман дар бораи он чизе, ки ба қатли кӯдакон тааллуқ дорад, боварӣ намекунед, пас чӣ тавр шумо ба ман дар масъалаи тарбияи кӯдак боварӣ мекунед?»

Акнун чӣ бояд қард?

Дар хусуси интиҳоби қурбонӣ чӣ?

Як зан қайд намудааст: «Баъд аз он ки зан ҳомиладор мешавад, ӯ дар хусуси он, ки модар шудан мехоҳад ё не аллакай интиҳоб надорад. Дар асл ӯ аллакай модар шудааст... акнун бошад ӯ

танҳо метавонад қарор кунад, ки кӯдаки мурда ё зиндари таваллуд мекунад».¹

Ғуломдорон тарафдорони интиҳоби озод буданд. Онҳо ба фарқиятҳои ҷисмонии одамон диққати махсус медоданд ва бо ин афзалияти якеро болои дигаре дуруст мешумориданд. Онҳо мегуфтанд: «Шумо метавонед ғуломдор набошед, вале нагуед, ки мо ба ин ҳақ надорем». Муҳолифони ғуломдориро дар он айбдор менамуданд, ки онҳо бар зидди интиҳоби озод ва аслан озодӣ баромад мекунанд, инчунин дар он, ки онҳо ахлоқи худро ба дигарон бо зӯрӣ талқин менамоянд.²

Ҳар як намуди зулм ва истисмори шахсӣ – бигзор ки он ғуломдорӣ, фоҳишагӣ, нашъачалобӣ ё исқоти ҳамл бошад, – ба интиҳоби озод таъя мекунад. Бо ҳамин озодӣ рӯпӯшӣ мекунанд ва ба ҳар ҳаракат, ки барои дилсӯзӣ ва озод намудани шахсият баромад мекунад, муқобилат менамоянд ва бо вучуди ин арз мекунанд, ки ин гуна ҳаракатҳо «озодиро маҳдуд» месозанд.

Тарафдорони интиҳоби озод ҳуқуқи қурбониро нисбат ба интиҳоби озод ҳамеша ба эътибор намегиранд. Сиёҳпӯстон ҳеч гоҳ ғуломиро интиҳоб накарда буданд. Яҳудиён ҳеч гоҳ оташдонҳоро дар лагерҳои мамот интиҳоб накарда буданд. Занҳо ҳеч гоҳ таҷовузро интиҳоб накарда буданд. Тифлон бошанд, ҳеч гоҳ исқоти ҳамлро интиҳоб накарда буданд.

¹. Mary O'Brien Drum, "Meeting in the Radical Middle," *Sojourners*, November 1980, 23.

². Nat Brandt, *The Town That Started the Civil War* (New York: Syracuse University Press, 1990); Thomas Clarkson, *Slavery and Commerce of the Human Species* (Miami, FL: Mnemosyne Publ. Co., 1969); Austin Willey, *The History of the Anti-Slavery Cause* (Portland, ME: Brown Thurston Publ., reprinted by Mnemosyne Publ. Co., Miami, FL, 1886).

Боби 10

Оё исқоти ҳамл қисми таркибии ҳуқуқ барои ҳаёти шахсӣ мебошад?

Исқоти ҳамл ба касе тааллуқ надорад. Ҳар як инсон ба ҳаёти шахсӣ ҳуқуқ дорад».

Дар бобати эътироз гуфта метавонам, ки Сарқонуни ШМА оид ба ҳуқуқ барои ҳаёти шахсӣ чизе намегӯяд. Бар замми ин илова карда метавонам, ки ҳуқуқ барои ҳаёти шахсӣ ҳеч гоҳ ҳуқуқи комил набуд, вале ҳамеша бо ҳуқуқҳои дигар танзим мешуд.

Мо дар бораи марде, ки ҳамсарашро мезанад, кӯдакониро таҳқир мекунад ва бо ин мегӯяд: «Он коре, ки ман мекунам, ба касе тааллуқ надорад. Ин кори шахсии ман аст»,-чӣ гуфта метавонем?

Ақидаи маъмули дигар низ ҳаст: «Исқоти ҳамл – ин қарори хусусии бо зан ва духтури ӯ қабул шуда мебошад».

Духтурон маълумоти тиббӣ доранд, вале интиҳоби ахлоқии онҳо на он қадар бонуфуз аст, чунончӣ он ташҳиси тиббие, ки онҳо мегузоранд, (ҳатто онҳо низ баъзан хато мебароянд). Табибони зиёд инсонҳои покқичдон мебошанд, ки саломатии инсонро аз манфиати худ ва пул боло мегузоранд. Мутаассифона, на ҳама дорой чунин хусусиятҳои бозъятимоди ахлоқӣ мебошанд.

Он, ки духтурон барои идора кардани саломатӣ ва тақдирҳои инсонҳои дигар кодиранд, духтурони олмонӣ дар Чанги дююми ҷаҳон намоиш доданд. Роберт Чей Лифтон дар китоби аҷоибӣ худ «Духтурони натсис» ба таври хуччатӣ нишон дод, ки чӣ тавр мутахассисони бомаърифати тиббӣ бо хунсардии хичолатмандона ҷарроҳӣ ва озмоишҳои бераҳмона ва марговарро болои кӯдакони бепушту паноҳ ба амал меоварданд.¹ Инҳо табибони баландхитос буданд, ки дар Аврупо маълумот гирифтаанд. Вале онҳо аз моҳияти ахлоқӣ тамоман маҳрум гашта буданд.

Духтуроне, ки исқоти ҳамл мекунанд, дар мулоҳизаҳои худ нисбати исқоти ҳамл инчунин беғаразанд, чуноне ки намояндагони ширкатҳои тамоку дар мулоҳизаҳои худ нисбат ба тамокукашӣ беғаразанд. Манфиатҳои шахсӣ ва молиявӣ онҳо, чун сифатҳои шубҳаноки ахлоқии онҳо, онҳоро дар масъалаҳои, ки ба ҷиҳати ахлоқии исқоти ҳамл дахлдоранд, тамоман обрӯманд намекунанд.

Аз мушкилиҳо чӣ тавр раҳо ёфтан мумкин аст?

Бисёр занҳои ҷавон ва модарони онҳо ба ҳукми атрофиён дучор шудан метарсанд.

Чӣ хеле, ки одамон ба шахватпарастии бе ақди ниқоҳ муносибат накунанд, дар ҳомилагӣ аслан ягон чизи баде нест, чуноне, ки ҳатто дар ҳамаи алоқаи ҷинсӣ, ки ба ин ҳомиладорӣ мерасонад, ҳеҷ чизи баде нест. Касе ҳуқуқ надорад, ки ба чунин модар чун ба «духтари бадахлоқ» муносибат намояд ё ўро маҷбур созад, ки «масъалаҳои худро» бо ёрии исқоти ҳамл ҳал намояд. Ўро дӯст доштан лозим, дар давраи ҳомиладорӣ кӯмак кардан зарур аст, ба ў барои қарор қабул кардани он, ки ў худаш кӯдакро

¹. Нигор: Robert Jay Litton, *The Nazi Doctors: Medical Killing and the Psychology of Genocide* (New York: Basic Books, 1986).

калон мекунад ё ин ки ба писархондкунӣ \ духтархондкунӣ додани вай розӣ мешавад, кӯмак кардан лозим аст. Чӣ қароре, ки ӯ қабул накунад, мо бояд ўро дастгирӣ намоем.

Ҳар боре, ки ман зани бешавҳарро мебинам, ки дар батни худ кӯдаки ояндаро дорад, ман нисбати ӯ танҳо ҳисси миннатдориро эҳсос менамоем. Ман медонам, ки ӯ метавонист ҳамаашро ба таври «оддӣ» ҳал намояд ва ҳатто ончунон, ки дар хусуси он касе ҳам пай намебурд, лекин ба ҷои ин ӯ қарор намуд, ки ба кӯдаки худ ҳаёт мебахшад.

Шаҳвати пеш аз никоҳ оқибатҳои қиддии хатарнок дорад, ҳатто агар он ба ҳомиладорӣ номатлуб оварда нарасонад. Бо ҳамин сабаб мо бояд тамоми қувваро ба харҷ диҳем, то ки қоидаи парҳезкориро таълиғ намоем.² Ба қоидаи парҳезкорӣ пайравӣ намуда, шумо ба ҳамаи он чизҳое, ки ба шумо зарар мерасонад, «не» мегӯед ва бо ин шумо ба он ҳаёте, ки барои шумо аз ҳама беҳтарин мегардад, «ха» мегӯед. Лекин агар шумо ба ин қоида пайравӣ накардед, аз шаҳвати пеш аз никоҳ сабақ гирифта зарур аст ва минбаъд ҳатогихоро такрор нанамоед. Қатли одами бегуноҳ бо роҳи исқоти ҳамл ба оқибатҳои бисёр қиддию саҳт ва дур давомёбанда оварда мерасонад. Исқоти ҳамл як инсонро маҷбур месозад, ки барои ҳатогихоии инсонии дигар ҷазо бинад. Бар замми ин, он зани ҷавонро маҷбур месозад, ки бо эҳсоси гуноҳ барои ҳатогии қиддии нисбатан, ки онро содир намудааст, зиндагӣ намояд. Исқоти ҳамл метавонад мушкилиро муваққатан рӯпӯш кунад, вале он ҳеҷ гоҳ онро ҳал намекунад.

Исқоти ҳамл ба ҷоришавии ҷунин ақида дар зан мусоидат менамояд: «Ҳузуру ҳаловат ва хушбахтиам барои ман дар ҷои аввал меистанд, ҳатто агар барои ин ба ман лозим ояд, ки ба ҳуқуқҳои инсонии бегуноҳ беъътиной зоҳир намоям». Ҷунин

². Нигоҳ: www.teen-aid.org/Links.htm; www.abstineducedu.com; www.abednet.org; www.PureRevolution.com.

ақида дар соҳаҳои аз ҳама гуногуни ҳаёти инсон тез-тез зоҳир мегардад ва оҳиста-оҳиста моҳияти ахлоқии башариятро заиф мегардонад. (Бо вучуди ин хушбахтии дилхоҳ намедихад.)

Вазъияти мушкили ҳаёти як инсон ҳеҷ гоҳ асос шуда наметавонист, то ин ки инсони дигарро аз ҳаёт маҳрум созад.

Боби 11

Оё исқоти ҳамл ба саломатии ҷисмонӣ ва ақлии зан зарар мерасонад?

Исқоти ҳамл чун сиёсати чамъиятӣ, ки барои дастгирии занон равона карда шудааст, беасосии мутлақи худро нишон дод», менависад Серрин Фостер, раиси ташкилоти «феминистон барои ҳаёт». Ин танҳо дар бораи он мегӯяд, ки мо ҳам ба мисли занон асоснок нагардидем».¹

Ҷоан Эплтон тарафдори бозътиқоди озодӣ барои исқоти ҳамл ва коркуни калони тиббӣ дар идораи штати Виржиния буд, ки дар он ҷо ба занон имконияти исқоти ҳамл карданро медоданд. Ў аз худ мепурсид, ки барои чӣ исқоти ҳамл «барои зан ин як зарбаи руҳӣ аст ва чаро зан бо мушкилиҳои зиёд ба ин қарор меояд, вақте ки ин муолиҷаи муқаррарӣ аст? Агар ин қарори дуруст бошад, пас барои чӣ он ин қадар мушқил аст?»

Элтон нақл мекард: «Ман ба ин занон маслиҳат меодам ва онҳоро чӣ хеле, ки метавонистам, аз роҳашон мегардондам; онҳо дар ҳақ будани қарори худ боварии қатъӣ доштанд. Пас барои чӣ онҳо акнун – моҳхо ва ҳатто солҳо баъд – чунин рӯҳафтада бармегарданд?»²

¹. Serrin M. Foster, "Women Deserve Better Than Abortion," *Respect Life*, 2003.

². Quoted by Mary Meehan, "The Ex-Abortionists: Why They Quit," *Human Life Review* (Spring-Summer 2000), 12.

Шумораи беҳисоби занон, ки дар натиҷаи исқоти ҳамл ба худ зарар расондаанд, баъд мегуфтанд: «Ман ҳатто ба худ тасаввур намекардам, ки ин бо ман рӯй медиҳад; касе маро дар ин хусус огоҳ намекард, ки он бо чӣ гуна хавфҳо алоқаманд мебошад».

Мушкилиҳои ба ин хос

Дар ҳисоботи худ дар пеши комиссияи сенатӣ соли 2004 д-р Элизабет Шэдиган дар бораи он шаҳодат медод, ки «исқоти ҳамл эҳтимолияти пайдо гардидани саратони сина, хобидани (предлежание) ҳамроҳ, таваллуди пеш аз мӯҳлат, худкушии модаронро... баланд мекунад. Аз рӯи омор амалан ҳама намуди фавтиданҳо бештар бо ҳамон заноне рӯй медиҳад, ки дар ҳаёти худ исқоти ҳамл кардаанд».³

Камаш чилу нӯҳ тадқиқотҳо маълумотҳои оморӣ додаанд, ки аз афзоишёбии баланди шумораи таваллуди пеш аз мӯҳлат ё вазни ниҳоят пасти кӯдаки навзод дар он занҳое, ки пештар исқоти ҳамл кардаанд, шаҳодат медиҳанд. «Вазни пасти навзод ё таваллуди пеш аз мӯҳлат омилҳои аввалини хавф мебошанд, ки бо миқдори фавти навзодон ё бо маъюбии модарзодии минбаъда, қобилиятҳои пасти шуурнокӣ ё иллатҳои рӯҳӣ алоқаманд мебошанд».⁴

Ана, масалан иқтибос аз таърихи бемории зани рус: «Бемор К. , 23 сола, дар анамнез (маълумоте, ки аз бемор ё атрофиёнаш дар хусуси пайдоиши касалӣ гирифта мешавад) аз синни 15 солағӣ ҳаёти ҷинсии барвақтӣ, 4 ҳомиладорӣ. 1-3-юм ҳомиладорӣ бо

³. Elizabeth Shadigan, MD, баромад дар ҳузури комиссияи сенатӣ оид ба масъалаҳои илм, техника ва кайҳон дар мавзӯи таъсири ҷисмонӣ ва рӯҳии исқоти ҳамл ба занон; иқтиб. аз рӯи: “Witnesses Ask U.S. Senate for Research into Side Effects of Abortion on Women,” *Culture & Cosmos*, vol. 1, no. 30, March 9, 2004.

⁴. Brent Rooney and Byron C. Calhoun, MD, “Induced Abortion and Risk of Later Premature Births,” *Journal of American Physicians and Surgeons*, vol. 8, no. 2, Summer 2003.

исқоти ҳамли тиббӣ анҷом ёфтаанд, 4-ум таваллуди пеш аз мӯҳлат бо роҳи ҷарроҳӣ дар ҳафтаи 36-ум. Ба таваллудхона ҳомила дар ҳолати садамоти хунравӣ ворид гардид, фишори хуни рағи шараён (артерия) 50\0, набзи бисёр суст, дилзании чанин шунида намешуд. Бо ташхиси бармаҳал қабат-қабат ҷудошавии ҳамроҳ ва ҳалокати то таваллуди чанини (антенатальный) зан ба ҳучраи ҷарроҳӣ гузаронида шуд, ки дар он ҷо ба ӯ ҷарроҳии чоки қайсар намуданд. Духтарчаи чалаи мурда бароварда шуд. Ҳангоми ҷарроҳӣ ташхиси раҳими Кувелер монда шуд, ки бо сабаби ин раҳимро гирифта партофтанд. 1,5 шабонарӯз бемор дар таваллудхона дар зери ҳавотозакунаки сунъии шуш қарор дошт, баъд ба беморхона ба шӯъбаи ором (реанимация) гузаронида шуд» (Маълумотҳои маркази тиббӣ-маорифпарварии православии «Жизнь»).

Баъзе қурбониён баъд аз исқоти ҳамл қобилияти кӯдак таваллудкуниро аз даст медиҳанд. Ба ғайр аз ин, исқоти ҳамл эҳтимолияти инкишофи ғайримуқаррари кӯдаконро, ки дертар таваллуд мешаванд, баланд мекунад.⁵ Миқдори фавти тифлони он модароне, ки исқоти ҳамл кардаанд, дар ду-ҷор маротиба аз меъёр тезтаранд.⁶ Азбаски исқоти ҳамл эҳтимолияти таваллуди пеш аз мӯҳлатро дар оянда меафзояд, маҳз исқоти ҳамл сабаби ҳазорҳо ҳодисаҳои фалачи мағзи сар дар Амрикои Шимолӣ мегардад.⁷

Ана боз як иқтибос аз таърихи бемории зани рус:

«Бемор З., 38 сола. Ҳомиладории 1-5-ум бо исқоти ҳамл анҷом

⁵. S. Linn, "The Relationship Between Induced Abortion and Outcome of Subsequent Pregnancies," *American Journal of Obstetrics and Gynecology*, May 15, 1983, 136-40.

⁶. John A. Richardson and Geoffrey Dixon, "Effects of Legal Termination on Subsequent Pregnancy," *British Medical Journal* (1976): 1303-4.

⁷. B. Luke, *Every Pregnant Woman's Guide to Preventing Premature Birth* (New York: Times Books, 1995); E. Ring-Cassidy, *Woman's Health After Abortion* (Toronto: de Veber Institute, 2002).

ёфтаанд, 6-ум – бачапартоии бевакфӣ. Хомиладории кунунӣ 7-ум, таҳдиди қатъшавӣ... Таваллуд дар 29-30-юм ҳафтаи хомиладорӣ. Духтарча таваллуд шуд. Вазн – 1220г., қад – 38 см., иллати ҳамроҳак, муоинаи дастии пардаи қафаси бачадон. Дар марҳилаи баъди таваллуд хунравии заифи бачадон авҷ гирифт, ки ба муолиҷаи мӯътадил дода намешуд, бачадон бурида партофта шуд. Кӯдак тӯли ду моҳ дар шӯъбаи чала зоидашудагон қарор дошт. Ҷисмонӣ солим аст. Аз тарафи системаи марказии асабҳо якбора баландшавии қобилияти ангишиш бо ташаккулёбии аломати рағкашии минбаъда қайд карда мешуд (баландшавии ғайримуқаррарии фаъолияти мушакҳо). Кӯдак ба муолиҷаи дарозмуддати неврологӣ, масх эҳтиёҷ дорад, инкишофи ДЦП эҳтимол дорад». (Маълумотҳои марказӣ тиббӣ – маорифпарварии православи «Жизнь»).

Ҳамли хориҷи бачадон ҳамон вақт ба вучуд меояд, ки чанин берун аз бачадон, дар тухмираҳа ташаккул меёбад. Ин гуна хомиладорӣ сабаби 12% фавтиданҳо дар байни модарон мебошад.⁸ Вазорати тандурустӣ ва таъминоти иҷтимоии ШМА тадқиқоти ҳодисаҳои ҳамли хориҷи бачадонро дар бист соли охир гузаронд ва муайян намуд, баъд аз он ки исқоти ҳамл конунӣ гардонида шуда буд, шумораи ин гуна ҳодисаҳо ба 500% афзуд.⁹

Тадқиқотҳо нишон медиҳанд, ки хавфи ҳамли хориҷи бачадон дар занҳое, ки исқоти ҳамл кардаанд, дар ду маротиба меафзояд ва дар чор маротиба дар он занҳое меафзояд, ки аз ду маротиба ва зиёд исқоти ҳамл кардаанд.¹⁰ Аз шумораи умумии занҳо, ки ҳамли хориҷи бачадон доштанд, 40% безурриёт мегарданд

⁸. *Family Planning Perspectives*, March-April 1983, 85-86.

⁹. U.S. Department of Health and Human Services, *Morbidity and Mortality Weekly Report* 42 (SS-6) 73-85 (December 17, 1993; April 1984).

¹⁰. Ann Aschengrau Levin, "Ectopic Pregnancy and Prior Induced Abortion," *American Journal of Public Health* (March 1982): 253.

ва дар ҳар сеюм нафари ин занҳо ҳамли хориҷи бачадон дар оянда такрор меёбад. Ин шоёни диққат аст: «Танҳо дар 33% ҳолатҳои ҳамли хориҷи бачадон таваллуд дар оянда бомуваффақият мегузарад».¹¹

Ҳисоботҳои маркази оид ба назорат ва тадбирҳои пешгирии аз бемориҳои нишон медиҳанд: «Нуқсонест, ки бо ҳомилагӣ алоқаманд мебошанд, ба монанди ҳамли хориҷи бачадон... то ҳол ҳар рӯз ба 2 ҳазор зан зарар мерасонад».¹²

Бемориҳои илтиҳоби узвҳои устухонҳои кос чунин сироят мебошанд, ки ба таб ва безурриёти оварда мерасонанд. Муҳаққиқон тасдиқ мекунанд: «Бемориҳои узвҳои устухонҳои кос нуқсонест ба худ хос ва ҷиддии баъди исқоти ҳамл мебошад ва натиҷаи 30%-и тамоми исқоти ҳамл мегарданд».¹³ Таҳқиқи заноне, ки дар се моҳи аввали ҳомиладорӣ исқоти ҳамл кардаанд, нишон медиҳад, ки «занон бо бемориҳои илтиҳоби узвҳои устухонҳои кос, ки бо сабаби исқоти ҳамл ба вучуд омадаанд, пайваستا хавфи аз сар гузарондани... исқоти ҳамли

худбахуд рӯйдиханда, безурриётии дубора, диспареуния ва дарди дурудароз дар атрофи устухонҳои косро доранд».¹⁴

Бо як сарнавишт шинос мешавем, ки оқибати он танҳо бо як исқоти ҳамл муайян гардида буд.

¹¹. "Ectopic Pregnancy: Prognosis for Subsequent Fertility," www.physicianeducation.org. Accessed March 1, 2004.

¹². Centers for Disease Control, Press Release, May 1, 2001, "CDC Reports Highlights Selected Racial and Ethnic Pregnancy-Related Death Rates," <http://www.cdc.gov/od/oc/media/pressrel/r010511.htm>.

¹³. Allan Osser, MD, and Kenneth Persson, MD, "Postabortal Pelvic Infection Associated with Chlamydia Tracomatis and the Influence of Humoral Immunity," *American Journal of Obstetrics and Gynecology* (November 1984): 669-703.

¹⁴. Lars Heisterberg, MD, et al., "Sequelae of Induced First-Trimester Abortion," *American Journal of Obstetrics and Gynecology* (July 1986): 79.

Юлия дар Руссия, дар Санкт – Петербург ба воя расидааст. Оилаи хуб, маълумот, кори ояндадор. Ҳомиладории яқум бо исқоти ҳамл қатъ гардид. Дар бачадон қисми чанин монда буд, некроз (нобуд шудани бофтаҳо) оғоз ёфт. Қараёни илтиҳоби кӯҳна ба шӯъбаи ором овард. Баъд аз 3 ҷавти клиникӣ ва 3 ҷарроҳӣ ӯ аз бачадон ва дигар узвҳои таносул маҳрум гардид. Дар курсии маъюбӣ аз беморхона баромад (роҳ гашта наметавонист). Аз талафот ва алами руҳӣ нашъа ва машрубот истеъмол мекардагӣ шуд. Минбаъд акнун ҳаёт аз сабаби онҳо хароб мегардид. Ҳамин тавр ҳамагӣ як исқоти ҳамл ба маъюбӣ, аз даст додани қор, бифарзандӣ ва ғ. оварда расонд. (Маҷаллаи «Умед барои ту»)

Хобидани ҳамроҳ ё нодуруст ҷойгиршавии ҳамроҳ оқибати «ҷароҳат ё захми батни пештар расонидашуда» мебошад ¹⁵, аз он ҷумла дар натиҷаи исқоти ҳамл. Он дар 7-15 маротиба тез-тез дар он занҳое ки пештар исқоти ҳамл кардаанд, вохӯрда мешавад, нисбат ба онҳое, ки ин қорро накардаанд.¹⁶ «Аз рӯи маълумотҳои зиёд, нуқсҳои (осложнение) ки яқбора баъд аз исқоти ҳамл пайдо мешаванд, камаш дар 10% ҳодисаҳо ба амал меоянд. Ба ғайр аз ин, нуқсҳои ки дар ҷунин занҳо дар оянда пайдо мешаванд, камаш дар 17% ҳодисаҳо ба амал меоянд, лекин аз рӯи маълумотҳои дигар ин фоиз то 25-40 мерасад».¹⁷

Дар занҳое, ки як исқоти ҳамл кардаанд, ҳавфи пайдо шудани саратони раҳим дар ду маротиба меафзояд, назар ба заноне, ки исқоти ҳамлро истифода набурдаанд. Занҳое, ки ду ва зиёда маротиба исқоти ҳамл кардаанд, ин эҳтимолият қариб ба

¹⁵. Anath, CV, et al.: “The Association of Placenta Previa with History of Cesarean Delivery and Abortion: A Meta-Analysis,” *American Journal of Obstetrics and Gynecology* (November 1997): 1071-78.

¹⁶. Jeffrey M. Barrett, MD, “Induced Abortion: A Risk Factor for Placental Previa,” *American Journal of Obstetrics and Gynecology* (December 1981): 769.

¹⁷. David Reardon, *Aborted Women: Silent No More* (Westchester, IL: Crossway Books, 1987), 106.

панҷ маротиба меафзояд. Тақрибан ба ҳамин маротиба хавфи бемории саратони тухмдон ва ҷигар меафзояд. Сабаби ин ҳам исқоти ҳамл мебошад.¹⁸

Баъд аз тадқиқотҳои аз ҷама пурғайрат д-р Чоел Бринд, профессори эндокринологияи донишгоҳи Нью-Йорк, ба хулоса омад: «Сабаби асосии пайдоиши саратони сина, ки аз он раҳо ёфтани мумкин аст, исқоти ҳамли сунъӣ мебошад».¹⁹ Дар зане, ки исқоти ҳамл кардааст, хавфи пайдоиши саратони сина камаш ба 50% ва зиёдаш ба 300% меафзояд.²⁰

Аз рӯи маълумотҳои «Интерфакс», баъд аз исқоти ҳамл хавфи саратони сина ба 140% меафзояд, дар занҳое, ки аз 3 ва зиёда исқоти ҳамл доранд, ба – 240%. (Интерфакс)

Баъзе занҳо наметавонанд ҳомиладор шаванд баъди исқоти ҳамл. Исқоти ҳамл имконияти нуқсонҳои модарзодро меафзояд.²¹ Суръати фавти барвақтии тифлон, ки таваллуд баъд аз он ки модари онҳо исқоти ҳамл карданд, 2-4 маротиба зиёдтар нисбат ба дигар занҳо.²²

¹⁸. F. Parazzini, et al., "Reproductive Factors and the Risk of Invasive and Intraepithelial Cervical Neoplasia," *British Journal of Cancer*, 59:805-9 (1989); H. L Stewart, et al., "Epidemiology of Cancers of the Uterine Cervix and Corpus, Breast and Ovary in Israel and New York City," *Journal of the National Cancer Institute* 37(i):1-96; I. Fujimoto et al., "Epidemiologic Study of Carcinoma in Situ of the Cervix," *Journal of Reproductive Medicine* 30(7):535 (July 1985); C. LaVecchia, et al., "Reproductive Factors and the Risk of Hepatocellular Carcinoma in Women," *International Journal of Cancer*, 52:351, 1992.

¹⁹. Dr. Joel Brind, "Comprehensive Review and Meta-Analysis of the Abortion/Breast Cancer Link"; <http://members.aol.com/DFjoseph/brind.html>.

²⁰. Brinton LA, Hoover R, Fraumeni IF, Jr. (1983) *British Journal of Cancer*, 47:757-62.

²¹. Linn, "Outcome of Subsequent Pregnancies," 136-40.

²². John A. Richardson and Geoffrey Dixon, "Effects of Legal Termination on Subsequent Pregnancy," *British Medical Journal* (1976): 1303-4.

Нуқсҳои рӯҳии ба худ хос

Даҳҳо тадқиқотҳо алоқаи зичи исқоти ҳамро бо баландшавии ноӯҳдадорихои шахвонӣ, нафрат ба шахват, гум кардани наздикии маҳрамона, эҳсоси гуноҳи даркнанамода, алоқаи шахвонии беникоҳ, аломати стресси латхурӣ, гум кардани иззати нафс, афсурдаҳолӣ, муносибати бад ба кӯдакон ва қабул накардани онҳо, бо афзоиши майнӯшӣ ва нашъамандӣ нишон медиҳанд.²³ Тадқиқотҳои Донишкадаи Эллиот нишон медиҳанд, занҳое ки исқоти ҳамл кардаанд, панҷ маротиба зудтар нашъа истеъмол менамоянд.²⁴

Мутахассис оид ба масъалаҳое, ки баъд аз исқоти ҳамл пайдо мешаванд, Дэвид Риардон менависад: «Муоинаи бемороне, ки ҳашт ҳафта қабл исқоти ҳамл кардаанд, нишон медиҳад, ки 44% онҳо ба вайрон шудани асабҳо шикоят доранд, 36% аз беҳобӣ азият мекашанд, 31% -и онҳо аз кардаашон пушаймонанд, ба 11% бошад духтурони оилавӣ доруҳо барои касалиҳои рӯҳӣ менависанд».²⁵ Ин махсусан қобили қайд аст, зеро дар баъзе занҳо оқибатҳои исқоти ҳамл танҳо баъд аз чанд сол ошкор мегардад.

Дар Руссия ҳам исқоти ҳамро бо чунин тарз амалӣ мекунаанд ва оқибатҳои он низ ҳамин гунаанд. Занҳои рус инчунин ҷисмонӣ ва рӯҳан азоб мекашанд. Қалби модар аз талафоти бебозгашт азият мекашад. То таваллуди духтарчааш, Елена чанд-то исқоти ҳамл кардааст. Оқибатҳои рӯҳӣ баъд аз исқоти ҳамл дар намуди рӯё зоҳир мегаштанд. Равшан ва ҳақиқатмонанд дар назди духтарчаи хурдакаш кӯдакони дигар пайдо мешуданд, гоҳо хурд, гоҳо калон. Худи Елена нақл мекунад: «Онҳо аз ман мепурсиданд:

²³. Herman, *Trauma and Recovery*, (New York: Basic Books, 1992), 34; "Abortion's Adverse Physical and Psychological Effects on Women" (list of studies).

²⁴. Ин ва дигар тадқиқотҳоро дар саҳифаи Донишкадаи Эллиот, www.afterabortion.org. нигоҳ к.

²⁵. David C. Reardon, "Major Psychological Sequelae of Abortion," 1997, Elliot Institute.

«Модар! Хайр чӣ тавр тӯли ин солҳо ту бе мо зиндагӣ мекардӣ?» Ман то он қадар бузургии ҷинояти содирнамудаамро эҳсос намудам, ки тамоми даҳшат ва ноумедиرو, ки ҳамон вақт ман аз сар гузарондам, наметавонам бирасонам. Ман танҳо барои омуришиш ғиғон мекашидам ва мефаҳмидам, ки чизеро тағйир додан имконнопазир аст». (Рӯзномаи «Встреча» №2(7))

Ташкилоти «Занҳое, ки аз исқоти ҳамл гузаштаанд» (WEBA) зиёда аз си ҳазор аъзоёноро, ки дар зиёда аз дусад шӯъбаҳои Штатҳои Муттаҳида, Канада, Олмон, Ирландия, Чопон, Австралия, Зеландияи Нав, ва Африқо мебошанд, дар бар мегирад.²⁶ Дар ҳисоби дигар гурӯҳҳо ва ташкилотҳо, ки мақсади онҳо дар дастгирӣ ва беҳдошти занҳое, ки исқоти ҳамл кардаанд, мебошад, «Қурбониҳои интиҳоб», «Машварат ва маълумот баъд аз исқоти ҳамл» (PACE), «Кӯмак ва маърифатнокӣ дар ҷароҳатҳое, ки бо исқоти ҳамл алоқаманд мебошанд» (HEART), «Рӯйёҳои шифобахш», «Машваратдиҳӣ оид ба масъалаҳое, ки бо исқоти ҳамл алоқаманд мебошанд» (CARE), «Занҳои Рама», «Лоихаи Рэчел», «Дастони кушода», «Ёрӣ ба зарардидагон аз ҷароҳатҳое, ки бо исқоти ҳамл алоқаманд мебошад», «Собик тарафдорони озодӣ барои исқоти ҳамл» мебароянд. Вучуд доштани чунин гурӯҳҳо ва ташкилотҳо аз он шаҳодат медиҳад, ки шумораи зиёди занҳо аз ҷароҳатҳои рӯҳӣ ва пуртаъсир, ки бо сабаби исқоти ҳамл ба вучуд омадаанд, азият мекашанд.

Дар як рӯзнома ман мақолаеро дар бораи он хондам, ки исқоти ҳамл – ин танҳо яке аз хелҳои амалиётҳои ҷарроҳӣ мебошад, ки аз ҷарроҳии суроҳии дандон дар духтурхонаи дандон ё ҷарроҳии бурида партофтани варами кӯррӯда бо чизе фарқ намекунад. Лекин барои чӣ пас аз бист сол инсон чун қоида таърихи аниқи рӯзи бурида партофтани варами кӯррӯдаи худро дар хотир надорад? Барои чӣ дар чашмони ин гуна одамон ашк тоб намеҳӯрад ва онҳо аз талафоти бебозгашти ин аъзо ғам

²⁶. “Tearing Down the Wall,” *LifeSupport*, Spring-Summer 1991, 1-3.

намехӯранд? Кӣ ба ман гуфта метавонад, оё ҳастанд ташкилотҳо ё гуруҳҳои машваратдиҳӣ ва дастгирии маънавӣ барои он одамоне, ки суроҳии дандонҳои онҳоро табобат карда буданд?

(Мардони зиёд низ аз чароҳатҳои рӯҳӣ азият мекашанд, ки аз сабаби ҳиссиёти гунаҳкорӣ ба вучуд омадаанд, ки бо иштироки онҳо дар искоти ҳамл алоқаманд мебошад ва инчунин натиҷаи аз даст додани кӯдакон.²⁷ Гуруҳҳо ва ташкилотҳои дастгирӣ барои онҳо низ вучуд доранд).²⁸

Марг аз искоти ҳамл

Тадқиқоти миқдори Ҷавт, ки бо ҳомилагӣ алоқаманд мебошад, дар маҷаллаи «Масъалаҳои доягӣ ва гинекологӣ» нишон медиҳад, ки дараҷаи миқдори Ҷавт, ки бо искоти ҳамл алоқаманд мебошад, дар 2,95 маротиба баланд аст, назар ба занҳои ҳомила, ки фарзандони худро таваллуд мекунанд.²⁹

Марказҳо оид ба назорат ва пешгирии бемориҳо хабар медиҳанд, ки дар соли 1998 10 – ҳодисаи оқибати марговар дошта дар натиҷаи искоти ҳамл ба қайд гирифта шудааст,³⁰ вале, мувофиқи ҳамин ҳисоботҳо ин маълумотҳо бо эътибор ҳисобидан ба гумон аст, зеро на ҳама штатҳо чунин ҳисоботҳо пешниҳод намудаанд. Дар ҳақиқат, он беморхонаҳо, ки дар он искоти ҳамл мекунанд, аз чунин ҳисоботҳо чизе ба даст намеоранд, вале бешубҳа зарари калон мебинанд.³¹ Ба ғайр аз ин шумораи чунин

²⁷. Нигоҳ к. Alcorn, *ProLife Answers*, 118-20, 285-86.

²⁸. Маълумот ва маслиҳатҳои роӣгон дар саҳифаи: www.lifeissues.org/men/ дастрасанд.

²⁹. Gissler M, Berg C, Bouvier-Colle MH, Buekens P., “Pregnancy-Associated Mortality After Birth, Spontaneous Abortion or Induced Abortion in Finland, 1987-2000,” *Am J Ob-Gyn* 2004; 190:422-27.

³⁰. Centers for Disease Control, *Morbidity and Mortality Weekly Report*, 52 (SS12); 1-32, “Abortion Surveillance – United States, 2000,” 32.

³¹. James A. Miller, “A Tale of Two Abortions,” *Human Life International*

натиҷаҳои марговарро аз он сабаб назорат кардан мушкил аст, ки дар бисёр ҳолатҳо марг ҳангоми ҷарроҳӣ не, балки баъдтар мерасад. Аз ин сабаб ҳам боиси маргро тез-тез аз ҳар чиз мегӯянд, фақат аз исқоти ҳамл не:

Масалан, ба модаре, ки хуни зиёд гум кардааст, хун гузаронданд. Ў ба бемории қубод (гепатит) гирифта шуд ва баъд аз чанд моҳ фавтид. Сабаби расмии марг дар чӣ аст? Қубод. Вале дар ҳақиқат? Исқоти ҳамл. Чоки бачадон ба варами фасодноки узвҳои устухонҳои кос, сепсис (сирояти хун) ва марг оварда мерасонад. Ба сифати сабаби расмии марг варами фасодноки узвҳои устухони кос ва септисемия буда метавонад. Дар ҳулоса дар бораи исқоти ҳамл сухане ҳам гуфта намешавад. Исқоти ҳамл метавонад сабаби тухмираҳаи ғайриоддӣ гардад. Солҳо баъд дар чунин зан ҳамли хориҷи бачадон метавонад пайдо шавад, ки ба марг оварда мерасонад. Ба сифати сабаби марг ҳамли хориҷи бачадон ба қайд гирифта мешавад. Лекин сабаби ҳақиқӣ дар чӣ аст? Исқоти ҳамл.³²

Тадқиқотҳое, ки дар «Саузерн Медикал Ҷоурнал» чоп шуда буданд, нишон доданд, ки «занҳое, ки исқоти ҳамл кардаанд, дар дараҷаи баландтар худро ба хавфи маргавар дучор мекунанд, нисбат ба занҳое, ки фарзандонро таваллуд мекунанд».³³ Ин дараҷаи баланди хавф афзоиши миқдори фавтро аз худкушӣ ба 154% дар бар мегирад, инчунин фоизи хеле баландтари миқдори фавтро дар натиҷаи фалокатҳо ва куштор.

Reports, March 1991, 1.

³². John Willeke, *Abortion Questions and Answers* (Cincinnati, OH: Hayes Publishing Co., 1988), 99; Brian Clowes, *Facts of Life*, "Maternal Deaths Due to Abortion," Human Life International; 2nd ed. (June 2001).

³³. Wanda Franz, "Abortion Associated with Heightened Mortality Rate, Study Reveals," www.nrlc.org/news/2002/NRL09/franz.html.

Аз рӯи маълумотҳои Вазорати тандурустии Руссия исқоти ҳамл сабаби 30% фавти занҳои рус гардидааст.

«Саломатии занҳое, ки исқоти ҳамл кардаанд» – ин меҳнати ҳаматарафа мебошад, ки дар он зиёда аз панҷсад мақолаи тиббӣ пешниҳод гардидааст, ки ба оқибатҳои марговари исқоти ҳамл барои занҳое, ки онҳоро содир намудаанд, бахшида шудааст.³⁴ Ҳар касе, ки чун пештара дар он шубҳа дорад, ки исқоти ҳамл сабаби оқибатҳои саҳт ва давомдор мегардад, бояд бо ин маълумотҳои боэътимод шинос шаванд.

Занҳо чӣ мегӯянд

Райпурсии он заноне, ки нуқсҳои бо сабаби исқоти ҳамл пайдо шударо аз сар гузарондаанд, нишон дод:

1. Зиёда аз 90% занҳо пеш аз он, ки чунин қарорро қабул кунанд, аз оқибатҳои он маълумотҳои мукамал надоштанд.
2. Зиёда аз 80% ба исқоти ҳамл розӣ намешуданд, агар онҳоро ба ин кор дигар одамон розӣ намекарданд, аз он ҷумла машваратчиёни онҳо низ.
3. 83% занҳо баён карданд, ки онҳо фарзандони худро таваллуд мекарданд, агар онҳоро маъшукони онҳо, наздикон ва одамони дигар, ки барои онҳо азизанд, дастгирӣ менамуданд.³⁵

Ягон зан ба чунин қисмат, чун исқоти ҳамл сазовор нест.

³⁴. Elizabeth Ring-Cassidy and Ian Gentles, *Women's Health After Abortion: The Medical and Psychological Evidence*, 2nd ed. (de Veber Institute, 2003), www.deveber.org.

³⁵. "Key Facts About Abortion," Elliot Institute, n.d., www.afterabortion.org.

Боби 12

Оё ба исқоти ҳамл розӣ
шудан дуруст аст,
агар ҳомилагӣ ба ҳаёти
зан хаттар дорад?

Оё исқоти ҳамл дуруст аст, агар ҳомилагӣ ё ин ки таваллуд кардани кӯдак ба ҳаёт ё саломатии зан хатар дошта бошад?

Ҳолатҳое, вақте ки исқоти ҳамл барои наҷот додани ҳаёти зан зарур аст, аз ҳад кам мебошанд. Д-р Эверетт Куп гуфт, ки дар тӯли сию шаш соли таҷрибаи худ дар соҳаи ҷарроҳии педиатрӣ ягон хел чунин вазъиятро ба хотир оварда наметавонад, вақте ки кӯдаки таваллуднашударо барои наҷот додани ҳаёти модар аз батн гирифтани лозим меомад. Аз рӯи ақидаи ӯ истифодаи чунин далел барои дуруст шуморидани исқоти ҳамл – ин аз «пардаи дуд» зиёдтар нест. Д-р Ландрум Шеттлз тасдиқ менамояд, ки аз тамоми исқоти ҳамл танҳо аз 1% камтараш барои наҷот додани ҳаёти модар содир мегардад.¹

Ҳаётеро наҷот диҳед, ки онро наҷот додан мумкин аст

Агар дар зан сирояти хунро пайдо намоянд, ин албатта барои ӯ мушқил мегардад, вале ӯ ба ин ҳақиқат оқилона эътино менамояд ва эҳтимол қисми зиёди мӯҳлати ҳомилагии худро

¹. Shettles and Rorvik, *Rites of Life* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1983), 129.

дар беморхона мегузаронад. Ин мушкил аст, вале аз рӯи қоида марговар нест. Дар чунин ҳолатҳо исқоти ҳамл барои «саломатӣ» омили начоти ҳаёт не, балки нобуд кардани он мегардад.

Бо вучуди ин, агар модар гирифтори саратони қафаси дохилибатнии зуд шиддатёбанда гардида бошад, ҷарроҳӣ барои бурида партофтани варам метавонад ба аз даст додани кӯдак оварда расонад. Дар ҳамли хориҷи бачадон кӯдак берун аз батн инкишоф меёбад. Ў имконияти зинда мондан надорад ва ўро маҷбуранд, гирифта партоянд, то ин ки модарро начот диҳанд. Инҳо вазъиятҳои фоҷианоканд, лекин агар ҳатто бо як ҳаёт қурбонӣ кардан лозим ояд, он ҳаётро, ки нигоҳ доштан мумкин аст, бояд начот дод. Дар аксар чунин ҳодисаҳо, ин гуна ҳаёт, ҳаёти модар мегардад. Дар ҳолатҳои камтарин, дар давраҳои хеле бевақтии ҳомилагӣ мешавад, ки ҳаёти модарро начот додан имконнопазир аст, вале кӯдакро начот додан мумкин аст. Лекин дар ҳама ҳолат як ҳаёти начотёфта аз ду марг беҳтар аст.

Ба дӯстони мо муяссар гашт, бо вазъияте рӯ ба рӯ гарданд, вақте ки бурида партофтани варам саратони зуд калоншаванда, ки ба ҳаёти модар хавф дошт, бо марги кӯдаки ханӯз таваллуднашуда хавфнок буд. Ҳомилагӣ ханӯз дар давраи хеле барвақтӣ буд ва кӯдак то он дараҷа инкишоф наёфтааст, ки берун аз батн зиста тавонад. Лекин бо ҷарроҳӣ дер кардан мумкин набуд, дар акси ҳол модарро низ аз даст додан мумкин буд. Ҷарроҳӣ карданд. Вале ин ба исқоти ҳамл ягон алоқа надорад. Мақсади ҷарроҳӣ дар нобуд кардани кӯдак набуд, балки дар начот додани модар. Марги кӯдак дар ин ҳолат натиҷаи фоҷианоки кӯшиши начот додани ҳаёти дигар буд. Ин қадам якмаъно барои давом додани ҳаёт равона карда шуда буд, зеро тарафдорони таваллуди кӯдакон на ҳама вақт барои начоти кӯдак бо кадом роҳе ки бошад, баромад мекунанд. Баъзан лозим меояд, ки дар мадди аввал аз ҳаёти зан фикр кардан зарур аст.

Боби 13

Оё ба исқоти ҳамл розӣ
шудан дуруст аст,
агар ҳомилағӣ натиҷаи
таҷовуз ё омезиши
хун мебошад?

Тадқиқотҳое, ки бо коркунони Донишкадаи Гуттмахер, тарафдорони интихоби озод ва озодӣ барои исқоти ҳамл гузаронида шуда буданд, нишон медиҳанд, ки баъд аз амали чинсӣ, ки ду инсон калонсол бо розигии дутарафа содир намудаанд, эҳтимолияти ҳомилағӣ ҳамағӣ 3%-ро дар бар мегирад. Онҳо инчунин нишон медиҳанд, ки ҳангоми таҷовуз омилҳое ҳастанд, ки эҳтимолияти ҳомиладор шудани қурбониро аз ин ҳам бештар кам мегардонанд.¹ Мувофиқи маълумотҳои ин донишкада, ҳар сол чордаҳ ҳазор исқоти ҳамл содир карда мешавад², ки ба он қурбониҳои таҷовуз ё омезиши хун чуръат менамоянд, ки 1%-ро аз ҳисоби умумии исқоти ҳамл ташкил медиҳад.³ Дигар маълумотҳо нишон медиҳанд, ҳомиладорие, ки натиҷаи таҷовуз мебошад, аз ин ҳам камтар ба амал меояд – як бар ҳазор.⁴ Бар замми ин, азбаски бордорӣ баъд аз амали чинсӣ яқбора ба амал намеояд, ҳомилагиро дар бисёр ҳолатҳои

¹. Jean Staker Garton, *Who Broke the Baby?* (Minneapolis, MN: Bethany House Publishers, 1979), 76.

². “Who Has Abortions?” The Alan Guttmacher Institute, www.agi-usa.org/pubs/fb_induced_abortion.html.

³. “Abortion: Facts at a Glance,” Planned Parenthood Federation of America, n.d., 1.

⁴. John Willke, *Abortion Questions and Answers* (Cincinnati, OH: Hayes Publishing Co., 1988), 146-50.

тачовуз пешгири кардан мумкин аст, бо хориҷ намудан ё шустани нутфа то он вақте ки бордоршавии тухмхуҷайра ба амал меояд. (Ин бо истифодаи дорухое, ки кӯдаки аллакай бордоршударо мекушад, ҳеҷ алоқа надорад).

Масъалаи асосӣ аз чӣ иборат аст?

Тасаввуроти нодуруст, ки мувофиқи он ҳомилагӣ зуд-зуд дар натиҷаи таҷовуз ба амал меояд, аз кучо пайдо шуд? Аксарият занҳои ҷавон баъзан изҳор мекунанд, ки ҳомилагии онҳо – дар натиҷаи таҷовуз мебошад, зеро бо ин онҳо аз таъна дурӣ меҷӯянд. Норма Маккорвей, зани ҷавон, ки номаш «Ру» буд, дар кори «Ру бар зидди Уэйд» ва ӯ ҳусни таваҷҷӯҳи суд ва воситаҳои хабарҳои оммаро (СМИ)-ро пайдо намуд, зеро худро қурбонии таҷовуз меномид, солҳо баъд иқрор шуд, ки дурӯғ гуфтааст, зеро таҷовуз нашуда буд.⁵ (Аз он вақт Маккорвей тарафдори боэътимоди таваллуди кӯдакон гардидааст ва аз Суди Оли ҳоқиқ намуд, ки кори «Ру бар зидди Уэйд» аз нав дида бароянд.⁶)

Тарафдорони озодӣ барои исқоти ҳамл диққати аҳли ҷомеаро аз аксарияти исқоти ҳамл ба дигар тараф мекашанд ва диққатро ба таҷовуз ҷалб менамоянд, зеро худ аз худ ин омил қобилияти ба зан боиси ҳамдари гаштанро дорад. Ишораҳои пайиҳами онҳо ба худи ҳамин рӯйдод таасуроти бардурӯғро ба вучуд меорад, гӯё ҳомилагӣ, ки дар натиҷаи таҷовуз мебошад, ходисаи зуд-зуд рӯйдиханда аст, на гоҳ-гоҳ.

Як зан, шахси ба мо бисёр наздик, қурбонии таҷовуз гардид ва ҳомила шуд. Азбаски дар чунин вазъият ба ӯ барои тарбияи кӯдак ба қарор омадан мушкил буд, ӯро ба оилаи масеҳӣ

⁵. Sue Reily, "Life Uneasy for Woman at Center of Abortion Ruling," *The Oregonian*, 9 May 1989, A2.

⁶. "Jane Roe Wants to Make Legal History Again," June 21 2003, www.theage.com.au/articles/2003/06/20/1055828492398.html.

Оё ба исқоти ҳамл розӣ шудан дуруст аст,
агар ҳомилагӣ натиҷаи таҷовуз ё омезиши хун мебошад?

ба писархондӣ дод. Ў вақт-вақт бо ин оила ва фарзанди худ робитаро давом медиҳад. Ин осон нест ва дарди ӯ бисёр калон аст – ба ҳар ҳол ўро фикри он, ки фарзанди ӯ зинда ва маҳбуб аст, дастгирӣ ва дилбардорӣ менамояд.

Дар як намоиши телевизионӣ, ки ба масъалаи исқоти ҳамл баҳшида шуда буд, шунидам, ки чӣ тавр касе дар бораи кӯдаке, ки дар натиҷаи таҷовуз бордор шудааст, гуфт: «Ин гуна табиат барои вучуд доштан ҳақ надорад, зеро ин самари зӯри мебошад». Лекин табиати ин кӯдак аз табиати ҳар кӯдаки дигар бо чӣ фарқ мекунад? Ё ин ки як хел кӯдакон ба ҳаёт бештар ҳуқуқ доранд, танҳо барои он, ки падарони онҳо бештар ҳастанд? Барои чӣ тарафдорони интиҳоби озод ва озодӣ барои исқоти ҳамл ҳамеша дар бораи кӯдаки ҳанӯз таваллуднашуда чун маҳлуқи ба модар тааллуқдошта ҳарф мезананд ва чун сухан дар бораи таҷовуз меравад, вай баногоҳ моликияти падар мегардад, на модар?

Гап дар сари он нест, ки кӯдак чӣ тавр бордор шудааст, балки дар он аст, ки ӯ бордор шудааст. Ў ҳаргиз «самари разили зӯрӣ» нест. Ў офаридаи бемисл ва аҷоиби Худо мебошад.

Таваллуд ва тарбияи кӯдаки бегуноҳ ба зан, ки қурбонии зӯрӣ гардидааст, обрӯи бештаре медиҳад, назар ба фаҳмиши он ҳақиқате, ки кӯдаки бегуноҳ дар кӯшишҳои бесамари ӯ барои табобат кардани чароҳатҳои худ нобуд гардидааст.

Дар натиҷаи омезиши хун бордоршудагон

Омезиши хун чинояти даҳшатангез мебошад. Гунаҳкорон дар ин чиноят бояд маҳкум карда шаванд ва қатъиян дар чунин вазъият даҳлат намудан лозим аст, то ин ки духтарчаро аз ҳузури хеши ӯ, ки бар ӯ зӯрии шахвонӣ содир мекунад, эмин гардонанд. Масъала дар ин ҷо дар таҷовузгар мебошад, на дар духтарак ва на дар тифли ӯ. Ҳалли масъала дар чунин ҳолатҳо

дар даҳолат намудан ба вазъият, дар ҳимоя ва кӯмаки доимӣ ба духтарак мебошад, на дар қатли кӯдаки бегуноҳ. Дар фарқият аз ақидаи маъмул шаклдигаркунии ҷанин дар ин ҳолатҳо хеле кам ба амал меояд. Лекин ҳатто агар кӯдак бо нуқсонҳо ба дунё ояд, ӯ ба ҳар ҳол ба зиндагӣ ҳуқуқ дорад.

Барои чӣ инсонии А – ро қатл кардан лозим аст, танҳо бо он сабаб, ки инсонии В модари инсонии А-ро таҷовуз кардааст ё бо кадом як тарзи дигар ба алоқаи ҷинсӣ моил намудааст. Агар падари шумо ҷиноят содир карда бошад, оё шумо бояд ба ҷои ӯ ба маҳбас равед? Агар шумо имрӯз фаҳмидед, ки падари биологии шумо модари шуморо таҷовуз кардааст, наҳод баъд аз ин шумо қарор мекунед, ки дигар ба зиндагӣ кардан ҳуқуқ надоред? Як зан вақте шунид, ки ман дар ин мавзӯ ғап мезанам, бо ашкони ҷашм баъд ба наздам омад ва гуфт: «Модари ман, вақте ки ӯ сздаҳсола буд, таҷовуз карда шуд. Ӯ маро таваллуд кард ва баъд ба духтархондӣ дод. Ҳар боре, ки ман мешунавам, ки одамон чӣ тавр барои исқоти ҳамл дар ҳолати таҷовуз баромад мекунанд, ман фикр мекунам: „Эҳтимол ман ягон ҳуқуқи дар ин дунё зиндагӣ карданро надорам”».

Биёед, таҷовузгаронро маҳкум мекунем, на қурбониҳои онҳоро. Зан – ин моли вайроншуда нест. Ӯ умуман «мол» нест, балки зодаи қимматбаҳои инсонӣ мебошад, ки соҳиби эҳтироми баландтарин мебошад, ки онро аз ӯ ягон зӯри аз ҳама бераҳмонатар гирифта наметавонад. Кӯдак ҳам – ин варами саратон нест, ки онро бурида партофтан мумкин бошад, балки инсонии зинда аст.

Исқоти ҳамл аз худ ҷароҳати бо ҷизе баробарнашавандаро нишон медиҳад

Намояндагони ташкилоти «Феминистон барои ҳаёт» мегӯянд: «Баъзе занон аз ҷароҳатҳое, ки аз исқоти ҳамл гирифтаанд, ҳанӯз муддати дароз, баъд аз он, ки ҷароҳати таҷовуз мегузарад, азоб

Оё ба исқоти ҳамл розӣ шудан дуруст аст,
агар ҳомилагӣ натиҷаи таҷовуз ё омезиши хун мебошад?

мекашанд».⁷ Барои зани таҷовузшуда қисмати хеле дахшатангезро ба худ тасаввур кардан мушкил аст, назар ба эҳсоси гуноҳ ва душворӣ аз он, ки ӯ кӯдаки худро қатл намудааст. Зуд ва ё дер ӯ инро дарк менамояд ва онҳое, ки ӯро ба исқоти ҳамл кардан моил кардаанд, дар назди ӯ ҳозир намешаванд, то ин ки ба ӯ, барои ба дард ва эҳсоси гуноҳ ғолиб омадан кӯмак расонанд.

Дар китоби худ «Қурбониҳо ва ғолибон» Дэвид Риардон ва ҳамкорони ӯ шаҳодатҳои 192 занро, ки дар натиҷаи таҷовуз ё омезиши хун ҳомила шудаанд ва 55 кӯдаконе, ки тавассути зӯрии шахвонӣ бордор шудаанд, оварданд. Чунин баромад, ки вақте қурбониҳои зӯрӣ дар бораи худ гап мезананд, ақидаҳои онҳо дар бораи исқоти ҳамл амалан яқдилона аст – ва бевосита бар хилофи он, ки аксарияти одамон шунидан мехостанд.

Амалан ҳамаи занҳо, ки дар рафти ин пурсиш бо онҳо суҳбат мекарданд, гуфтанд, ки аз қарори худ барои исқоти ҳамл кардани кӯдак, ки дар натиҷаи таҷовуз ё омезиши хун бордор шудаанд, пушаймонанд. Аз ҳамаи онҳое, ки ақидаи худро баён мекарданд, зиёда аз 90% занҳо гуфтанд, ки омодаанд, дигар занҳоро, ки ба зӯрии шахвонӣ гирифтор шудаанд, маслиҳат дода аз исқоти ҳамл кардан боздоранд. Аз тарафи дигар, аз байни он занони райпурсишуда, ки дар натиҷаи таҷовуз ё омезиши хун ҳомила шудаанд баъд таваллуд кардаанд, касе аз интиҳоби худ пушаймон нашудааст.⁸

Миёни зӯроварӣ ва исқоти ҳамл муқоисаи муайян вучуд дорад. Ҳар ду амал аз ҷониби одамони боқувваттар нисбат ба хеле камқувватон содир карда мешавад.

⁷. *Feminists for Life Debate Handbook* (Kansas City, MO: Feminists for Life of America, n.d.), 14.

⁸. Frederica Mathewes-Green, “Ask the Victims,” *Citizen Magazine* 2000, family.org/cforum/citizenmag/features/a0013078.cfm.

Искоти хамл ба қурбониҳои зӯри шифо намеорад. Баровардани ҳукми қатл ба кӯдаки бегуноҳи таҷовузгари шахватпараст ба таҷовузгар ягон зарар ва ба зан ягон манфиат намерасонад.

Қурбонии такрорӣ оқибатҳои марговарро, ки аз он қурбонии аввалин ранҷ мебарад, ҳеҷ вақт бартараф намекунад.

Қисми 4

Дигар
масъалаҳои
муҳим

Боби 14

Бо кӯдакони маъюб ва
кӯдакони номатлуб
чӣ бояд кард?

Баъзеҳо тасдиқ мекунанд: «Бераҳмона аст, вақте ки кӯдаки маъюбро зинда мемонанд ва баъд аз он ӯ ҳаёти фақиронаро ба сар мебарад, ки пур аз ноумедӣ аст ва бемаънӣ аст». Лекин худи маъюбон дар бораи ҳаёти худ чӣ фикр доранд? Аз бемороне, ки иллати инкишофи сутунмӯҳраро доранд, пурсиданд, ки оё беморӣ ҳаёти онҳоро бемаънӣ мекунад ва оё барои онҳо бехтар набуд, ки баъд аз таваллуд шудан, якбора бимиранд. «Дар ҷавоби худ онҳо ҳамфикр буданд. Албатта, онҳо зиндагӣ қардан мехоҳанд! Зиёда аз ин, худи савол барои онҳо ҳақиқатан ҳам беодобона намуд».¹

Ман шунидам, ки чӣ тавр як тарафдори озодӣ барои исқоти ҳамл дар бораи тифле, ки аз иллатҳои вазнини модарзодӣ азият мекашид, мегуфт: «Оё занро маҷбур қардан мумкин аст, ки ба чунин одами мудҳиш ҳаёт бахшад?» Магар, танҳо ҳамин чиз, ки касе чунин суханонро истифода мебарад, моро аз ин рӯ гардондан водор намесозад? Ё чунин изҳорот моро маҷбур қарда метавонад, ба он касе ки инро гуфтааст, боварӣ кунем? Ҳоло боз як сухан, ки ба маъюбон мутобиқ мекунанд, мӯд шудааст – *сабзавот*. Ин гуна истилоҳот одамонро дар ҷашмони мо паст мекунад, вале бо вуҷуди ин, дар асл қӣ будани онҳоро тағйир намедихад.

¹ W. Peacock, "Active Voluntary Euthanasia," *Issues in Law and Medicine*, 1987. Иқтиб. аз рӯи John Willke, *Abortion Questions and Answers* (Cincinnati, OH: Hayes Publishing Co., 1988), 212

Себи вайроншуда чун пештара себ аст. Саги нобино ба ҳар сурат саг мемонад. Зани кӯхансол ҳамоно зан мемонад. Кӯдаки маъюб ба ҳар ҳол кӯдак аст. Табиат ва эътибори инсон аз маъюбии ӯ паст намегардад.

Баъзе духтурон барои «қатъ кардани ҳомиладорӣ» маслиҳат медиҳанд, агар таърихи генетикии чуфтҳо хавфи таваллуди кӯдаки беморро дар назар дошта бошад. Санҷиши стандартӣ барои маълум кардани эҳтимолияти таваллуди кӯдаки ғайримуқаррарӣ тавассути амниосентез (амниоцентез) гузаронида мешавад. Дар соли 2000 ҳисоботи омории актҳои ҳолати шаҳрвандӣ нишон дод, ки 29 нафар зан аз 1000, аз нуқсон, ки бо сабаби амниосентез ба вучуд омадааст, зарар دیدанд. Ин аз он шаҳодат медиҳад, ки омили хавф қариб се дар сади занҳоро дар бар мегирад.² Маълумотҳои Марказҳо оид ба назорат ва пешгирии бемориҳо нишон медиҳанд, ки дар ҳолати амниосентези барвақтӣ дараҷаи миқдори фавти чанинҳо бо сабаби бачапартоӣ «аз як ба 400 то як ба 200 муолиҷа» -ро дар бар мегирад. Ин тадқиқотҳо инчунин афзоиши ҳайратангези даҳқаратаи хавфи ба вучудоии қачпанчагиро дар кӯдакон баъди амниосентези барвақтӣ ошкор намуданд.³ Ҳамин тавр муолиҷае, ки барои муайян намудани шаклдигаргунии дохилибатн равона карда шудааст, дар ҳақиқат худ метавонад сабаби ин ё он шаклдигаркунӣ гардад.

Амниосентезро ҳар замон барои он мегузaronанд, то ин ки эҳтимолияти таваллуди кӯдаконро бо аломати Даун муайян намоянд, то ин ки баъд волидон имконияти искоти ҳамл карданро дошта бошанд. Вале хавфи бачапартоӣ чун натиҷаи амниосентез дар амал ҳамчун хавфи таваллуди кӯдак бо аломати Даун мебошад.⁴

². National Vital Statistics Report, vol. 48, no. 3, March 28, 2000.

³. March of Dimes Foundation, 2003, www.marchofdimes.com/professionals/681_1164.asp.

⁴. World Congress of Families Update, vol. 3, issue 1119, March 2002, www.worldcongress.org/WCFUpdate/Archive03/wcf_update_311.htm иқтиб. R.

Маҷзубияти ҷамъият

Райпурсии духтурони кӯдакона ва ҷарроҳони кӯдакона нишон дод, ки аз се зиёда аз ду мутахассисон бо хоҳиши волидон аз амалиёти ҷарроҳӣ барои наҷоти кӯдаки аломати Даун дошта, даст кашидан розӣ мешаванд. Аз як тараф мо истгоҳҳо ва мошинҳои барофуроӣ (лифт) махсус барои маъюбон ташкил мекунем. Мо бо навозишкорӣ дар бораи кӯдакони иллати инкишофи сутунмӯҳра ё аломати Даун дошта гап мезанем. Мо барои маъюбон бозихи Олимпии махсус ташкил мекунем ва дар ин ё он мусобикаҳо онҳоеро, ки дар он иштирок мекунанд, дастгирӣ намуда дар хусуси он, ки чӣ гуна хурсандӣ ва рӯхбаландиро онҳо дар мо чо мекунанд, шаҳодат медиҳем. Лекин, ҳамин ки мо мешунавем, ки зан дар батни худ чунин кӯдакро дорад, мо мегӯем: «Ҷӯро нобуд кун».

Шоёни диққат аст, ки «ягон ташкилоти волидони кӯдакони ақлан пасмонда исқоти ҳамлро ҳеҷ гоҳ ҳавасманд наменаоянд».⁵

Ба худ тасаввур кунед, ки кӯдаки шашсолаи шумо нобино шуд ё ин ки аз бемории параплегия азият мекашад. Акнун ӯ бори гарон мешавад. Тарбияи ӯ кори хароҷотнок мешавад ва бо ноқулаҳои зиёд алоқаманд мегардад ва ҳамаи ин — озмоиши саҳт барои асабҳо ва рӯҳиёти шумо. Оё шумо ҳуқуқи ӯро аз ҳаёт маҳрум кардан доред? Агар ҳатто қонун қабул карда мешуд, ки ба қатли онҳо иҷозат меод, оё шумо ба ин розӣ мешудед? Агар не, пас барои чӣ?

Шумо кӯдаки маъюби худро қатл намекардед, зеро ки шумо ӯро медонед. Лекин, агар кӯдаки шумо ҳоло таваллуд нашудааст ва

E. Gilbert, et al., "Screening for Down's Syndrome: Effects, Safety, and Cost-Effectiveness of First- and Second-Trimester Strategies"; and Euan M. Wallace and Sheila Mulvey, "Commentary: Results May Not Be Widely Applicable," *BMJ* 2001; 323:1-6 (25 August 2001); www.bmj.com.

⁵ Willke, *Abortion Questions*, 211.

шумо холо ўро ба даст нагирифтаед ва гиряи ўро нашунидаед, пас ин ба ҳеч сурат қиматии ўро паст намекунад ва вазнинии талафоти шуморо паст намегардонад, агар шумо баногоҳ ба қатли ў розӣ шавед. Худро аз имконияти шинохтани кӯдаки худ маҳрум насозед. Шумо албатта ўро дӯст медоред.

Лекин бо кӯдаки-анэнцефал, ки ў комилан майнаи инкишофёфта надорад, чӣ бояд кард? Азбаски ў ба ҳар ҳолат мемирад, духтурон ҳар замон ба волидон маслиҳат медиҳанд, ки исқоти ҳамл кунанд. Вале донистани он, ки кӯдак яқинан мемирад, ин як гап аст ва аз ҳаёт маҳрум сохтани ў ин тамоман гапи дигар аст. Аксарияти волидон роҳи қимматбаҳои таваллуди ин гуна кӯдак ва нигоҳубини ўро дар оянда интиҳоб менамоянд. Вақте ки ў мемирад, онҳо ҳиссиёти солимро аз бадбахтии ғавти табиии инсонӣ ба онҳо наздик эҳсос менамоянд. Ин ба таври ҳайратангез аз бадбахтии носолим ва эҳсоси гуноҳ, ки баъд аз он, ки волидон кӯдаки худро аъзои оилаи худ кардан намехоҳанд ва ўро аз ҳаёт маҳрум месозанд, пайдо мешавад, фарқ мекунад.

Сифати чамъият дар бисёр ҳолатҳо аз он, ки чӣ тавр он ба намояндагони аз ҳама нотавони худ муносибат менамояд, муайян мегардад. Қатли одамони бегуноҳ бо кушиши одамони дигарро аз бори гарон раҳо намудан ҳеч гоҳ сафед карда намешавад. Вогузостани азоб ба якеҳо баҳри озод намудани дигариҳо аз он, ҳеч гоҳ қуллан ба ҳалли мушкилӣ наоварда буд. Агар мо кӯдаконро бо исқоти ҳамл қатл намоем, зеро ки чунин кӯдакон бо нуқсонҳо инкишоф меёбанд, дар амал ин тамоми маъюбонро бепаноҳ мегардонад.

Бори номатлубӣ

Тарафдорони банақшагирии оила тасдиқ мекунанд, ки кӯдакони номатлуб «бадтар инкишоф меёбанд, махсусан дар маҳорати гап задан». Кӯдакони номатлуб то синни ҷавонӣ «дар таҳсил

натичаҳои мунтазам бадтар шудаистодаро нишон медиҳанд» ва «ба гумон аст, ки онҳо қобилияти аз ӯҳда баромадани талаботҳои баландтари таҳсил дар ояндаро дошта бошанд». Муқаррар шудааст, ки «ин гуна кӯдакон, барои гирифтани маълумоти оли назар ба кӯдакони дилхоҳ, ду маротиба камтар имконият доранд».⁶

Ман дақиқ будани ин маълумотҳоро мувоҷиҳа намекунам. Онҳо он чиро, ки мо аллакай медонем, тасдиқ менамоем: чӣ қадар муҳим аст, ки кӯдак дар оила дилхоҳ бошад. Лекин ба ҷои ин тарафдорони интиҳоби озод ин маълумотҳоро барои сафед кардани исқоти ҳамли кӯдакони «номатлуб» истифода мебаранд.

Ҳомилагии номатлуб буда метавонад, вале чунин зуҳурот ба мисли *кӯдаки номатлуб* буда наметавонад. Агар ба як одамоне ин гуна кӯдак лозим набошад, одамоне ҳастанд, ки барои онҳо ӯ дар дараҷаи баландтарин дилхоҳ мебошад.

Қариб 1,3 миллион оилаҳои амрикоӣ мехоҳанд кӯдакро ба писархондӣ ё духтархондӣ гиранд ва дар баъзеи онҳо ин гуна хоҳиш он қадар сахт аст, ки шумораи ками кӯдакон, ки ба ин маросим вочибанд, онҳоро ба афсурдаҳои чуқур меандозад. Талабот ба кӯдакон он қадар калон аст, ки аллакай бозори сиёҳ ташкил ёфтааст, ки дар он тифлонро камаш бо нархи 50 000 доллар мефурӯшанд. На танҳо тифлони «муқаррарӣ» дилхоҳ мебошанд; одамоне зиёде тайёранд, ки ба оилаҳои худ кӯдакониро бо вайроншавиҳои сахт дар инкишоф, аз он ҷумла бо аломати Даун, инчунин бо мушкилиҳои инкишофи сутунмӯҳра низ қабул кунанд.⁷

Кӯдакони зиёде, ки дар аввал номатлуб мебошанд, дар ҷараёни минбаъдаи инкишофи ҳомилагӣ дилхоҳ мешаванд, вале баъд аз таваллуд бошад, онҳо танҳо аз ҳама азизтарин дар дунё мегарданд.

⁶. “Born Unwanted: Developmental Consequences for Children of Unwanted Pregnancies,” Planned Parenthood Federation of America, n.d.

⁷. The Michael Fund, 400 Penn Center, Pittsburgh, PA 15146.

Мутаассифона, занҳои зиёде, ки муносибаташонро нисбат ба фарзандони худ дар моҳҳои шашуми ҳомилагӣ тағйир дода метавонистанд, дар моҳи сеюм аллакай исқоти ҳамл мекунанд.

Бар замми ин, аксарият кӯдакон, ки хангоми таваллуд дилхоҳ буданд, чунин буданро бас мекунанд, вақте ки баъд аз якуним моҳ соати 2-и шаб дод мезананд. Оё, он гоҳ волидон бояд дар он хусус фикр кунанд, ки ин гуна кӯдак ба ҳаёт лоиқ аст ё не? Агар чунин қолиб то таваллуди кӯдак қонунӣ бошад, пас барои чӣ баъд аз таваллуди ӯ ҳам ба он риоя накунанд?

Масъалаи номатлубии кӯдаконро бо кӯмаки он одамоне, ки барояшон онҳо дилхоҳанд, ҳал кардан мумкин аст. Вале ин масъала ҳаргиз бо роҳи қатл кардани онҳо ҳал карда намешавад.

Яке аз далелҳои аз ҳама бардурӯғи тарафдорони озодии исқоти ҳамл дар он мебошад, ки исқоти ҳамл ба манфиати худи кӯдак ҷавобгӯ мебошад. Ин аз ҳама сафсатаи ҳақиқӣ мебошад ва он хандаовар мешуд, агар фоҷианок намегардид. Одамчаи хурдакакро барои манфиати худи ӯ ба қисмҳо мебуранд? Бо чунин комёбӣ гуфтан мумкин аст, ки ғуломӣ бар манфиати сиёхпӯстон буд. Мо ки роҳи фиреб додан меҷӯем?

Одамон ҳар замон мегӯянд: «Ман ин кӯдакро тарбия карда наметавонам, зеро ки ҳаёти шоистаро ба ӯ дода наметавонам». Он гоҳ ҳалли масъаларо онҳо дар чӣ меёбанд? Дар он ки ҳаёти ягонае, ки ӯ дорад, аз ӯ бигиранд.

Ҳар як кӯдак дилхоҳ мебошад

Калимаи «номатлуб» бо кӯдак алоқаманд нест, балки бо муносибати баъзе одамони калонсол нисбати ин кӯдак. Масъалаи ҳақиқӣ дар номатлуб будани кӯдакон не, балки дар хоҳиш надоштани калонсолон мебошад.

«Хоҳиш» – ин танҳо ҳиссиёти боғараз ва тағйирёбандаи як инсон нисбати инсони дигар мебошад. Кӯдаки «номатлуб» шахсияти воқеӣ мебошад, новобаста аз он ки, кӣ нисбати ӯ чӣ гуна ҳиссиётро эҳсос менамояд. Эътибори зан як вақтҳо мувофиқи он қадрдонӣ карда мешуд, ки ӯ ба ягон мард маҳбуб аст ё не. Эътибори кӯдак акнун мувофиқи он қадрдонӣ карда мешавад, ки ӯ ба модари худ маҳбуб аст ё не. Ҳам ин ва ҳам он беадолатии даҳшатнок мебошад. Шиори ташкилот оид ба нақшагирии оила «Ҳар як кӯдак – кӯдаки дилхоҳ аст» – ин ҳамон чизест, ки мо ҳама бо он розӣ ҳастем. Зиддият дар ин ҷо барои мо танҳо дар он мебошад, ки ин ҷумларо чӣ гуна анҷом додан лозим аст. Дар назари шумо, онро чӣ гуна бояд анҷом дод?

- Ҳар як кӯдак – кӯдаки дилхоҳ аст, аз ин сабаб ... биёед кӯдакони ба он оилаҳое муайян мекунем, ки дар он ҷо онҳо маҳбуб мешаванд ва худамон ҳам дӯст доштани кӯдакони меомӯзем.
- Ҳар як кӯдак – кӯдаки дилхоҳ аст, аз ин сабаб ... биёед кӯдакони номатлубро ҳанӯз то вақти таваллудашон муайян месозем ва онҳоро тавассути исқоти ҳамл нобуд мекунем.

Ҳама бо он, ки кӯдакони бояд дилхоҳ бошанд, розӣ ҳастанд. Ягона савол боқӣ мемонад: мо аз чӣ бояд халос шавем? Аз хоҳиш надоштан ё аз кӯдакони?

Вақте ки сухан дар бораи кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда меравад, ақидаи тарафдорони озодӣ барои исқоти ҳамлро шиори дигар хеле аниқ инъикос менамояд, ки онро, ба ростӣ, дар шишаи қафои мошин часпондан на он қадар қулай мешавад: «Ҳар кӯдаки номатлуб – кӯдаки мурда аст».

Боби 15

Оё исқоти ҳамл муносибати бераҳмонаро нисбати кӯдакон иешгири меамояд?

Духтараки наврас кӯдакро дар меҳмонхона таваллуд кард. Яқоя бо маъшуқи худ ӯ тифли ҳанӯз зиндаро ба ҳалтаи пластикӣ ҷой намуда ба куттии ахлот партофт. Модари ҳабдаҳсола, хонандаи мактаби шабона, кӯдаки худро, баъд аз он ки барои ӯ парастор ёфта натавонист, ба дарё партофт. Ҳодисаҳои ба ин монанд зиёданд.

Дар соли 1973, вақте ки исқоти ҳамл аввалин бор қонунӣ гардонида шуда буд, дар Штатҳои Муттаҳида ҳарсола 167 000 ҳодисаҳои муносибати бераҳмонаро нисбати кӯдакон ба ҳисоб гирифтанд.¹ Мувофиқи маълумотҳои вазорати тандурустӣ ва таъминоти иҷтимоии ШМА дар соли 2001 тақрибан 903 000 кӯдак қурбонии муносибатҳои бераҳмона гардиданд, ки аз панҷ маротиба дида зиёдтар мебошад.²

Дар ҳақиқат афзоиши бераҳмӣ нисбат ба кӯдакон ҳислати боз ҳам даҳшатноктарро дорад, зеро 45 миллион кӯдакон, ки дар натиҷаи исқоти ҳамл бо роҳи ҷарроҳӣ нобуд карда шудаанд (ва

¹. Report of the National Center of Child Abuse and Neglect, U.S. Department of Health and Human Services, 1973-1982.

². Нигоҳ: www.acf.hhs.gov/programs/cb/publications/cm01/chapterthree.htm#victim.

шумораи номуайяни кӯдакон, ки тавассути исқоти ҳамли кимиёвӣ нобуд карда шудаанд) ба шумораи қурбониҳои муносибатҳои бераҳмона намендарианд. Айни замон маҳз исқоти ҳамл навъи муносибати бераҳмона бо кӯдакон дар давраи аз ҳама барвақти мебошад ва аз тамоми намудҳои муносибатҳои ба ин монанд маҳз он марговартарин ва хунин мебошад. Гуфтани он, ки исқоти ҳамл муносибати бераҳмоноро нисбати кӯдакон пешгирӣ менамояд, ин ҳам ҳамон маъно дорад, ки гӯё қатли ҳамсар, ўро аз муносибати бераҳмона озод мекарда бошад. Ба одамони мурда муносибати бераҳмона аллақай таҳдид намекунад. Аз тарафи дигар бошад, эмин доштани онҳо аз муносибати бераҳмона, ин тавассути нобуд кардани онҳо мебошад. Худ аз худ ин гуна мантиқ дар ҳақиқат даҳшатангез мебошад.

Барои чӣ баъд аз қонунӣ гардонидани исқоти ҳамл бераҳмӣ дар муносибат бо кӯдакон танҳо афзоиш ёфт? Зеро исқоти ҳамл худи тарзи фикркунии моро нисбати кӯдакон тағйир додааст.

Тадқиқотҳо чиро нишон медиҳанд?

«Афзоиши шумораи кӯдакони номатлуб ба афзоиши муносибатҳои бераҳмона нисбати кӯдакон оварда мерасонад», — мегӯянд тарафдорони интиҳоби озод. Лекин, маълумотҳои тадқиқотҳо қомилан чизи дигарро нишон медиҳанд.

Профессори Донишгоҳи Калифорнияи Чанубӣ Эдвард Леноски муоинаи 674 кӯдакро гузаронд, ки қурбонии муносибатҳои бераҳмона гардидаанд. Ӯ ошкор намуд, ки дар 91% ҳолатҳо волидон иқрор шуданд, кӯдаконе, ки нисбатан бераҳмона муносибат мекарданд, барои онҳо дилхоҳ буданд.³ Далели тарафдорони интиҳоби озод, ки мувофиқи он кӯдакони номатлуб

³. Edward Lenoski, *Heartbeat 3* (December 1980); иқтиб. аз рӯи John Willke, *Abortion Questions and Answers* (Cincinnati, OH: Hayes Publishing Co., 1988), 140-41.

ба муносибатҳои бераҳмона маҳкум шудаанд, мантиқан садо медиҳад, вале тадқиқотҳои ҷиддие, ки то имрӯз гузаронида шудаанд, мегӯянд, ки ин тавр нест.

«Тадқиқотҳо нишон медиҳанд, ки ба муносибати бераҳмона бо кӯдакон тез-тез ҳамон модарон роҳ медиҳанд, ки пештар исқоти ҳамл кардаанд».⁴ Тадқиқоти д-р Филипп Ней шаҳодат медиҳад, сабаби он пеш аз ҳама эҳсоси гуноҳ ва рӯҳафтадагӣ мебошад, ки натиҷаи исқоти ҳамл гардидааст, ки хоҳиши занро аз фарзанд доштан дар оянда камтар мекунад.⁵ Филипп Ней дар асоси ҳуҷҷатҳо исбот менамояд, ки исқоти ҳамл худдории муқаррарии волидонро аз ғазаб ва зӯрӣ нисбати кӯдакони хурдсол паст мекунад.⁶

Ҳам модар ва ҳам падар ба манфиати исқоти ҳамл интиҳоб намуда дар худ шавқи табиӣ ғамхорино нисбати кӯдаки бепаноҳ хомӯш мекунанд. Баъд аз он, ки онҳо дар худ савқи табиӣ муҳофизатро хомӯш мекунанд, ба онҳо аллакай ғазабро дар худ нигоҳ доштан мушкилтар мегардад, ки бо нотавонии тифли навзод, бо гиряи ӯ ё ин ки бо саркашии кӯдаки синни томақтабӣ алоқаманд мебошад.⁷

Ақидаҳои, ки занро ба исқоти ҳамл қардан водор месозанд, амалан бо он чизе, ки ӯро ба муносибати бераҳмона бо кӯдакони тела медиҳанд, мувофиқат мекунад. Ғайр аз ин, агар ӯ исқоти ҳамл накунад, пас баъд ба фарзанди сесолаи «душвортарбияи» худ нигоҳ қарда метавонад фикр кунад: «Ман ба он ҳуқуқ доштам, ки исқоти ҳамл қарда аз ту халос шавам». Кӯдак дар пеши ӯ

4. Nancy Michels, *Helping Women Recover from Abortion* (Minneapolis, MN: Bethany House Publishers, 1988), 168.

5. Philip G. Ney, "A Consideration of Abortion Survivors," *Child Psychiatry and Human Development* (Spring 1983): 172-73.

6. Philip G. Ney, "Relationship Between Abortion and Child Abuse," *Canadian Journal of Psychiatry* (November 1979): 611-12.

7. Michels, *Helping Women Recover*, 169-70.

дар қарзи канданашаванда аст; ӯ аз кӯдак ҳеч чиз қарздор нест. Ин ба хоҳиши иҷро накардани он чизе, ки фидокорию волидайн талаб менамояд, оварда мерасонад. Ҳатто дар тасаввуроти норавшани ин модар чунин мантиқ фаромӯш нашудааст: агар ман барои нобуд кардани ин кӯдак то вақти таваллуди ӯ ҳуқуқи комил доштам, пас айни замон ман дар ҳақиқат ҳуқуқ дорам, ки нисбати ӯ чораҳои таъсири ҷисмониро бинам.

Аз панҷ ҳазор кӯдакони амрикоӣ, ки онҳоро ҳарсола қатл мекунанд (ин рақам исқоти ҳамлро дар бар намегирад), 95% аз дасти ҳар ду волидон нобуд мегарданд.⁸ Ҳақиқатан ҳам ба худ тасаввур кардан мушқил аст, ки чунин волидон вучуд дошта метавонанд. Калонсолон фикр мекунанд, ки бо кӯдакони худ ҳуқуқи чунин ҳукмронӣ карданро доранд, ки онҳо нисбати кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда доранд. Ҳамин, ки ақидаи ҳуқуқи муносибати бераҳмона бо кӯдакон ба ҷамъияти мо ворид мегардад, он аллакай бо кадом-як гурӯҳи синну соли маҳдуд намегардад. Агар кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда дар амният буда наметавонанд, ягон кӯдаки таваллудшуда низ дар амният монда наметавонад.

Питер Сингер мегӯяд:

Миёни тифли навзод, ки ӯро дар маънои ахлоқии ин калима шахс номидан мумкин нест ва кӯдаки хурдсол, ки ин гуна шахс мебошад, ягон хел сарҳади муайян вучуд надорад. Дар китоби мо «Оё, тифл бояд, ки зиндагӣ кунад?» мо бо ҳамкори худ Хелга Кузе ақидаеро пешниҳод намудем, ки мувофиқи он танҳо пас аз бисту ҳашт рӯзи баъд аз таваллуди худ кӯдак чун ҳамаи дигар шахрвандон айнан ҳамин гуна ҳуқуқро ба ҳаёт пайдо мекунанд.⁹

⁸. Cited by James Dobson, *Focus on the Family* radio broadcast, 21 June 1991.

⁹. Peter Singer, *Rethinking Life and Death* (New York: St. Martin's Griffin, 1996), 217.

Шумо танҳо ба фикр оед: ба кӯдакон танҳо пас аз бисту ҳашт рӯзи баъди таваллуд ҳуқуқи зиндагӣ карданро медиҳанд? Лекин чаро ин муддатро то шаш моҳ дароз накунем? Ё ин ки то шаш сол? Ё умуман қатли кӯдаки панҷ-, даҳ-, ё понздаҳсоларо танҳо исқоти ҳамли баъд аз таваллуд ҳисобем? Чуноне, ки Сингер ба таври возеҳ нишон дод, ҳуқуқи боре барои қатли шахсият тасдиқгардида роҳи мантиқиро барои қатли айнан ҳамин шахсият дар ҳар синну сол ва бо ҳар сабаби дигар мекушояд.

Ҳалли масъалаи муносибати бераҳмонро бо кӯдаконе, ки берун аз батн мебошанд, дар бераҳмӣ нисбати кӯдаконе, ки андаруни батн мебошанд, чустан лозим нест. Инчунин онро дар он, ки бо онҳо дар синни барвақтӣ бераҳмона муносибат нанамоянд, чустан лозим нест. Ҳалли ин масъала дар он мебошад, ки бо онҳо умуман бераҳмона муносибат нанамоянд.

Боби 16

*Шахсан ман бар зидди
исқоти ҳамл мебошам,
вале бо интиҳоби
озод чӣ бояд кард?*

Одамон зиёд мегӯянд: «Ман тарафдори исқоти ҳамл нестам, вале ман барои интиҳоби озод мебошам».

Лекин, шумо чӣ тавр эътино мекунед, агар ягон кас гӯяд: «Ман умуман тарафдори таҷовуз нестам, дар масъалаи таҷовуз ман танҳо барои интиҳоби озод баромад мекунам»? Эҳтимол, шумо мефаҳмед, ки ақидаи ин гуна одам зимнан дар назар дорад, ки гӯё таҷовуз ба касе ҳеч гуна зарар намерасонад ва баъзан вақт он ҳатто дуруст шуморида мешавад. Шумо мегӯед: «Дар таҷовуз тарафдори интиҳоби озод будан, маъноӣ барои таҷовуз баромад карданро дорад».

Дар ин ҷо ҳам айнан ҳамин чиз: тарафдори озодӣ барои исқоти ҳамл будан – маъноӣ барои исқоти ҳамл баромад карданро дорад.

Аз нигоҳи аввал шиори додашуда комилан хирадмандона ба назар менамояд: «Бар зидди исқоти ҳамл? Охир ин маъноӣ бар зидди озодӣ-ро дорад». Вақте ки мо дар бораи озодӣ гап мезанем, мо ба хубӣ мефаҳмем, ки ҳар кас ҳуқуқи интиҳоби бо ҳавопаймоҳо парвоз кардан, футболбозӣ кардан ё питса хӯрданро дорад. Вале касе ҳуқуқи таҷовуз кардан, шиканча додан ё қатл кардани одамро надорад.

Ақидаи бетараф

Баъзеҳо фикр мекунанд, ки агар онҳо шахсан бар зидди исқоти ҳамл бошанд, лекин бо вучуди ин, чунин мешуморанд, ки дигарон ҳуқуқи интиҳоб кардани исқоти ҳамлро доранд, он гоҳ, бо ин онҳо як навъ мавқеи созишкоронаро миёни тарафдорони исқоти ҳамл ва тарафдорони ҳаёти кӯдакон ишғол менамоянд. Ин ҳаргиз чунин нест. Тарафдорони интиҳоби озод айнан аз рӯи ҳамон ақида баромад мекунанд, ки тарафдорони исқоти ҳамл низ аз рӯи он баромад мекунанд. Ба кӯдаке, ки мурдааст, аҳамият надорад, ки онҳое ки ба ӯ ҳаёт додан нахостанд, оё тарафдорони исқоти ҳамл мебошанд ё ин ки «ҳамин хел» тарафдорони озодӣ барои интиҳоб кардани исқоти ҳамл.

Ягона вазъияти қиддие, ки моро барои бар зидди исқоти ҳамл баромад кардан водор месозад, он мебошад, ки мо қатли кӯдакро имконпазир намеҳисобем. Агар касе шахсан худ бар зидди исқоти ҳамл мебошад, вале бо вучуди ин ба дигарон имконият медиҳад, ки исқоти ҳамлро интиҳоб намоянд, ин гуна шахс ба худ муҳолифат мекунад. Ин ба ҳар ҳол маънои чунин гуфтанро дорад: «Шахсан ман бар зидди муносибати бераҳмона бо кӯдакон мебошам, вале ман тайёрам ҳуқуқи ҳамсоия худро барои муносибати бераҳмона намудан бо фарзанди худ ҳимоя кунам, агар ин интиҳоби шахсии ӯ бошад». Ё ин ки: «Ман шахсан ба зидди ғулумдорӣ мебошам, лекин агар одамони дигар ғулум доштан хоҳанд, пас ин ба ман дигар дахл надорад». Ё ин ки: «Шахсан ман он шавҳаронро, ки ҳамсарони худро мезананд, наменписандам, вале ман ният надорам, ки ба дигар одамон насихати худро бо зӯрӣ бор кунам, аз ин сабаб ман чунин меҳисобам, ки лату кӯби ҳамсар — кори шахсии ҳар як шавҳар мебошад».

Ҳангоми як барномаи радиошунавонӣ барранда ба ман гуфт, ки ӯ хафагиро ҳис мекунад, вақте ки одамон ўро тарафдори исқоти ҳамл меноманд, на тарафдори интиҳоби озод. Он гоҳ

ман аз ӯ пурсидам: «Барои чӣ шумо намехоед, ки шуморо тарафдори исқоти ҳамл номанд? Магар, дар исқоти ҳамл ягон чизи ношоям ҳаст?» Ӯ гуфт: «Исқоти ҳамл ноодамӣ мебошад. Ягон инсонии солимақл ба он розӣ намешавад». Ман давом меодам: «Намефаҳмам. Чӣ онҳоро ноодам мекунад? Барои чӣ исқоти ҳамлро интиҳоб кардан мумкин нест, вақте ки инсон ба ин ҳуқуқ дорад?» Ҳамин вақт ӯ бешубҳа аз суҳанони ман ранҷида гуфт: «Охир ин ноодамӣ маълум аст, вақте ки шумо фарзанди аслии худро мекушед!»

Дар ҳамон сония, вақте ки ӯ инро гуфт, ӯ фаҳмид, ки ба ақидаҳои худ муҳолифат мекунад. Дар ин «лаҳзаи ҳақиқат» ӯ онро дарк намуд, ки ҳама медонанд, ҳатто агар онҳо дар ин ба худ иқрор шудан метарсанд: исқоти ҳамл – ин интиҳоби мушкил аст, бо ҳуди ҳамон сабаб, ки он бадӣ аст – зеро ки ин қатли кӯдак мебошад.

Ягон сабабе вучуд надорад, ки қатли кӯдакро ҳақ шуморад.

Боби 17

Дар хусуси иисархондӣ ва духтархондӣ чӣ гуфтӣан мумкин аст?

Ачиб аст, ки ҳаракати тарафдорони интихоби озод дар ҳақиқат ба занҳо ягон интихоб намедихад, ғайр аз исқоти ҳамл. Ин ҳаракатро бо тамоми ҳақ ҳаракат барои интихоби ягона ба манфиати исқоти ҳамл номидан мумкин аст. Аксарияти занон инро тасдиқ карда метавонанд, ки «интихоби озод» дар асл барои онҳо маънои «набудани интихобро» дорад.

Падарон, модарон, маъшуқон, шавҳарон, муаллимон, машваратчиёни мактабӣ, духтурон, коркунони тиббӣ, коркунони ВАО (воситаҳои ахбори омма), ҳамсолон зуд-зуд зани хомиларо ба он тела мекунанд, ки ӯ интихоби ягонро кунад, ки бар зидди он тамоми шуури ӯ баромад мекунад ва он дар ҳақиқат интихоби ин одамон мебошад, на интихоби худӣ ӯ. (Лекин, вақте ки ӯ аз кори кардааш огоҳ мегардад, онҳо дар кучо мешаванд?)

Оё, дар ҳақиқат занҳо исқоти ҳамлро мехоҳанд? Фредерика Мэтью – Грин, собиқ раиси ташкилоти «Феминистон барои ҳаёт» мегӯяд: «Ҳеҷ як зан исқоти ҳамлро ба мисли он, ки ӯ ба яҳмос ё «Порше» (намуди мошин) ҳавас дошта бошад, намеҳоҳад». Ӯ исқоти ҳамлро ончунон мехоҳад, ки чун қапқон афтада пойи худро хоида чудо карданист. Исқоти ҳамл – ин

кӯшиши фоҷианоки ҳайвони ба аз вазъияти ноилоҷ ба нархи зӯрӣ болои худ ва талафоти гарон раҳо ёфтанд мебошад».¹

Исқоти ҳамл – ин на он қадар интиҳоби озод аст, балки воситаи охири мебошад. Аксарияти занон ба манфиати исқоти ҳамл интиҳоб намекарданд, агар медонистанд, ки дастгирии зарурии пуртаъсир ва маблағ мегирифтанд. Қариб аз се ду ҳиссаи занон, ки исқоти ҳамл кардаанд, мегӯянд ки «бинобар сабаби вазъиятҳои махсус маҷбур буданд, ки исқоти ҳамл кунанд... зиёда аз 84% онҳо тасдиқ мекунанд, ки фарзандони худро нигоҳ медоштанд, агар вазъиятҳо беҳтар мешуданд».²

Ҳолати имконпазире, ки дар хусуси он хеле кам гап мезананд

Бо баҳои Шӯрои Миллӣ оид ба писархондӣ ва духтархондӣ 1,3 миллион ҷуфтҳои зану шавҳар дар мамлакат орзуи ба оилаи худ кӯдак гирифтандоранд.³ Бо вучуди ин, ҳар сол, вақте ки 1,3 миллион кӯдакон дар натиҷаи исқоти ҳамл набуд мегарданд, ҳамагӣ аз 50 000 камтар кӯдакон волидонии навро пайдо мекунанд. Ин маънои онро дорад, ки ба ҳар кӯдаки писархондшуда ё духтархондшуда сӣ адад кӯдаки кушташуда рост меояд. Ба ҳар як ҷуфти оилавӣ, ки кӯдакero ба оилаи худ қабул кардаанд, чил ҷуфт, ки навбати худро интизоранд, рост меояд.⁴

1. Frederica Mathewes-Green, *Real Choices* (Sisters, OR: Multnomah Publishers, 1995), 19.
2. David Reardon, *Aborted Women: Silent No More* (Westchester, IL: Crossway Books, 1987), 10.
3. *1989 Adoption Factbook*, The National Council for Adoption (Washington, DC, June 1989), 158. Тақрибан ҳамин гуна рақамҳо дар соли 2000 қайд шуда буданд, агар аз сӯҳбати телефонӣ, ки 5 августи соли 2000 бо намояндаи Шӯрои Миллӣ оид ба писархондкунӣ ба вуқӯъ омада буд, мулоҳиза намоем, ки ӯ тасдиқ намуд, ки камаш як миллион зану шавҳарони синни фарзанд таваллудкунӣ дар ШМА тайёранд ба хонаҳои худ кӯдакони навзоро қабул кунанд.
4. Иқтиб. аз рӯи: Charmaine Yoest, "Why Is Adoption So Difficult?" *Focus on the Family Citizen*, 17 December 1990, 10.

Барои чӣ дар чамъияте, ки дар он интихоби озод кадр карда мешавад, аз духтурон ва муаллимон, аз беморхонаҳо оид ба нақшагирии оила ва беморхонаҳое, ки дар он исқоти ҳамл мекунанд, талаб намекунанд, ки занҳоро аз тамоми ҳолатҳои имконпазир барои исқоти ҳамл бохабар кунанд, аз он ҷумла аз писархондкунӣ ё духтархондкунӣ? Як дӯстам ба ман гуфт: «Вақте ки ман дар беморхона, оид ба масъалаҳое, ки бо исқоти ҳамл алоқаманданд, машваратчӣ будам, ман тамоман дар бораи вучуд доштани чунин ҳолати имконпазир чун писархондкунӣ намедонистам. Ман ҳеҷ гоҳ ба писархондкунӣ ё нигоҳ доштани кӯдак маслиҳат намедодам. Ман дар хусуси воқеаҳои тиббӣ тамоман ҳеҷ чизро намедонистам, аз он ҷумла дар бораи инкишофи чанини батн низ. Ман дар асоси воқеаҳо (фактологический) ягон хел омодагӣ надохтам. Вазифаи ман танҳо аз он иборат буд, ки занҳои ба мо муроҷиатнамударо барои исқоти ҳамл кардан мӯътақид наоям».

Чӣ қадар занҳо аз чунин «машваратҳо» гузашта, ба ғайр аз исқоти ҳамл ягон чизи дигарро интихоб менамоянд? Собиқ соҳибон ва ҳамкорони беморхонаҳо, ки дар он ҷо исқоти ҳамл мекунанд, иқрор мешуданд, ки вазифаи онҳо аз он иборат буд, ки ба занҳои ҳомила «исқоти ҳамлро фурушанд». Баъзе чунин беморхонаҳо ҳатто мутахассисони корозмударо оид ба маркетинг киро мекарданд, то ки ҳамкоронашонро, барои исқоти ҳамлро ба беморони худ дар намуди бехтарин пешниҳод намудан, таълим диҳанд.⁵

Писархондкунӣ ё духтархондкунӣ ҳолати имконпазири мусбӣ мебошад, ки имконияти аз ҷавобгарии тарбияи кӯдак раҳо шудан ва ҳамзамон ҳаёти ўро нигоҳ доштан ва оилаи касеро

⁵. Шаҳодатҳои коркунони беморхонаҳо, ки дар он ҷо исқоти ҳамл мекунанд, аз тарафи фаъолони ҳаракати тарафдорони таваллуди кӯдакон дар Чикаго ба навор гирифта шудаанд. Онҳо бо собиқ дорандаи яке аз чунин беморхонаҳо, Кэрл Эверетт, хангоми мусоҳибаи телефони шахсӣ миёни ӯ, Фрэнк Перетти ва муаллифи ин китоб 24 май соли 1991 тасдиқ шудаанд.

хушбахт кардан медиҳад. Чӣ қадар фоҷианок аст, ки ин роҳро хеле кам интиҳоб мекунанд... агар онро умуман ба сифати ҳолати имконпазир пешниҳод намоянд.

Тадқиқотҳо дар марказҳо барои нигоҳубини занҳои ҳомила нишон медиҳанд, ки муқовимати пуртаъсир барои писархондкунӣ ё духтархондкунӣ дар миёни занҳое, ки онҳоро ба исқоти ҳамл кардан моил месозанд, зухуроти хеле паҳншуда мебошад.⁶ Писархондкунӣ чун як чизи аламовар қабул карда мешавад, бо ҳуди ҳамон сабаб, ки исқоти ҳамл ба ҳаёти зан холиғӣ медарорад – дар ҳар ду ҳолат гап дар бораи ҳаёти инсон меравад.

Дар адабиёт, ки бо тарафдорони интиҳоби озод навишта шудааст, писархондкунӣ зуд-зуд дар намуди манфӣ муаррифӣ карда мешавад. Тарафдорони интиҳоби озод Кэрол Андерсон ва Ли Кэмпбелл дар хусуси писархондкунӣ чунин мегӯянд: «Аз ҳам ҷудокунии ба ҳеҷ кас нодаркори модар ва кӯдак бераҳмона аст, вале чазо барои он баъд тез-тез тамоми ҳаёт тӯл мекашад».⁷

Писархондкунӣ ё духтархондкуниро бераҳмона номида, онҳо гуфтани онро фаромӯш мекунанд, ки барои зан, баъд аз он, ки ӯ мефаҳмад, ки фарзанди худро қатл кардааст, дар тамоми умр чӣ гуна ҳисси гуноҳ менамояд. Ҳолати имконпазир чӣ хеле, ки вазнин набошад, он ба ҳар ҳол бехтар аст.

Барои писархондкунӣ ё духтархондкунӣ маълумотҳои зиёде мавҷуданд, ки бо тартиботи замони воқеӣ дастрас мебошанд,⁸ инчунин «қомуси писархондкунии» ҳаҷмдор, ки дар он зиёда аз чорсад мақолаҳои ахборотӣ оид ба ҳар як ҷиҳати

⁶. Mathewes-Green, *Real Choices*, 14-15.

⁷. Yoest, "Why Is Adoption So Difficult?" 10.

⁸. Нироҳ: www.bethany.org; www.cwa.org/links.html; www.preciouskids.org/adopt/resources.html; www.adopting.com/info.html.

писархондкунӣ пешниҳод карда шудааст.⁹ Ба шарофати ин занон ва кӯдакони зиёд дар бораи ҳамин гуна зухурот, чун писархондкунӣ медонанд.

Исқоти ҳамл оилахоеро ғорат мекунад, ки омодаанд кӯдаконро ба писархондӣ гиранд

То вақти таваллуд кӯдакро нигоҳ дошта, зани ҷавон барои интихоби худ ўҳдадориро ба зимма мегирад. Ў ба воя расида, то рафт хеле баркамол мегардад. Ў метавонад ба қафо нигарад ва бо ифтихор ва қаноатмандӣ ба он боварӣ ҳосил наояд, ки ба фарзанди худ ҳаёт ва оилаи хуб дода, комилан дуруст амал намудааст. Албатта писархондкунӣ – ин танҳо як ҳолати имконпазир мебошад. Зани ҷавон метавонад кӯдакро нигоҳ дорад ва худ ўро калон кунад. Ҳам ин ва ҳам он интиҳоб дуруст аст.

«Ман чӣ гуна модар мешудам, агар кӯдакро ба писархондӣ методам?», – мепурсанд баъзе модарон. Вазъияти аз ҳақиқат дур, бисёр вақт дар он мебошад, ки модаре, ки ба ҳеч ваҷҳ фарзанди худро ба писархондӣ намедихад, зеро вай барояш хеле азиз аст, дар ҳақиқат худи ҳамин кӯдакро қатл мекунад. Саволеро, ки ў бояд ба худ диҳад, бояд на чун «Чӣ тавр ман метавонам фарзанди худро ба писархондӣ диҳам?», балки чун «Чӣ тавр ман метавонам фарзанди худро бо исқоти ҳамл нобуд кунам?», садо диҳад. Ҳатто агар худи ў барои фарзанди худ ғамхорӣ карда натавонад, магар ў намефаҳмад, ки дар ин ҳолат бояд ба одамони дигар имконият диҳад, то ки ўро дӯст доранд ва барои ў ғамхорӣ намоянд? Мутаассифона, ин кори осон нест.

Зане, ки қарор мекунад, ки бо ҳомиладории номатлуб чӣ бояд кунад, меҳодад, ки масъалаи ў ҳалли худро ёбад, дар он ҳоле, ки писархондкунӣ аз афташ ба «кори» ў нуқта намегузорад,

⁹. Нигоҳ: <http://encyclopedia.adoption.com>.

балки ўро бо хисси «номуайяни ва гунаҳкорӣ дар пеши худаш ва кӯдакаш» мегузорад.¹⁰ Дар ў таассуроте метавонад тавлид гардад, ки ў на танҳо модар аст, балки модари бад аст, ки барои фарзанди худро ба одамони ношинос додан, иҷозат додааст. Дар ў хиссиёте пайдо шуда метавонад, ки ў кӯдакро ба тақдир ҳавола намудааст ё ин ки бо кӯдаки ў бераҳмона муносибат мекунад. Мантиқ ин ҷо дар он сохта мешавад, ки агар ў исқоти ҳамл мекард, он гоҳ кӯдаки ў умуман вучуд намедошт ва ў худро умуман модар хис намекард. Ҳақиқатан бошад, ў албатта интиҳоб карда наметавонад, ки ў модар мешавад ё не, ё фарзанди ў ҳақиқӣ аст ё не. Ҳар дуи ин ҳақиқат ногузиранд. Фарзанди ў – ин ҳақиқат аст ва аз ин сабаб ў модар мебошад. Ягона суол дар он мебошад, ки ў, модар, бо фарзанди худ чӣ кор мекунад?

Азбаски, ў ба фарзанди худ дилбастагии наздик надорад, исқоти ҳамл барои ў қарори оддӣ ба назар менамояд, дар он ҳоле, ки ҷудой аз фарзанди худ баъд аз таваллуди ў ба таври пуртаъсир мушқил мегардад. Лекин ҳаёти кӯдак то ташкилёбии дилбастагӣ ҳамин хел ҳақиқӣ мебошад, чуноне, ки баъд аз он ҳам. Зан се интиҳоб дорад: кӯдакро таваллуд карда худаш ўро ба воя мерасонад, кӯдакро таваллуд карда ўро ба оилаи дигар медиҳад, ё ин ки кӯдаки худро қатл мекунад. Гарчанде, исқоти ҳамл дар нигоҳи аввал аз ин роҳҳо дида хеле ҷалбкунанда ба назар менамояд, оқибати он аз ҳама харобкунанда мебошад.

Мо бояд ба одамони ҷавон кӯмак расонем, то ин ки тарбияи кӯдак, писархондкунии ў ва исқоти ҳамлро чӣ хеле, ки он ҳаст, ҳамон хел бубинанд. Мо бояд ба онҳо писархондкуниро чун интиҳоби ҷиддӣ нишон диҳем, он интиҳобе, ки ҳам ба кӯдак ва ҳам ба оилаи нав ҳаёт мебахшад.

¹⁰. Swopes, "Abortion: A Failure to Communicate," www.firstthings.com/ftissues/ft9804/articles/swope.html.

Он духтараки навраси ҳомила, ки мо ўро ба оилаи худ қабул кардем, ду искоти ҳамл карда буд, вале, вақте ки ў бо мо мезист, ў кўдакро таваллуд карда вайро ба писархондкунӣ дод. Ин кори осон набуд, вале баъд аз чанд сол ин зани аҷиб ба ман гуфт: «Ман он се кўдакро ба хотир меорам, ки онҳо дигар бо ман нестанд, вале бо ҳиссиётҳои тамоман гуногун. Дар бораи он ду кўдак, ки баъд аз искоти ҳамл дигар нестанд, ман бо ҳиссиёти алам ва пушаймонӣ фикр мекунам. Лекин, вақте ки ман дар бораи ҳамон, ки ўро ба писархондӣ дода будам, фикр мекунам, маро хурсандӣ фаро мегирад, зеро ман медонам, ки ў дар оилае, ки дар он дилхоҳ мебошад, ба воя мерасад».

Масеҳиён бояд тамоми қувваро ба харҷ диҳанд, то ин ки овозаҳои манфиро дар гирди писархондкунӣ ва духтархондкунӣ пешгирӣ намоянд. Мо бояд дар бораи тарафҳои мусбии ин зухурот гап занем ва нисбати он заноне, ки фарзандони худро ба дигар оилаҳо медиҳанд, бо эҳтиром муносибат намоем. Мо нисбати падархонд ва модархондҳо бояд бо миннатдорӣ муносибат кунем ва писархонд ва духтархондҳоро баракат диҳем. Ба одамон эҳтиромро нисбати он ташкилотҳои, ки бо масъалаҳои писархондкунӣ ва духтархондкунӣ машғуланд, бояд талқин намоем, ин гуна зухуротро дар калисоҳои худ писанд намоем. Танҳо бо чунин амалҳо мо ба занони ҷавон, барои фаҳмидани он, ки писархондкунӣ ва духтархондкунӣ интиҳоби хуб мебошад, кўмак мекунем, он интиҳобе, ки барои он, дертар ҳам худӣ онҳо ва ҳам фарзандони онҳо миннатдор мешаванд.

Усули интиҳоби озод, ниҳоят, ба аслан набудани интиҳоб оварда мерасонад. Вале писархондкунӣ интиҳоб медиҳад, ки он хирадмандона, пур аз дилсӯзӣ ва муҳаббат мебошад ва он барои ҳамаи тарафҳо манфиатбахш аст.

Қисми 5

Оянда (перспектива)
ва илқониятҳои
рӯҳонӣ

Боби 18

Оё худованд исқоти ҳамро бахшида метавонад?

Миллионҳо занон ва кӯдакон, чӣ дар ҷомеаи ҷаҳон, инчунин дар калисо, аз эҳсоси гуноҳ, ки бо исқоти ҳамл алоқаманд мебошад, азият мекашанд. Чӣ хеле, ки мо аллакай дар боби 1-ум гуфта гузаштем, аз се ду ҳиссаи одамон, ки ба исқоти ҳамл алоқа доранд, худро протестанти ё католики меноманд. Қариб ҳар зани панҷум, ки исқоти ҳамл кардааст, худро масеҳии инҷилӣ меномад.¹ Аксарият падарони ин кӯдакон инчунин аъзоёни калисоҳои мо мебошанд.

Агар шумо, хонандаи ин китоб, боре ҳам исқоти ҳамл карда бошед ё ба ягон кас маслиҳат додаед, ки ба ин иқдом равад, ин боб барои шумо муқаррар шудааст. Агар шумо мард бошед ва боре ҳам барои қарори исқоти ҳамл кардан шарик шудаед – бигзор он ба маъшуқаи шумо, ҳамсар ё ягон каси дигар тааллуқ дошта бошад – ин боб барои шумо низ мебошад.

Кӯшиши аз эҳсоси гуноҳ халос шудан бефоида аст, бо вучуди он, ки болои сабабе, ки чунин эҳсосотро ба вучуд меорад, кор набаранд. Касе гуфта метавонад, ки: «Шумо набояд худро дар чизе гунаҳкор кунед». Лекин ба шумо маълумтар аст. Худ аз худ рад кардани воқеият шуморо аз ин ҳиссиёти вазнин раҳо намекунад. Радкунӣ шуморо ҳар бор ба сактаи пуртаъсир мерасонад, вақте

¹. *Family Planning Perspectives*, July-August 1996, 12.

ки ягон чиз дар бораи кӯдаке, ки шумо ўро як вақтҳо дар батни худ гирифта мегаштед, хотиррасон менамояд. Шумо бояд роҳи ҳақиқии ҳалли масъалаи ҳисси гуноҳро пайдо кунед. Ин роҳи ҳал танҳо дар воқеият асос ёфта метавонад, на дар фиреби эҳсос.

Азбаски Китоби Муқаддас дар пеши мо чунин роҳро мекушояд, ман аз он, иқтибосҳоро меорам. Аз роҳбари калисои худ, аз роҳбари гурӯҳи занонаи калисои худ, аз дӯсти имондор ё аъзои имондори оилаатон хоҳиш намоед, ки ба шумо, барои фаҳмидани маънои он кӯмак кунанд.

Меҳнати Масех

Хушxabар аз он иборат аст, ки Худованд шуморо дӯст медорад ва тайёр аст, ки исқоти ҳамли шуморо бубахшад, новобаста аз он, ки шумо ба кирдори худ иқрор ҳастед ё не. Лекин, пеш аз он, ки маънии ин Хушxabарро бифаҳмед, мо бояд хабари ғамгинро шунавем. Хабари ғамгин бошад дар он аст, ки ҳисси гуноҳи рӯҳи вучуд дорад ва ҳамаи мо, дар ин ё он дараҷа ин ҳиссиётро дар назди Худо эҳсос менамоем, вале ҳисси гуноҳ аз сабаби исқоти ҳамл – ин танҳо яке аз намудҳои чунин гуноҳ мебошад. «Чунки ҳама гуноҳ карда, аз ҷалоли Худо маҳрум шудаанд» (Рум.3:23).

Гуноҳ вайрон кардани талаботҳои муқаддаси Худо мебошад. Он моро аз муошират бо Худо маҳрум мекунад (Ишаъё 59:2). Гуноҳ моро фиреб медиҳад, моро ба фикр кардан водор месозад, ки бадӣ – ин некӣ аст, некӣ – ин бадӣ аст (Мас.14:12). «Зеро ки музди гуноҳ мамот аст, аммо бахшоиши ғайби Худо ҳаёти ҷовидонист ба воситаи Худованди мо Исои Масех» (Рум.6:23).

Исои Масех, Писари Худо, моро ончунон дӯст дошт, ки чун ҳамаи мо инсон шуд, то ин ки моро аз масъалаҳои гуноҳ озод намояд (Юх.3:16). Ў дар заифии мо бо мо ҳамраӣ шуд, бо

вучуди ин, гуноҳ худи Ёро палид накард (Ибр.2:17-18; 4:15-16). Исо дар салиб чун ягона Шахсе, ки барои гуноҳи мо музд дода метавонист, ҷон дод, то ин ки моро дар пеши Худо порсо гардонад (2Қӯр.5:21). Ў аз мурдаҳо эҳё шуд, гуноҳро мағлуб кард ва маргро сарнагун намуд (1Қӯр.15:3-4, 54-57).

Вақте ки Масеҳ барои мо дар салиб ҷон дод, охири сухане, ки ӯ гуфт, чунин буд: «Иҷро шуд!» (Ин.19:30). Он калимаи юнонӣ, ки чун «иҷро шуд» тарҷума шудааст, дар забонхатҳои қарзӣ навишта мешуданд, хангоме, ки қарз ба пуррагӣ пардохта мешуд. Ин маънои онро дошт, ки: «ҳамааш пардохта шудааст». Масеҳ барои он ҷон дод, то ин ки қарзҳои моро пардохт кунад.

Омурзиши пурра

Ба шарофати он, ки Масеҳ барои мо дар салиб кардааст, Худо моро озодона мебахшад. Ин ҷо фақат баъзе мисолҳо аз ҳама он чизе, ки Ў ба мо медиҳад:

Бо мо мувофиқи хатоҳоямон амал накардааст ва моро мувофиқи гуноҳҳоямон сазо намодааст... ба андозае ки шарқ аз ғарб дур аст, ҷинойтҳои моро ба ҳамон андоза аз мо дур кардааст. Чунон ки падар ба фарзандон марҳамат мекунад, ончунон Худованд ба тарсгорони Худ марҳамат менамояд (Заб.102:10, 12-13).

Агар мо гуноҳҳои худро эътироф кунем, Ў амин ва одил аст, ки гуноҳҳои моро биомурзад ва моро аз ҳар ноинсофӣ пок намояд (1Юҳ.1:9).

Пас, ҳеҷ маҳкумияте нест барои онҳое ки дар Исои Масеҳ ҳастанд ва на ба ҳасби ҷисм, балки ба ҳасби рӯҳ зиндагӣ мекунанд (Рум.8:1).

Ҳадяе, ки ба он сазовор шудан номумкин аст

Начот – ин ҳадя аст. «Зеро ки шумо бо файз ба воситаи имон начот ёфтаед ва ин на аз шумост, балки атои Худост: Ва аз аъмол нест, то ки ҳеҷ кас фахр накунад» (Эф.2:8-9). Ин ҳадяро бозёфт кардан ё сазовор шудан номумкин аст. Он аз хизмати мо ё аз кӯшишҳои мо вобаста нест. Он танҳо бо қурбонии Масеҳ, ки барои мо ба амал овардааст, алоқаманд мебошад.

Худо ба мо ҳадяи омурзиш ва ҳаёти ҷовидонаро медиҳад, вале ин ҳадя худ ба худ аз онҳо намешавад. То ин ки мо онро соҳиб шавем, мо бояд онро қабул кунем.

Шумо, эҳтимол, фикр мекунед: «Лекин, баъд аз ҳамаи он чизе ки ман кардаам, ман ба омурзиш сазовор нестам». Ин ҳам комилан дуруст аст. Касе аз мо ба омурзиш сазовор нест. Агар мо ба он сазовор мебудем, мо ба он эҳтиёҷ намедоштем. Ин ҷо ҳамин гуна мафҳум, чун файз муҳим мегардад. Масеҳ дар солиби он чизеро, ки мо ба он сазовор ҳастем, ба худ гирифт, то ин ки он чизеро, ки мо ба он сазовор нестем, пайдо кунем – покӣ, оғози навро.

Омурзиш гирифта мо аз он дилпур шуда метавонем, ки дар оянда ҷовидониро бо Масеҳ ва бо оилаи рӯҳонии худ мегузаронем (Юх.14:1-3; Ваҳй 20:11-22:6). Шумо метавонед комилан дилпур бошед, ки дар осмон аз нав бо одамони ба шумо наздик ва маҳбуб, ки бо хуни Масеҳ шуста шудаанд, вомехӯред (1Фес.4:13-18).

Дар ихтиёри гуноҳҳои пешинаи худ мондан зарурат нест

Зани бадахлоқ дар пеши пойҳои Масеҳ мегирифт, онҳоро мебӯсид ва бо мӯйҳои худ онҳоро пок намуд. Исо, дар ҳамин лаҳза, ба одами дар наздаш истода, ки вайро маҳкум мекард, гуфт: «Бинобар

ин ба ту мегӯям: гуноҳҳои бисёри вай омурида шудааст, барои он ки вай муҳаббати бисёре зоҳир намуд» (Лук.7:47). Исо ба ҳамаи мо низ ҳамин гуна омуриширо медиҳад.

Худо наметавонад, ки шумо худро тамоми ҳаёт барои исқоти ҳамл ё барои дигар як кирдорҳои бади худ, ки содир кардаед, маҳкум созед. Ба шумо танҳо лозим аст, ки покии Худоро қабул кунед ва дар оянда чунин амалҳоро такрор нанамоед. Исо ба як зани бадахлоқ гуфт: «Гуноҳхоят омурида шудааст... имонат туро наҷот дод, ба саломатӣ бирав» (Лук.7:48, 50). Занҳое, ки аз тарафи ҷамъият рад карда мешуданд, ба назди Исо меомаданд ва Ӯ онҳоро бо дилсӯзӣ ва омуриши қабул мекард.

Чӣ гуноҳе, ки шумо содир накарда бошед, гуноҳе вучуд надорад, ки аз ҷаҳли Худо боло истода бошад. Ӯ моро бо тамоми гуноҳхоямон дид, лекин бо вучуди ин моро дӯст дошт. Ҷаҳли бомағфирати Ӯ худуд надорад. Озодие нест, ки бо озодии омуриши баробар шуда тавонад.

Шумо худро покшуда эҳсос мекунед, дар лаҳзае, ки гуноҳхоятонро софдилонро эътироф менамоед ва эҳтимол ба шумо дар ин кор кӯмак лозим мешавад. Лекин ба ҳар ҳол шумо омурида мешавед. Шумо бояд кӯшиш намоед, то он чизеро, ки дар гузашта мондааст, фаромӯш кунед ва ба пеш, ба ояндаи мусбӣ ҳаракат намоед, ки ба шарофати Масеҳ барои шумо имконпазир гаштааст (Фил.3:13-14). Ҳар боре, ки мо худро наомурида ҳис мекунем, мо бояд ба Китоби Муқаддас баргардем ва ба худ, инчунин ба дигар одамон низ дар бораи омуриши Худованд хотиррасон намоем.

Кӯмаки воқеиро дар ин, ба шумо, иштироки шумо дар қори гурӯҳ барои шифобахшӣ баъди исқоти ҳамл, расонда метавонад. Гурӯҳҳое ҳастанд, ки ба омӯхтани Китоби Муқаддас машғуланд, маҳсус барои занон ва инчунин барои мардон, ки

дар қарор кардан ба манфиати исқоти Ҳамл иштирок намудаанд. Сарчашмаҳои зиёде, ки дар интернет ва маълумотномаҳо дастрасанд, метавонанд ба шумо, барои пайдо кардани чунин гуруҳҳо, ки шумо ба онҳо ниёз доред, кӯмак расонанд.²

Омурзише, ки аз паси он интиҳоби дуруст меояд

Ақсарият заноне, ки исқоти Ҳамл кардаанд, ҳисси комилан боасоси озурдахотирии пураламро нисбат ба мардон, ки ба онҳо фиребгарӣ мекарданд ва онҳоро таҳқир менамуданд, нисбат ба волидон, ки ба онҳо фишор меоварданд ва умуман нисбат ба Ҳамаи онҳое, ки онҳоро ба интиҳобе моил кардаанд, ки ба марги фарзанди онҳо оварда расонид, эҳсос менамоянд. Худо меҳоҳад, ки мо омурзиши Ёро қабул кунем. Ё онро ба мо додааст ва меҳоҳад, ки одамони дигар низ аз ин омурзиш огоҳ гарданд (Мат.6:14-15).

Шумо бояд чузъи қавми терапевтӣ (духтури касалиҳои дарунӣ), оилаи масеҳиён гардед, ки калисо ном дорад. (Агар шумо аллақай дар калисо ҳастед, ба ягон кас таҷрибаи исқоти Ҳамли худро гап занед, то кӯмаки муайяно, ки ба он эҳтиёҷ доред, гиред.) Эҳтимол, бо сабаби гузаштаи худ шумо худро дар байни масеҳиён нороҳат ҳис мекунед. Лозим нест. Калисои ҳақиқии Масеҳӣ – ин намоишгоҳи муқаддасон нест, балки беморхона барои гунаҳкорон мебошад. Шуморо барои он гуноҳҳо, ки Масеҳ бахшидааст, маҳкум намекунанд, касе шуморо дар онҳо ошкор намекунад. Он одамоне, ки шумо ба онҳо Ҳамро мешавед, – ба монанди шумо Ҳамин гуна одамони оддӣ ва номукамал мебошанд. Ақсарияти одамон дар калисо – на онҳое мебошанд, ки аз худбаҳодиҳии аз ҳад зиёд баланд

². Нигоҳ: www.lifeservices.org/pace.htm; www.afterabortion.org/healing; телефон 1-888-486-НОРЕ барои машваратҳои махфӣ ройгон; рӯйхати манбаъҳо барои онҳое, ки баъд аз исқоти Ҳамл ба кӯмак ниёз доранд: www.afterabortion.org/resourc.html.

азият мекашанд. Лекин, агар чунин одамон бошанд ҳам, пас барои онҳо фақат таассуф кардан лозим аст, зеро онҳо ҳеҷ нафаҳмиданд, ки файзи Худо чист.

Калисои хуб ба шумо, барои фаҳмидани ҳақиқатҳои Китоби Муқаддас кӯмак мерасонад, нисбати шумо муҳаббат ва саҳмдории дӯстонаро нишон медиҳад, шуморо дастгирӣ менамояд. Агар шумо чунин калисоро дар ноҳияи худ ёфта натавонед, ба ташкилоти мо, бо суроғае, ки дар охири ин китоб пешниҳод шудааст, алоқа бандед ва мо бо хурсандӣ ба шумо кӯмак мерасонем.

Шумо метавонед ба иҷрои боз як иқдоми хирадмандона шурӯъ намоед, ки аз он иборат мебошад, то ки бо заноне, ки масъалаи ҳомиладории номатлубро барои худ ҳал менамоянд, алоқа бандед. Ниҳоят, Худованд метавонад таҷрибаи шуморо истифода барад ва ба он оварда расонад, ки шумо ба дигар одамон кӯмак расонед ва ба онҳо муҳаббати Ӯро тақсим намоед. Мо бо ҳамсарам якҷанд занон – дӯстони хуб дорем, ки исқоти ҳамл кардаанд. Дар қори ҳаракат барои ҳифзи таваллуди кӯдакон фаъолона иштирок намуда баъдтар, онҳо ба дигар занон чунин кӯмакро расонида тавонишанд, ки дар вақташ худи онҳо онро нагирифта буданд. Дар бораи худ ба онҳо нақл карда, онҳо ҳаёти кӯдаконро начот медоданд, модаронро бошад аз дарди исқоти ҳамл озод мекарданд. Ба ғайр аз ин, онҳо ба ин модарон барои шифо ёфтани кӯмак расонданд. Ҳамин гуна кӯмакро ман ҳам ба шумо расонда метавонам.

Боби 19

Саволҳо барои ҳифзи
таваллуди кӯдакон:
аз суиориши бузург диққати
худро ба сӯи дигар ҷалб
намудан ё қисми он?

Аксарият масеҳиён бар он мӯътқиданд, ки калисоҳо набояд дар хусуси исқоти ҳамл гап зананд. Баъзеҳо тасдиқ менамоянд, ки дар хусуси исқоти ҳамл гап зада мо одамонро водор месозем, ки ҳисси гуноҳро эҳсос намоянд. Дар асл, дар бораи исқоти ҳамл гап зада, калисо кӯшиш менамояд, ки онҳоро пешгириш намояд, инчунин он ҳисси гуноҳро, ки онҳо дар худ доранд. Калисо кӯшиш менамояд, то ба онҳое, ки дар асорати чунин эҳсосот афтадаанд, умед бахшидан кӯмак расонад. Он барои аз он озод шудан кӯмак мерасонад. Он ҳақиқат, ки дар калисоҳои мо одамони зиёд ҳастанд, ки ба ҳар тавре ки бошад, ба исқоти ҳамл алоқа доранд, он ҳам ба манфиати хомӯш будан дар ин мавзӯ гап намезанад. Баръакс, ин далели аз ҳама эътимоднок мебошад, ки моро барои оиди ин падида ошкоро ҳарф задан, кӯмак ва дастгирии ҳаматарафа расондан, манзараи аз ҳама мукамалро пешниҳод намудан, даъват менамояд.

Як иштирокчи семинар, ки ман дар калисои худам мегузаронам, ба ман онро гуфт, ки ман дар ин ё он шакл хеле зуд-зуд шунида меистам: «Чунин мавзӯҳо, чун исқоти ҳамл танҳо диққати моро аз чизи асосӣ ба дигар сӯ ҷалб менамоянд».

«Лекин шумо чиро чизи асосӣ менамед?» – ман аз ӯ пурсидам.

«Супориши бузург, – гуфт ӯ. – Мо бояд одамонро ба назди Масеҳ биёрем. Хизмати мо маҳз дар ҳамин аст. Дигар ҳамааш моро аз ин чиз ба сӯи дигар ҷалб менамояд.»

Ӯ ба суҳанҳои Масеҳ аз Инҷили Матто 28:19-20 такя мекард: «Пас, биравед ва ҳамаи халқҳоро шогирд созед ва онҳоро ба исми Падар ва Писар ва Рӯҳулқудс таъмид диҳед ва онҳоро таълим диҳед, то ҳар он чиро, ки ба шумо фармудам, ба ҷо оваранд...»

Оё, ӯ ҳақ буд? Оё, ҳаракат барои таваллуди кӯдакон аз Супориши Бузург ба сӯи дигар рӯ овардан аст...ё ин ки вай қисми таркибии он мебошад?

Шахсе бо номи Уилям

Дусад сол қабл аз ин як марди англис бо номи Уилям мезист, рақиби машҳури ғуломдорӣ, ки шакарро аз Ҳиндустони ғарбӣ манъ намуд (бойкот), зеро ки ин маҳсули меҳнати маҷбурии ғуломон буд. Уилям ҳис мекард, ки Худо меҳоҳад ӯро ба Ҳиндустон равона кунад. Ба он ҷо омада ӯ аз он дар ҳайрат афтод, ки ҳиндуёни зиёд тифлони худро ба марг меоданд. Онҳо инчунин заифон, беморон ва маҳавонро рад мекарданд. Ҳукумати Бритониё ба ин бо таҳаммул муносибат менамуд, зеро он намуноҳост, ки ба расму оин ва дини таҳҷоии онҳо даҳолат намояд. Лекин Уилям боварӣ дошт, ки бояд ба чунин вазъияти ҳодисаҳо даҳолат кунад. Охир одамон мемурданд.

Боре Уилям шоҳиди як расм гардид ки онро *сати* менамиданд. Бевазанонро бо ҳамроҳии шавҳарони мурдашон зинда ба зинда месӯзонданд. Ӯ пеш аз ин ҳам шоҳиди чунин марғҳо гашта буд. Инак, рӯзе ӯ ба пеши одамоне баромад, ки барои

зинда ба зинда сӯзондани як зан омодагӣ мидиданд ва ба онҳо гуфт, ки ин тамоман нораво аст. Сипас, ӯ гуруҳи мубаллиғонро роҳбарӣ намуд, ки бар зидди амалиёти бераҳмона бо эътироз баромад мекарданд. Ӯ доир ба ин мавзӯ музокираҳои ҷамъиятӣ мегузаронд, то ин ки ба ҳама таълимоти Худовандро фаҳмонда диҳад.

Ниҳоят, субҳи якшанбе 6 декабри соли 1829, баъд аз чандин солҳои кори фаъолонаи худ, Уилям аз ҳукуматдорони расмӣ хабарнома гирифт, ки сӯзондани бевазанҳоро манъ менамуд. Он субҳ ӯ дар калисо бояд маъвиза мекард, вале вақте ки чунин хабарро гирифт, ин корро накард. Тамоми он рӯзро ӯ ба тарҷумаи ин хабарнома ба забони бенгалӣ бахшид, зеро медонист, ки аз ин ҳаёти на танҳо як инсон вобаста шуда метавонад.

Одамоне буданд, ки Уилямро барои фаъолияти ахлоқӣ ва сиёсии ӯ танқид мекарданд. Онҳо мегуфтанд: «Шумо ин чӣ барои ин наомадаед. Даъвати шумо дар ин нест. Дар бораи чизе асосӣ фикр кунед. Хушхабарро маъвиза кунед ва дуо гӯед».

Ин арбоби иҷтимоӣ кӣ буд, ки доимо дар бораи ахлоқ ва қонунҳо фикр мекард, ҳаёти инсониро наҷот меод? Номи ин одам Уилям Кэри буд, ки имрӯз ҳамчун «падари супоришҳои муосир» маълум аст. Вақте ки мо дар бораи супориши Бузург ва ҳаракати таблиғотии муосир фикр мекунем, ин аввалин номест ки ба ҳаёл меояд.

Кэри ба Ҳиндустон сафар кард, то ин ки одамонро ба назди Масеҳ биёрад, ба онҳо ҳақиқати Худоро расонад, на танҳо Хушхабарро маъвиза кунад, балки аз рӯи он зиндагӣ намояд, аз он ҷумла, ҳаёти одамонро наҷот диҳад, тафаккури ҷамъиятро иваз намояд, барои барҳам додани қонунҳои бераҳмона мубориза барад.

Иқдومه, ки бояд ба он пайравӣ намуд

Чон Уэсли бо ғуломдорӣ фаъолона мубориза мебард. Чарлз Финней дар кори ғайриқонунии роҳи оҳани зеризаминӣ нақши асосиро мебозид ва ҳаёти ғуломони зиёдро начот меод. Ҳамзамон, масеҳиён ўро барои ноитоаткориӣ шаҳрвандӣ танқид мекарданд. Д. Л. Муди барои духтарони радкардашуда хонаҳои махсусро мекушод ва онҳоро аз истисмори таҳқиқомез халос мекард. Чарлз Сперчен барои занҳои кӯҳансол ва ятимон хонаҳо месохт, то ин ки онҳоро аз кӯчаҳои Лондон халос кунад. Эми Кармайл дар Ҳиндустон духтарчаҳоро начот меод, ки ба онҳо дар маъбад фоҳишагӣ таҳдид мекард. Ў барои онҳо хонаҳо, мактаб ва беморхона сохта дод.

Ҳамаи ин масеҳиён чун мубаллиғон ва мураттибони инҷил машхуранд, одамоне ки супориши Бузургро иҷро мекарданд. Дар айни замон, мо ба мавқеи иҷтимоии онҳо, ба кӯшиши онҳо барои расонидани кӯмаки ҳаматарафа ва дастгирӣ барои заифон, эҳтиҷмандон, таҳқиқшудагон, чӣ хеле ки кам аҳамият медиҳем.

Шояд ки хизмати инҷилии онҳо маҳз барои ҳамин босамар буд, зеро ки онҳо на танҳо Хушхабарро маъвиза мекарданд, балки аз рӯи он зиндагӣ менамуданд. Миёни Хушхабар ва фаъолияти чамъиятӣ ва ғамхорӣ ба одамони эҳтиҷманд ягон хел зиддият нест. Зиёда аз ин миёни онҳо алоқаи аз ҳама бевосита вучуд дорад.

Қисми «Асосӣ»

Мо бояд тамоми қувваро барои начоти ҳаёти инсон ҷалб намоем, бо ҳамон сабаби оддӣ, ки Китоби Муқаддас, ки мо онро маъвиза мекунем, моро ба ин даъват менамояд:

Онҳоеро, ки барои мамот гирифта шудаанд, халос кун (Мас.24:11).

Ба бенавоён ва یتимон додгарӣ намоед; мазлумон ва мискинонро сафед кунед (Заб.81:3).

Ёри худро мисли худ дӯст бидор (Мат.19:19).

Халқи Худо барои занҳое, ки шавҳар надоранд ва кӯдаконе, ки падар надоранд, бояд зиёдтар ғамхорӣ кунанд (Яъқ.1:27). Пас ба кӣ пеш аз ҳама бояд чунин ғамхорӣ зиёдро расонанд, агар ба зани бешавҳар ва ба фарзанди ҳанӯз ба дунё наомадаи ӯ набошад?

Дар Инҷили Луко (Лук.10:25) мо дар бораи шариятдоне мехонем, ки пурсид: «Чӣ кунам, ки вориси ҳаёти ҷовидонӣ шавам?» Исо ҷавоб дод: «Худованд Худои худро дӯст бидор... ва ёри худро мисли худ дӯст бидор» (Лук.10:27). Исо муҳаббат ба Худоро аҳкоми аввалин ва бузургтарин номид ва муҳаббат ба ёри худро – дуюмин дар бузургӣ (Мат.22:37-39). Аз ин сабаб супориши Бузург аслан аҳкоми бузургтарин нест... аниқтараш, ин қисми муҳаббат ба Худо ва муҳаббат ба ёри худ мебошад.

Ҳеҷ чиз барои маъвизаи инчил дарро ин тавр боз намекунад, монанди он ки ба одамон дар эҳтиёҷоти онҳо кӯмак расонанд. Донишҷӯён, вақте ки дар пеши одамон баромад мекунанд ва ҳақиқатро дар бораи исқоти ҳамл меғӯянд, баъд аз баромад сӯхбатҳо мегузаронанд, ки дар рафти он Хушхабарро маъвиза кардан мумкин аст. Онҳое, ки дар таваллудхонаҳо кор мекунанд, имконияти хуб доранд, ки дар бораи Масех ба беморони худ гап зананд. Масеҳиёни инҷилӣ ҳамин тавр амал мекунанд. Онҳо дар бораи исқоти ҳамл кори маърифатпарварӣ мегузаронанд ва адабиёти масеҳиро ҳам дар шахрчаҳои донишҷӯӣ ва ҳам дар беморхонаҳо, ки онҳо ҷо исқоти ҳамл мекунанд, паҳн менамоянд.

Одамоне, ки ба занҳои хомила дарҳои хонашонро мекушоянд, муҳаббати худро зоҳир менамоянд ва қалбҳои ин гуна занҳоро барои Хушхабар боз мекунанд. Ҳар боре, ки мо ба одамоне дар эҳтиёҷоти онҳо кӯмак мерасонем, маъвизаи инчил қори муқаррарӣ мегардад.

Се нигоҳ ба супориши Бузург

Барои фаҳмидани робитаи мутақобила байни саъю кӯшиш барои нигоҳ доштани ҳаёти кӯдак ва супориши Бузург, мо бояд се имкониятро дида бароем.

Аввалан, супориши Бузург аҳкоми муҳим мебошад, лекин бузургтарин гуфта Исо тамоман аҳкоми дигарро номид. Супориши Бузург дар асл, танҳо яке аз шаклҳои аҳкоми дӯст доштани Худо ва ёри худ мебошад.

Дуюм, ҳатто агар супориши Бузург танҳо дар маъвиза кардани инчил бошад, мубориза барои ҳаёти онҳое, ки ҳаётшон дар хатар аст, ҳамчунин қисми ин супориш мегардид, зеро маҳз чунин мубориза барои маъвизаи инчил роҳ мекушояд.

Сеюм, дар супориши Бузурги Худ Исо моро танҳо барои бурдани Хушхабар даъват накардааст. Ў моро барои иҷрои он даъват намудааст, ки «онҳоро таълим диҳед, то ҳар он чиро, ки ба шумо фармудам, ба ҷо оваранд» (Мат.28:20). Ў моро на танҳо барои имонро таълим додан, даъват намудааст; Ў моро барои ба итоатқорӣ таълим додан, даъват намудааст.

Исо ба мо фармудааст, то ки ғамхорӣ зоҳир намоем, неъматҳои худро баҳри заифон ва эҳтиёҷмандон қурбон карда тавонем. Аз ин мебарояд, ки ин ҳам қисми он ҳама чизе «ки Ман ба шумо фармудаам». Агар мо ин қисматро иҷро накунем ва дигар

одамонро ба итлоаткорӣ таълим надихем, мо супориши Бузургро ҳам иҷро намекунем.

Агар калисо кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда ва модарони онҳоро тарафдорӣ нанамояд, агар мо бародарон ва хоҳарони худро дар имон, барои кӯмак кардан ба онҳо таълим надихем, пас мо супориши Бузургро иҷро намекунем.

Калисоҳо дар кори Худо ба манфиати одамони эҳтиёҷманд бояд таълим бошанд. Агар калисои шумо барои кӯмак ба кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда ва модарони онҳо ба қадри кофӣ кӯшиш ба харҷ намедихад, он гӯҳ, эҳтимол Худо шуморо даъват менамояд, ки амал кунед ва ба калисои худ ва роҳбарони он кӯмак расонед, то ки бо ин хизмати ҳаётан муҳим машғул гарданд.

Боби 20

Ба кӯдакони ҷанӯз
таваллуднашуда ва
модарони онҳо чӣ таъвр
кӯмак кунанд?

Дар мамлакати мо ва дар тамоми дунё хеле зиёд ташкилотҳои хуб вучуд доранд, ки барои ҳаёти кӯдакон, барои таваллуди онҳо мубориза мебаранд. Онҳо бо фаъолияти хеле васеъ машғуланд, аз он ҷумла бо тарғиботи парҳезкорӣ, бо маърифатпарварӣ дар соҳаи доягӣ, бо гузаронидани машваратҳо ба занони ҳомила, бо маърифатпарварӣ дар соҳаи қонунгузорӣ, бо таъмин намудани писархондкунӣ ва духтархондкунӣ, бо ошкор кардани нуқтаҳои назари мо оиди қатли кӯдакони таваллуднашуда, бо посбонии беморхонаҳои, ки дар он исқоти ҳамл мекунанд, бо ташкил кардани тадқиқотҳои илмӣ ва психологӣ, бо дуоғӯӣ, бо маслиҳатдиҳӣ ба беморони беморхонаҳо, ки дар он ҷо исқоти ҳамл мекунанд, бо кӯмак ба заноне, ки исқоти ҳамл кардаанд ва мардоне, ки ба чунин қарор омадан дар ин кор шариканд. Мутахассисони корозмуда ҳастанд, ки шабу рӯз машваратҳо мегузаронанд ва ба занҳои бепул ва пайғомҳои электронӣ ҷавоб медиҳанд.¹

Ҳоҷат ба муттаҳидии қувва, ки барои ҳаёт мубориза мебаранд

Дар бист соли охир ба ман муяссар гашт, ки дар самтҳои аз ҳама гуногун бо хизматҳои зиёд барои муҳофизати ҳаёти тифлон кор

¹. Рақами телефон оид ба масъалаҳои кӯмак расондан: 1-800-395-HELP (4351); кӯмак бо тартиби вақти воқеӣ: www.optionline.org.

кунам. Ман паҳлӯҳои қавӣ ва манфиатноки нуқтаҳои назари гуногунро меидам, ки ихтиёрон ва тарафдорони зиёдро ба худ ҷалб менамуд.

Ҳар замон фаъолони ин ҳаракат, тарафдорони аз ҳама мӯътақиди фаъолияти худ буда, гумон мекунанд, ки шакли хизмати онҳо аз ҳама муҳимтар, дуруст ё ҳатто ягона дуруст мебошад. Чунин муносибат дурандешона нест. Бо чунин комёбӣ аскар гуфта метавонад, ки флоти ҳарбии баҳрӣ дар ҷанг лозим нест, ё маллоҳ метавонад гӯяд, ки аскарон дар ҷанг лозим нестанд ва ФҲБ (флоти ҳарбии баҳрӣ) худ метавонад аз ӯҳдаи ҳамаи корҳои ҳарбӣ барояд. Ҳаракат барои таваллуди кӯдакон хеле бузург, ҳартарафа мебошад ва ба санъатҳои зиёди роҳбарӣ эҳтиёҷ дорад. Мо ҳам тамоман набояд ҳама ҳамон як корро иҷро кунем.

Каломи Худо моро даъват мекунад: «Ниҳоят, ҳамаатон ҳамфикр, ҳамдард, бародардӯст, бошафқат, меҳрубон ва фурутан бошед» (1Пет.3:8). Ақли фурутан ва дили меҳрубон моро барои аз одамони дигар таълим гирифтани хеле қобилиятнок мегардонад, ки онҳо дорои хислатҳои шахсии гуногун ва ҳассос мебошанд ва санъатҳои гуногуни роҳбариро интиҳоб менамоянд. Ба мо меҳрубонӣ, пурсабрӣ, муҳаббат, осоиштагӣ ва ягонагӣ дар Рӯҳи Худо зарур аст (Эф.4:1-6).

Дар тӯли бисёр солҳо, як маротиба дар ду моҳ ман чамъомади роҳбарони ҳаракат барои таваллуди кӯдаконро аз гурӯҳҳо ва ташкилотҳои гуногун мегузарондам. Мо бояд, ки якдигарро мешинохтем, якдигарро мефаҳмидем ва аз якдигар таълим мегирифтем. Мо муайян менамудем, ки чӣ гуна фаъолият метавонад моро муттаҳид созад, зуд-зуд мефаҳмидем, ки аксарияти мо танҳо чархро ихтироъ мекунанд, зеро чунин масолахро сохта мебароянд, ки онҳоро дар дигар ҷойҳо кайҳо аллақай истифода мебаранд. Бисёриҳо ба ман мегуфтанд, ки дигар ташкилотҳоро ҳеҷ фаҳмида наметавонанд ва нисбати

онҳо бо баъзе нобоварӣ муносибат мекунад. Баъзан онҳо якдигарро ҳатто чун рақиб қабул мекарданд. Лекин ба андозаи он, ки чӣ хел мо якдигарро мешинохтем, мо қалбҳои дигаронро медидем ва мақсадҳои онҳоро мефаҳмидем. Онҳо ба дӯст доштан ва фаҳмидани бародар ва хоҳарони худ, ки Худо онҳоро ба фаъолияти аз ҳама гуногун, дар хизмати муҳофизати ҳаёти кӯдакон даъват намудааст, шурӯъ менамуданд.

Ташкилотхоеро ҷустуҷӯ намоед, ки бо тарзи беҳтарин ба нуқтаи назари шумо, шахсияти шумо, истеъдоднокӣ ва ба он коре, ки Худо шуморо даъват намудааст, мувофиқат мекунад. Маълумоти васлии ташкилотҳои аз ҳама гуногуни ин самт, чӣ дар савияи миллӣ, инчунин минтақавӣ ва маҳаллӣ ҳамеша дастрас аст.² Агар ба шумо дар ҷустуҷӯи чунин ташкилотҳо дар минтақаи худ кӯмак лозим шавад, ба идораи мо муроҷиат намоед.³

Шумо чӣ кор карда метавонед

Агар шумо аъзои калисои ҳақиқии масеҳӣ бошед, ки дар он Китоби Муқаддасро маъвиза менамоенд, ба роҳбарони худ муроҷиат намоед ва маълум кунед, ки калисои шумо барои ҳифзи ҳаёти кӯдакон чӣ гуна хизматро мегузаронад. (Агар шумо аъзои чунин калисо набошед, пас аъзо шавед.) Мо бояд чунин ақидаро фаромӯш кунем: «Ман танҳо як шахс ҳастам ва калисои мо хурдакак мебошад, аз ин сабаб мо ҳеҷ кор карда наметавонем». Шумо аслан ин масъаларо барҳам дода наметавонед, лекин Худо метавонад бо шумо кор кунад, то ин ки ба тарзи ачиб шуморо барои ба эҳтиёҷоти одамон ҷавоб гуфтан қобилиятнок гардонад. Ба миллионҳо эҳтиёҷмандон шумо чӣ тавр кӯмак карда метавонед? Тадричан, қадам ба қадам, ҳеҷ набошад ба якчанд нафар.

². Нироҳ: www.catholic.net/RCC/Prolife/prolife1.html.

³. Eternal Perspective Ministries, www.epm.org, info@epm.org, (503) 668-5200; 39085 Pioneer Blvd., Suite 200, Sandy, OR 97055.

Дар поён шумо на он чизеро мехонед, ки ҳар кас ҳатман бояд иҷро намояд, балки танҳо тавсияномаҳо, ки аз онҳо шумо он чиро, ки бештар ба истеъдод ва тавоноии шумо мувофиқат мекунад, интихоб менамояд:

1. Дари хонаатонро кушоед. Ба зани ҳомила кӯмак кунед ё кӯдаки «номатлубро» ба хонаи худ гиред, ўро писархонд кунед, барои ў ғамхорӣ намоед. Ё ҳеч набошад, дар як ҳафта як рӯзро барои нигоҳубини кӯдакони модарони танҳо ҷудо намоед.

2. Барои кӯмак вақти худ, қобилияти худ ва хизматҳои худро пешниҳод намоед. Кӯмаки худро ба зани ҳомила пешниҳод кунед, қувваи худро барои кӯмак ба кӯдакони навзоди нашъамандон, ятимон, кӯдакони маъҷуб, одамони кӯҳансол, бехонаҳо, дигар эҳтиҷмандон ба кор андозед. Вақти худро, таҷҳизотро, вазъияти худро, либосҳоятонро, маҳорати касбии худро, молиятонро бахшед, то ин ки ба таваллудхонаҳо, ба ташкилотҳое, ки бо масъалаҳои писархондкунӣ машғуланд, ба ташкилотҳои занона, ба ташкилотҳои маърифатпарвар ва сиёсӣ, ба дигар ташкилотҳо ва ҷамъиятҳо, ки бар ҳифзи ҳаёти кӯдакон баромад мекунанд, кӯмак расонед. Дар атрофи манзилҳои онҳо сабззорро қайчӣ занед, дар ободонӣ ба онҳо кӯмак кунед, дар интернет барои онҳо сомона кушоед, компютерҳои онҳоро таъмир намоед.

3. Ташаббускориро ба дасти худ гиред. Агар дар наздикии шумо умуман чунин ташкилотҳо набошанд, дар хусуси он фикр кунед, ки чӣ тавр ба онҳо асос мегузоред. Иттифоқро ташкил намоед. Имконияти ба иҷора гирифтани ягон биноро дар наздикии беморхонае, ки дар он ҷо исқоти ҳамл мекунанд ё ташкилот оид ба нақшагирии оила, дида бароед. Беморхонаеро, ки оид ба масъалаҳои ҳомилагӣ машваратҳо медиҳанд ё маркази маълумотдиҳии ҳаракат барои ҳифзи кӯдаконро ташкил кунед. Барои сохтани ёдгории зебо барои кӯдаконе, ки ҳамин хел ба

дунё наомаданд, андеша кунед. Ин масалан, метавонад, гулбоғе дар ҳудуди калисо ё ҷамоати шумо бошад.⁴

4. *Оид ба ин масъалаҳо одамони бохабаршуда гардед.* Доир ба вазъияти ҳаррӯза дар ин масъалаҳо бохабар бошед, то ин ки бо беҳтарин роҳ ба далелҳои тарафдорони интиҳоби озод ҷавоб диҳед.⁵ Дар фуруш китобҳо, аудио-ва видеомаводҳои зиёде ҳастанд, маҷмӯи рӯзнома ва варақаҳои буллетенӣ аҷиб (ва чун қоида ройгон) паҳн карда мешаванд. Дар интернет саҳифаҳои зиёди шавқовар ҳастанд, ки ба ин масъала бахшида шудаанд.⁶ Гарчанде, миқдори исқоти ҳамл бо роҳи ҷарроҳӣ дар айни замон ба пастшавӣ меравад, адади исқоти ҳамли кимиёвӣ меафзояд. Доир ба намудҳои гуногуни доруҳо, ки барои исқоти ҳамл таъин шудаанд, тасаввурот пайдо намоед, аз он ҷумла дар бораи RU – 486. Таваҷҷӯҳ намоед, ки норплант, депопровера, минипилл ва ҳатто пешгирикунандаҳои ҳомиладорӣ муқаррарӣ чиро ифода менамоянд. Ба он нигоҳ накарда, ки инҳо пешгирикунандагони ҳомиладорӣ мебошанд, онҳо бисёр вақт ба ҳомилагӣ роҳ медиҳанд, вале баъд ба ҷанини навакак бордоршуда дар эндометрий ҷо шудан намегузоранд, ки ба

⁴. Маълумотро оид ба ёдгории Миллӣ барои кӯдакони таваллуднашуда дар саҳифаи: www.atcmag.com/v1n4/article6.asp нигоҳ; гулбоғ дар ҳудуди калисо: www.epm.org/articles/rosegard.html.

⁵. Китоби ман «ProLife Answers to ProChoice Arguments» ҷавоби муносиб ба тарафдорони интиҳоби озод мебошад, зеро ки бо ҳаштсад иқтибосҳо тақвият дода шудааст.

⁶. Нигоҳ к.: Alcorn, *ProLife Answers*, Appendix K: ProLife Resources, 381-404; нигоҳ к.: www.epm.org/proliferesources.html. Манбаи ахборотии хеле судманд номгӯи Ultimate Pro-Life Resource дар саҳифаи: www.prolife.org/ultimate мебошад. Барои обуна шудан ба истифодаи мунтазами маълумотҳо дар хусуси тарафдорони таваллуди кӯдакон тавассути почтаи электронӣ, паёми “subscribe” бо суроғаи: infonet-list-request@lists.prolife.org фиристед.

искоти ҳамли барвақтӣ оварда мерасонад.⁷ Бохабар шавед, то ин ки хулосаи шахсии худро бароварда тавонед.

5. *Бо дӯстони худ, ҳамсоягон ва ҳамкорони худ сӯҳбат кунед.* Боодобона дигар одамро барои нуктаи назари худро аз нав дида баромадан даъват намоед. Ба онҳо нусхаи ин китобро тӯхфа намоед, дар он саҳифаҳоро бо маводҳои қайд кунед, ки онҳо ба он бояд диққати калон диҳанд. Ин масъалаҳоро бо ёрии китоби хеле асосноки ман «Чавоби тарафдорони таваллуд ба далелҳои тарафдорони искоти ҳамл» батафсил биомӯед. Ба онҳо адабиётро дар ин мавзӯ ҳада намоед, масалан, «Фарзанди покшуда» Фрэнсин Риверс, «Ашк дар шиша» Силвия Бамбола, ё ин ки китоби маро «Хати мамнӯ».

6. *Доир ба искоти ҳамл мувоҳиҷаҳо гузаронед.* Ба саҳифаҳои интернет, ки ақидаҳои тарафдорони ҳифзи ҳаёти кӯдакони инъикос менамоянд, дароед. Дар бобати кушодани саҳифаи худ дар шабака андеша намоед. Чидду ҷаҳд кунед, то ин ки дар намоишҳои гуфтугӯӣ (ток-шоу) иштирок намоед ва дар онҳо баромад кунед, дар қори теле-ва радиостансияҳо, ки ақидаҳои тарафдорони ҳифзи ҳаёти кӯдакони ифода менамоянд, ширкат варзед. Адабиётҳоро, ки ин ақидаҳоро инъикос менамоянд, бифармоед ва паҳн кунед. Бо таблиғот машғул шавед, то ин ки тарафдорони ҳифзи ҳаёти кӯдакони ноталабшуда нагарданд. Чуноне, ки ман дар китоби худ «Ғайриоддӣ будани ғайз

⁷. Randy Alcorn, *Does the Birth Control Pill Cause Abortions?* (Gresham, OR: Eternal Perspective Ministries, 1997, 2000, 2004), www.epm.org/bcp.html; Drs. Walter Larimore and Joseph Stanford, "Postfertilization Effects of Oral Contraceptives and Their Relation to Informed Consent," *Archives of Family Medicine* 2000; 9:133; Dr. Walter L. Larimore, "The Growing Debate About the Abortifacient Effect of the Birth Control Pill and the Principle of Double Effect," *Ethics and Medicine Journal*, January 2000; 16(1):23-30. Мавод инчунин бо андозаи таҷдидгардида дар саҳифаи www.epm.org/articles/pilldebate.html дастрас аст.

ва ростӣ» гуфта гузаштам, хеле муҳим аст, ки ба ин гуна масъалаҳо, чун исқоти ҳамл, мо аз мавқеи масеҳият наздик шавем. Исо ба назди мо бо файз ва ростӣ омад (Юх.1:14). То ин ки одамон дар мо Исоро бубинанд, мо бояд ба онҳо ростиро бо файз расонем.

7. Мактубҳо нависед. Хушмуомила, мухтасар, дақиқ ва ҳифзкунанда шавед. Иқтибосҳои мухтасарро, ки дар ин китоб ва дар китоби боз ҳам муфассалтар «Ҷавобҳои тарафдорони таваллуд ба далелҳои тарафдорони исқоти ҳамл» пешниҳод гардидаанд, биёред. Мактубҳоеро, ки ба муҳаррири маҷаллаи миллӣ ва рӯзномаи калон ирсол шудаанд, садҳо ҳазор одамон мутолиа карда метавонанд.

8. Беморхонаҳоеро, ки дар он исқоти ҳамл мекунад, ба манъ кардан даъват намоед. Бо одамони бонуфуз алоқа бандед, аз он чумла бо заминдорон, корчалонҳо, бо ходимони суғуртавӣ ва бо хизматҳои гуногун, то онҳоро ба он бовар кунонем, ки ҳар намуд дастгирӣ кардани онҳое, ки ба қатли кӯдакон мусоидат менамоянд, ноодамӣ аст.

9. Дар ҳаёти сиёсӣ иштироки фаъолона кунед. Бо намояндагони ҳокимияти федералии худ вохӯред ва ба онҳо ақидаҳои худро нисбат ба исқоти ҳамл гап занед. Арзномаҳои дастаҷамъиро барои ҳифзи ҳаёти кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда ва қабули қонунҳои дахлдорро тартиб диҳед, барои имзо пешниҳод намоед, худатон онҳоро имзо кунед. Барои дастгирии ходимони сиёсӣ, ки ба нуқтаи назари шумо шариканд, баромад кунед, барои пешбарӣ намудани онҳо ба вазифаҳои сиёсии дараҷаҳои гуногун мусоидат намоед. Вақти худ ва маблағи худро барои барномаҳои сиёсии ин гуна ходимон бахшед. Барои онҳо овоз диҳед.

10. Дар калисои худ бо он гурӯҳҳо муттаҳид шавед, ки барои ҳифзи ҳаёти кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда баромад мекунанд, ё худатон онҳоро ташкил кунед. Барои маслиҳатҳо ба роҳбарони калисои худ муроҷиат намоед. Ба онҳо адабиёти дахлдорро диҳед, аз онҳо хоҳиш намоед, ки видеомаводҳоро роҷеъ ба ин мавзӯӣ дида бароянд. Дар гирди худ одамонро чамъ намоед, ки дар калисо хизматҳои дигарро дастгирӣ мекунанд, то ин ки онҳо ба шумо барои нақшаҳои маърифатпарвар ва сафарбарӣшударо мухтасар ифода кардан ва иҷро намудан кӯмак карда тавонанд. Нашрияҳои даврии ташкилотҳоро, ки барои ҳаёти кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда мубориза мебаранд, паҳн кунед. Калисои худро бо варақаҳои буллетенӣ ва адабиётҳо, барои паҳн кардан ҳангоми «Ҳафтаи қудсияти ҳаёти инсон» дар моҳи январ, таъмин намоед.⁸ Китоби «Чаро мо ҳаётро интиҳоб менамоем?» – ро бо нархи яқлухт харидорӣ намоед ва дар байни аъзоёни калисои худ паҳн кунед. (Тамоми ҳаққи қалам аз ин китоб барои хизмат баҳри ҳифзи ҳаёти кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда меравад; ба муаллиф чизе намеравад.) Агар роҳбарони калисои шумо роҷеъ ба ин масъала меҳоханд изҳороти худро баён кунанд, ба онҳо баъзе аз маводҳои сершумори дастрасро пешниҳод намоед.⁹

11. Маводҳои хеле хуби ташкилотҳоро, ки барои ҳифзи таваллуди кӯдакон баромад мекунанд, истифода баред. Дар ибодатҳои калисои худ ё дар синфҳои мактаби якшанбегӣ

⁸. Нигоҳ к.: www.family.org/pregnancy/general/A0028208.html.

⁹. Маводҳои зиёди тарафдорони таваллуди кӯдакон бо тартиби вақти воқеъӣ дастрас мебошанд, аз он ҷумла дар саҳифаи ташкилоти мо: www.epm.org/prolife.html. Ҳама мақолаҳои, ки аз тарафи ман навишта шудаанд ва ҳама маълумотҳо дар саҳифаи мо барои калисо ва ибодат, аз он ҷумла барои дарсҳо дар гурӯҳҳои наҷандон калон доир ба омӯхтани Китоби Муқаддас дар саҳифаи: www.epm.org/articles/aboleson.html озод дастрасанд, намунаи пурраи ибодат дар калисо, ки ба ҳаракат барои таваллуди кӯдакон бахшида шудааст, дар саҳифаи www.epm.org/articles/abosergs.html пешниҳод мегардад.

видеомаводҳои ин ташкилотҳоро ба монанди видеофилми «Ҳаёт муқаддас аст»-ро намоиш диҳед.¹⁰ Дар бораи имконияти намоиш додани видеосабти исқоти ҳамл андеша намоед.¹¹ (Одамонро пешакӣ ба ин омода созед ва огоҳ намоед, ки ин гуна филмҳо барои кӯдакон нестанд.) Дар ҷамоати худ маълумотҳоро дар бораи ташкилотҳо барои ҳифзи ҳаёти кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда паҳн кунед. Рақами телефони боварио барои занҳои ҳомила дар ҷои намоён ҷой кунед. Барои тайёр кардани мушовирон дар кӯча гуруҳе ташкил намоед; гузаронидани посбонӣ ё амалҳои эътирозиро ба нақша гиред. Бо намояндагони ташкилотҳо дар минтақаи худ алоқа бандед. Онҳо он қадар чизҳоеро медонанд, ки шумо аз онҳо беҳабаред ва бо хурсандӣ маълумоти доштаашонро ба шумо баён мекунанд.

12. Барои хизмат баҳри ҳифзи ҳаёти кӯдакон, барои калисоҳо, роҳбарони калисоҳо, барои модарон ва тифлон ҳар рӯз дуо кунед. Гуруҳи дуохонии шахсии худро ташкил кунед. Агар қатли зиёди кӯдакон бо нури ростӣ ва тараҳхум бояд ки мағлуб гардад, барои ин ҷанги рӯхонӣ муҳим аст, ки аллакай бурда мешавад, аз он ҷумла бо дуои фурутан, вале устуворона (Эф.6:10-20).

13. Барои ташкилотҳое, ки барои ҳифзи таваллуди кӯдакон баромад мекунанд, қурбониҳо кунед. Ман дар бисёр чунин ташкилотҳо ва хизматҳо кор мекардам. Дар амал ман ҳар бор ба ҳайрат меомадам, ки чӣ гуна тағйиротҳоро онҳо метавонанд ба ҳаёти одамон дароранд. Ман шумо ва калисои шуморо даъват менамоем, ки дар минтақаи худ якҷандто чунин ташкилотҳоро ё ягон-то ташкилоти миллӣ ё байналхалқиро пайдо кунед. Ба онҳо кӯмаки мувофиқи қуввати худро пешниҳод намоед.

¹⁰. *Life Is Sacred* ва дигар манбаъҳои ҳаракат баҳри ҳифзи таваллуди кӯдакон, www.family.org/resources/itempg.cfm?itemid=1072.

¹¹. Нигоҳ к.: www.abortionno.org/pdf/order.pdf.

Аз худ пурсед: *Агар ҳамин тавр мешуд, ки ман ҳозир мурдаам, пас аз кадом кори барои ин одамони бечораву нотавон накардаам, ман афсӯс мехӯрдам?* Чаро ки ҳаёти боқимондаи худро барои бартараф намудани рахнаи миёни он коре, ки мо кардан мехостем ва он коре, ки мо дар асл мекунем, набахшем?

Мо имконияти хурдакаке дорем – ҳамагӣ як ҳаёт дар замин – то ин ки имкониятҳои худро барои тағйир ва табдил додани ҷовидонӣ истифода барем. Ақаллан, дар лаҳзае аз осмон андеша намоед ва ба худ тасаввур кунед, ки чӣ тавр касе ба назди шумо бо табассуми калон меояд ва мегӯяд: «Ташаккур ба шумо! Бахшоишҳои шумо ҳаёти ман ва кӯдаки маро начот доданд».

Дар бораи муаллиф

Рэнди Алкорн муҳаққиқ ва муаллифи хеле машҳури бисту хафт китоб мебошад. Дар миёни китобҳои илмӣ – оммавӣ ва фикҳ, ки ӯ навиштааст, махсусан инҳо, ба монанди, «Ғайриоддӣ будани ғайз ва ростӣ», «Асоси ганчина», «Ҷавобҳои тарафдорони таваллуд ба далелҳои тарафдорони исқоти ҳамл» машҳуранд. Аз асарҳои бадеии навиштаи ӯ китобҳои «Хати мамнӯъ», «Қудрат», «Фиреб», «Ишбейн» ва китоби «Хонаи беҳавф», ки ба шарофати он Рэнди Алкорн лауреати ҷоизаи бадеӣ гардид, махсус қайд кардан мумкин аст. Падари ду духтари шавҳардор, Карина Франклин ва Анчела Стамп, Рэнди дар Грэшэм, дар штати Орегон, бо ҳамроҳии ҳамсари худ, Нэнси, ки барои ӯ дӯсти аз хама беҳтарин низ мебошад, зиндагӣ мекунад. Онҳо аллақай соҳиби чор набера мебошанд. Барои бо ҳаёт ва нуқтаи назари нависанда аз наздик шинос шудан, ба саҳифаи интернетӣ ӯ www.randyalkorn.blogspot.com дароед. Рэнди Алкорн дар ташилотии Eternal Perspective Ministries кор мекунад, ки бо он дар интернет – www.emp.org – бо телефони 503-668-5200 ё бо суроғай 39085 Pioneer Blvd., Suite 206, Sandy, OR 97055 USA дар тамос шуда метавонед.

Table of Contents

Қисми 1: Асосҳо

Боби 1: Барои чӣ дар хусуси исқоти ҳамл гуфтан зарур аст? 12

Боби 2: Зан ё кӯдак? 20

Қисми 2: Тифл

Боби 3: Оё тифли таваллуднашуда инсон аст? 28

Боби 4: Фарқият миёни тухмҳучайра, нутфа, чанин ва чанини батн дар чӣ аст? 36

Боби 5: Оё тифли таваллуднашуда узви бадани зан мебошад? 42

Боби 6: Ин суратҳо ба мо чӣ мегӯянд? 48

Боби 7: Чӣ ҳаёти инсонро «пураҳамият» мекунад? 55

Қисми 3: Зан

Боби 8: Оё исқоти ҳамл масъалаи ҳуқуқи занҳо мебошад? 64

Боби 9: Оё мо ҳуқуқи қарори бо тани худ чӣ қор қарданро дорем? 70

Боби 10 : Оё исқоти ҳамл қисми таркибии ҳуқуқ барои ҳаёти шахси мебошад? 75

Боби 11: Оё исқоти ҳамл ба саломатии ҷисмонӣ ва ақлии зан зарар мерасонад? 79

Боби 12: Оё ба исқоти ҳамл розӣ шудан дуруст аст, агар ҳомилагӣ ба ҳаёти зан хатар дорад? 91

Боби 13: Оё ба исқоти ҳамл розӣ шудан дуруст аст, агар ҳомилагӣ натиҷаи таҷовуз ё омезиши хун мебошад? 93

Қисми 4 : Дигар масъалаҳои муҳим

Боби 14: Бо кӯдакони маъҷуб ва кӯдакони номатлуб чӣ бояд кард? 100

Боби 15 : Оё исқоти ҳамл муносибати бераҳмонро нисбати кӯдакон пешгири меамояд? 107

Боби 16 : Шахсан ман бар зидди исқоти ҳамл мебошам, вале бо интиҳоби озод чӣ бояд кард? 112

Боби 17: Дар ҳусуси писархондӣ ва духтархондӣ чӣ гуфтан мумкин аст? 115

Қисми 5: Оянда (перспектива) ва илқониятҳои рӯҳонӣ

Боби 18: Оё худованд исқоти ҳамлро бахшида метавонад? 124

Боби 19: Саволҳо барои ҳифзи таваллуди кӯдакон: аз супориши бузург диққати худро ба сӯи дигар ҷалб намудан ё қисми он? 131

Боби 20: Ба кӯдакони ҳанӯз таваллуднашуда ва модарони онҳо чӣ тавр кӯмак кунам? 138

Дар бораи муаллиф. 149